

Debreceni független Ujság

politikai napilap

előfizetési ár: egész évre 26.-fél évre 14.-negyed évre 7.- egy óra 240 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

felelős szerkesztő: farkas Lajos felelős kiadó: Thury Levente

a debreceni független Ujság: független politikai napilap - Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenccs József út 49. Telefonszámok: 19-20 és 32-12

Ma téláru szelvényes nap az Apollóban

Közbeszélés

Kegyelmes Uram! A sok ószinte panasz, szivből jövő és kevésbé meggyőződéses bók és dicséret s a valódi helyzet csaknem minden egyes esetben túlzottan optimista jellemzése között, amely a mai napon Kegyelmes Uram füleire eljut, hadd hangozzék el néhány szó azok nevében, akik ma sem jutnak hozzá, hogy elmondják panaszait az ország miniszterelnöke előtt. Mi, akiket demokratikus meggyőződésünk, kossuthi értelemben vett liberalizmusunk ma is az ellenzék oldalára kötelez, őszintén elismerjük, hogy tizennégy év óta nem volt miniszterelnöke az országnak, akitől nemzete annyit várt volna, mint Kegyelmes Uramtól. Hosszu lenne elmondani, hogy mit várt a nemzet, hosszabb a 95 pontnál is, elég talán annyit, hogy várta a régi rezsim teljes likvidálását annak a puritanizmusnak a jegyében, amelyről Kegyelmes Uram híres volt. Még a politikailag idegeskedőket is csillapította az a kilátás, hogy végre itt van egy becsületes ember, aki kisöpri a panaszokat, eltorli a bürokráciát s a gazdasági nyomorúság közepette bátor kézzel alkalmazza azt a fájdalomcsillapító szert, amelyre a vérző, tagjaiban haldokló nemzetnek szüksége van, hogy kibírja az életet a mai idők boncasztalán. Hogy milyen érthető volt ez a várakezés idebenn, bizonyítja a külföldi véleménye: azon a napon, amelyen Kegyelmes Uram kormányralépését világgá vitte hírül a rádió, Newyorkban 35 százalékot javult a pengő árfolyama. Vártunk, vártunk és várunk ma is és az a mi nagy panaszunk, hogy eddig hiába. Mi, az ellenzéki oldalon aggódva lessük a csapdákat, amelyeket a saját pártjában helyeznek el lábai elé. Aggódva látjuk, hogy a bürokrácia, amelynek hidráját hivatalbalépése első napján kellett volna torkonragadnia, mint fonja körül polipcsápjaival és szívia ki azokon át a tettrekészséget, a kezdeményezés bátorágát. Aggódva látjuk, hogy az inséges néprétegek szociális helyzete egyre rosszabb lesz, nem fogják azoknak a száma, akik a leromlott ország tikkadt emlíni mások elől szívják el a tápláló erőt. Aggódva látjuk — de miért részleteznék tovább: hogy azt, amit adhatott volna, aligha adhatja már Kegyelmes Uram a nemzetnek s minden nap, amelyet még a megmondás tétlenségében tölt, minden régi eszköz, amelyet a régi bajok ellen, régi módon alkalmaz, távolabb viszi a lehetőségtől, hogy csak kis részét megvalósíthassa annak, amit akart. Mi, akik attól félünk, hogy Kegyelmes Uram után a régi rossz jön s annak szükségzerű bukása után a zürzavar, egyet kérünk Kegyelmes Uramtól: tettet, megváltást, a nemzet vérző ereinek elköltését a polgár megmentésével.

Kegyelmes Uram! Aggódva mérlegeljük, mit hoz ebből a debreceni beszéd. Miniszterelnök Ur! Hinni akarunk, mert hinniünk kell a magyar jövőben és a megváltás csodájának várása közben tisztelettel üdvözljük Debrecenben.

Három-öt százalékkal lineárisan csökkentik a közalkalmazottak fizetését?

Milyen adóemelési tervekről tárgyal a kormány? — Négy százalékra emelik a forgalmiadót? — Adót vetnek ki a papírneműekre, reklámokra és hirdetésekre is

Budapest, január 28. A politikai élet legnagyobb eseménye pillanatnyilag a miniszterelnök debreceni látogatása, a közfigyelem azonban természetesen változatlanul az új adóemelések felé terelődik. A Független Ujság tegnap már beszámolt az adóemelési hírekről. A fordulat az adóügyekben most az, hogy a tegnapi minisztertanácscon megfogant elhatározások nem váltak véglegesekké, mert azóta Gömbös miniszterelnöknél két ízben is volt tanácskozás.

a megegyezés. Egészen bizonyos most már, hogy százszázalékkal pótlékolják a jövedelemadót, ötven százalékkal felemelik a kávé és a tea vámját és felemelik a házbéradót is 16%-ról 20 vagy 25%-ra. Valamennyi más adóügy a minisztertanácscon kedden nyer végleges eldöntést, de már bizonyosra vehető, hogy a rádiókészülékek megadóztatásának tervét elvetik, viszont biztos, hogy keresztülmegy az izzólámpákra kivetendő adó, továbbá a forgalmi adónak 3-ról 4%-ra való eme-

lése. Szó van a papírneműk, nyomtatványok, reklámok, illetőleg hirdetések adójának bevezetéséről is. A legnagyobb meglepetés, amely a minisztertanácscon történetekről a nyilvánosságra került, a tisztviselő fizetések kérésére vonatkozik. Imrédy Béla pénzügyminiszter ugyanis előterjesztést tett a minisztertanácscon, hogy a köztisztviselői fizetéseket három-öt százalékkal lineárisan csökkentsék. Ebben a kérdésben szintén a keddi minisztertanács dönt.

Ünnepélyesen fogadták a Bethlen gróf társaságában Debrecenbe érkező Gömbös miniszterelnököt

Rossz vezér volnék és rossz miniszterelnök, ha a válságos pillanatokban csüggedt szavakat ejtenék ajkamon — mondta Gömbös a pályaudvaron a fogadtatáson megjelenteknek

Szombat délután 6 órakor érkezett Debrecenbe Gömbös Gyula miniszterelnök. A miniszterelnököt nagy csoport kísérte el debreceni útjára, többek között Bethlen István gróf képviselő, Kállay Miklós és Fabinyi Tihamér miniszterek, Darányi Kálmán és Petry Pál államtitkárok, Sztranyavszky Sándor, a Nemzeti Egység Pártjának elnöke, Antal István sajtófőnök, továbbá több mint harminc képviselő és felsőházi tag.

Utközben Gömbös vonatát Törökzentmiklóson, Kisujszálláson és Karcagón népes küldöttségek várták, amelyeknek szónokai rövid üdvözlőbeszédekkel köszöntötték a miniszterelnököt. Püspökladányban Rásó István alispán vezetésével Hajdumegye nevében egy nagyszámú deputáció fogadta és köszöntötte Gömbös Gyulát.

A debreceni pályaudvaron a hivatali és egységspárti előkelőségek, továbbá több társadalmi egyesület vezetője fogadta a miniszterelnököt. A pályaudvari fogadtatáson megjelentek többek között báró Vay László főispán, dr. Vásáry István polgármester, dr. Baltazár Dezső püspök, Demény Géza altábornagy, valamint még a város igen sok egyházi, katonai és polgári notabilitása. A perрон hosszú sorban sorakoztak fel a vitézek küldöttsége, amelynek élén vitéz Nagy Pál ny. altábornagy állott, ott volt az egyetemi bajtársak diszszázada is, továbbá a MANSz debreceni csoportjának küldöttsége. A vonatról leszálló miniszterelnököt a megjelentek lelkes éljenzéssel fogadták. Gömbös Gyula első sorban a jelentkezőket fogadta, majd ellépett a vitézek és a bajtársi egyesületek diszszázada előtt. Az elsőosztályú váróteremben a MANSz nevében Láboss Béliné Gömbösnek, Kovássy Némáné pedig Bethlen Istvánnak virágcsokrot nyújtottak át. Ezután Vásáry polgármester lelkeshangú beszéddel üdvözölte a miniszterelnököt és hangot

adott annak a reményének, hogy a miniszterelnök Debrecenbe való lejutásával a Tiszántul sok bajával és szenvedésével való együttérzéséről tesz bizonyosságot.

Vásáry polgármester beszédére Gömbös miniszterelnök a következőket válaszolta:

— Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Én a magam részéről azzal járom az országot, hogy a sötét magyar éjszakában bizalmat keltsek és a bizalmat szaván szóljak minden magyar testvéremhez. Vannak, akik kifogásolják ezt a munkámat, főleg azt, hogy bizalmat hirdetek, de én kötelességet vélek teljesíteni, amikor bizalmat hirdetek, mert rossz vezér volnék és rossz miniszterelnök, ha a válságos pillanatokban csüggedt szavakat ejtenék ajkamon. Ezt a mondást egy katonai szabályzatból vettem. Nem való a nemzet élére az, aki nem hisz, kell, hogy higgyen abban, hogy meg tud birkózni a nehézségekkel. Hogy Debrecenbe jöttünk,

Most gyapjuszövetet a FELDHEIM IMRE vásárolhat Svetics palota legolcsóbban Posztóházban

az csak természetes, mert Debrecen a magyar kultúra és a magyar gondolat fellegvárának tekintjük és hogyha Pannónhalmán jártunk, ott is Debrecen felé gondolkoztunk, mert az a kötelességem, hogy azt a két gondolatot, amit Debrecen és Pannónhalmára jelent, egyesítem és a szivárvány-hídból valószínű hídát építsek.

Nagy tapssal fogadták az előkelőségek Gömbös Gyula szavait, majd a miniszterelnök Bethlen gróf társaságában a város ötfogatába ült és a főispán lakására hajtatott. Később Gömbös Gyula látogatást tett Baltazár püspöknél, dr. Lindenberger apostoli kormányzóknál, este pedig résztvett azon a szükkörű vacsorán, amelyet a főispán adott.

Este 10 órára estélyiruhás hölgyekkel és urakkal telt meg a vármegyeház díszterme, ahol báró Vay László főispán és neje teastélyt rendeztek Gömbös miniszterelnök tiszteletére. Mintegy 180 vendég kapott meghívót Debrecen város egyházi, politikai, társadalmi és gazdasági életének vezető tényezői közül. A díszteremben pompás buffé várta a vendégeket, majd néhány perccel 10 óra után báró Vay főispán kíséretében megjelent Gömbös Gyula, akit bemutatott a meghívott vendégeknek. A miniszterelnöknek mindenki számára volt egy-egy kedves szava, mosolya és kezzesorítása. A háziasszonyi tisztet báró Vay Lászlóné látta el nagyon kedvesen és figyelmesen. A díszteremben kedélyesen, feszületlenül beszélgető csoportok alakultak és természetesen egész udvar vette körül a miniszterelnököt, továbbá Bethlen István grófot a Fabinyi és Kállay minisztereket. Az előkelő vendégsereg a legkellemebb hangulatban a késő éjszakai órákig maradt együtt.

Má, vasárnap délelőtt fél 11 órakor kezdődik a Nemzeti Egység Pártjának zászlóbontó nagygyűlése az Arany Bika dísztermében. Hír szerint Gömbös miniszterelnök és Bethlen gróf nagyszabású beszédekkel mondanak, amelyben felölelik az aktuális politikai és gazdasági problémákat.

Egy évi és hat hónapi börtönre ítélték a Hév. sikkasztó tisztviselőjét

A szerencsétlen körülmények egész sora sodorta a bűn útjára a kifogástalan tisztviselőnek ismert Sárkány Antalt.

A Hév. Salétrom uccai állomásának vezetője, Sárkány Antal szombaton délelőtt került a debreceni törvényszéken a vádlottak padjára. Az ügyészség hivatali sikkasztás büntetvével vádolja Sárkány Antalt, aki 5000 pengőt sikkasztott el a Hév. pénzből. A sikkasztást nagyon ügyesen leplezte és csak hónapok múlva fedezték fel a hiányt.

A tanácselnök kérdésére a vádlott töredelmes beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy először a Gyógyúró Rt. által befizetett 1350 pengőt tulajdonította el, azután kisebb összegeket. A sikkasztásokat úgy palástolta, hogy a befolyt összeget nem írta be a főszámadási könyvbe és tíz esetben csinált hamis bevezetést. Védelmére sirásba csukló hangon mondogatta el, hogy nagy családot kell eltartania, öt gyermeke volt, egyik hosszú ideig beteg volt és meghalt. A betegség és temetés sok pénzbe került, egyik fia elvitte egész havi keresetét és pénz nélkül maradt a család. A házában tűz tört ki,

sok hárt szenvedett. Nem bírta fedezni fizetéséből a váratlan kiadásokat, azért nyult a Hév. pénzához. Ugy gondolta, hogy a hárt visszatéríti, még mielőtt a sikkasztást felfedeznék. Próbált üzleteket kötni, hogy a jövedelme a kár visszatérítésére fordítsa. Egy Katz Sándor nevű tisztviselőnek, aki az egyik budapesti banknak volt a megbízottja és a Csillag uccán lakott, át is adott egy nagyobb összeget és bizonyosra vette, hogy megsokszorozva kapja azt vissza. Katz azonban eltűnt a pénzzel és máig sem találta meg.

A bíróság kihallgatta Rázso Márton Hév. felügyelőt, aki a sikkasztás felfedezésének körülményeit és a Hév. kárát is-

mertette. Elmondta, hogy Sárkányt igen rendes, megbízható embernek ismerték és az ő pénztáránál, mint megbízható embereknél szokás, csak egyszer egy évben tartottak rovincsolást.

Dr. Bényei Zoltán ügyész a bizonyítási eljárás befejezése után kérte a vádlott megbüntetését a vádirat értelmében. Dr. Sonnenwirth Lajos védő az enyhítő körülmények felsorolásával enyhe ítélet kiszabását kérte.

Rövid szünet után dr. Jeney Sándor tanácselnök kihirdette az ítéletet, amelynek értelmében egy évi és hat hónapi börtönre ítélték Sárkány Antalt. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, a védő enyhítést kérve fellebbezést jelentett be.

A miskolci kommunisták előtt szombaton hirdették ki a kuria ítéletét

Szombaton délelőtt 9 órakor ítélet-hirdetést tartott dr. Jeney Sándor tanácsa a debreceni törvényszéken. A kurian meghozott ítéletet hirdették ki azok előtt a miskolci lakosok előtt, akik ellen 1932-ben indult eljárás kommunista szervezkedés miatt. Altmann Miksa magántisztviselő vezetése alatt indultak meg a kommunista sejtrendszerek kiépítései Miskolcon és környékén. Nagy eredménnyel dolgoztak, sok röpiratot osztottak szét és 18 megbízható embert vontak be a szervezés munkájába. A törvényszéki tárgyalás során a vezér, Altmann Miksa

8 évi fegyházbüntetést kapott, a többiek is súlyos büntetést kaptak. A kuria részben megváltoztatta az alsó bíróságok ítéletét. Altmann Miksa büntetését 6 évi fegyházra szállította le, Mayer Tibor is 6 évi fegyházra kapott. Kaulich Béla 3 évi fegyházra, ifj. Hirkó János, Posiczky László és Pap László büntetését két hónapi és 21 napi fegyházban állapította meg a kuria és büntetésüket a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. A többi elítélt ügyében kiszabott felmentő ítéletet helybenhagyta a kuria.

Kegyelmet adott a kormányzó Szabó Sándornak

a halálraítelt háromszoros rablógyilkosnak, aki bestiális kegyetlenséggel ölte meg Kecskés Sándornét és két kisleányát

A balmauzvárosi gyilkos sorsa eldőlt. Szabó Sándor, három fiatal emberélet kioltója nem bírta tovább élni. Szombaton délelőtt érkezett

Debrecenbe Kesseri Lajos törvényszéki elnökhöz a kormányzó kezéből íróda leírata, amely a kormányzó kegyelmét hozta.

Ideiglenes helyiségemet

a Püspöki palotában

február 15-én megszüntetem.

Hogy raktáramat pénzzé tehessem, még a mai viszonyok között is

elképesztő olcsón fogok árulni.

Látogasson el hozzám kötelezettség nélkül.

Nem keresni, hanem eladni akarok.

Langer Olcsó Boltja

a Püspöki palotában.

Szabó Sándor 1931 június 22-én követte el a háromszoros gyilkosságot. Éjnek idején behatolt nagynénjének, Kecskés Sándorné hűzába és a szerencsétlen asszonyt agyonverte. Azután Kecskésné két fiával, a hatéves Sándorral és a négyéves Imrével végzett. Az volt a szándéka, hogy megszerzi magának azt a 250 pengőt, amelyet Kecskésék egy eladott jószág árából tettek félre maguknak, de a pénzt nem találta meg.

Szabó Sándor a debreceni törvényszék előtt felelt kegyetlen bűnéért. Azzal védekezett, hogy az asszony a szeretője volt és nem rablási szándékból hatolt be házába. A törvényszék azonban nem fogadta el védekezését és halálra ítélte. A tábla helybenhagyó ítélete után 1932 december 7-én a kuria elé került a gyilkosság ügye. A kuria szintén helybenhagyta az alsóbb fórumok ítéletét, de az ítélethirdetés után kegyelmi tanácsa alakult át és Szabó Sándort kegyelemre ajánlotta a kormányzóknak.

Közel két hónap telt már el ezóta és Szabó Sándor, aki közben tudomást szerzett a kuria ítéletéről, halálos vívódások és félelem közepette várta sorsának eldőlését.

Szombaton délelőtt megnyílt Szabó Sándor cellájának ajtaja és két szuronyos fegyőr lépett be.

— Indulni! — hangzott az utasítás.

A gyilkos kezéről és lábáról leoldozták a bilincseket s elindultak a tárgyalóterem felé. Szabó Sándor megtörtén, fáradtan lépett be a terem ajtaján.

Kesseri Lajos törvényszéki elnök enunciólta a tárgyalás megnyitását.

— Tárgyalást tart a törvényszék. Ítéletet hirdet a többrendbeli szándékos emberöléssel vádolt Szabó Sándor ügyében.

— Ismertetjük a kuria határozatát. A törvényszéki elnök utasítására dr. Hetey Zoltán bíró felolvassa a kuria ítéletét, amely helybenhagyja Szabó Sándor hűtlenkedési halál büntetését.

— Megértette az ítéletet? — kérdezi az elnök.

Szabó Sándor maga elé meredten, halkán válaszol:

— Meg. A halálos ítéletet.

Most Hetey Zoltán törvényszéki bíró felolvassa a kormányzó kegyelmi határozatát, amely szerint Szabó Sándor halálbüntetését életfogytiglani fegyházra változtatták.

Szabó Sándor erre a felolvasásra nem is figyel oda, minden ízében remek, látvány rajta, hogy alig bírja magát tartani. Nem is tudja, hogy mit tartalmazott a kegyelmi döntvény, úgy hogy ismételtén fel kell előtte olvasni.

Megremeg. Arca eltorzul és szeme könnyelárad. A sápadtság eltűnik arcáról és pirosság önti el. Aztán mosolyogni kezd. Vértárogató, könnyes mosolyra húzódik szét a szája s látszik rajta, már tudja, hogy az ítélet kapta ajándékba.

Felemeli fejét és úgy hallgatja az elnök intó, figyelmeztető szavait:

— Szabó Sándor, maga, aki soha nem mutatott megbánást borzalmas bűne miatt, fogadja ezt a kegyelmet mély, igaz hálával. Bírja meg bűnét s legyen a fegyház példás lakója.

A gyilkos hangja alig hallható:

— Az leszek.

Az kemény, katonás léptekkel indul vissza a cella felé.

ONIX D. SZTÁRGYAK
Debreceni Műgyár
 gyártmányai csakis
Engel László
 ékszerésznél,
 Plac ucca 59. sz. alatt kaphatók

Az Ady-társaság irodalmi estje február 1-én

Szerdán, február 1-én az Ady-társaság irodalmi estet rendez a Déri-muzeumban a következő műsorral:

1. Bevezetőt mond Juhász Géza.
2. A XX. század irodalmának vezérelenségei. Irta és felolvassa Németh László.
3. Költeményeiből felolvas Sirató Károly.
4. A tanu. Irta és felolvassa Gulyás Pál.
5. Kardos László Rimbaud-fordításai-ból szaval Szabó György.
6. Középeurópa szellemi együttműködése. Irta és felolvassa Pongrácz Kálmán.
7. Költeményeiből felolvas Németh László.

A MEFHOSz vezetőségének sajtópera Debrecenben a vád miatt, hogy 18.000 pengős gyűjtésből csak 4 pengő jutott diákjóléti célra

A Mensa-kosztion tengődő ifjuság vádjai 4-5 pengős vezetőségi vacsoraszámlák miatt. — Rágalmazási pert indított a diákszövetség és Szily államtitkár is tanuvallomást tesz a sajtóper során. — Mit arat az Uj Vetés?

Rendkívül érdekes, országos érdeklődésre számot tartó ügy foglalkoztatja most a debreceni büntetőtörvényszéket. A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége indított pert a debreceni törvényszéken Karácsonyi Kornél dr. ellen sajtóútján elkövetett rágalmazás vétsége miatt. A MEFHOSz azért emelt vádat dr. Karácsonyi Agoston Kornél ellen, mert

teljes egészében ő bocsájtotta sajtó alá, ő vette át az idézeteket s ő írta, a bevezető és bevezető sorokat szintén. Azzal védekezett, hogy közérdekből tette közzé az inkriminált cikket.

Ez az állítás azonban a MEFHOSz Hangsúlyozza, hogy nem tűri és nem akarja tovább tűrni a magyar ifjuság meghurcolását az

Ha megfázik, az többbe kerül!

Leltári árusításunk utolsó hetében; **február 4-ig**

női és férfi kötöttáru trikófehérnemű meleg kesztyű, harisnya

hihetetlen olcsó

Békés Lajos

divatüzletében

temi tanárok, miniszteri számtanácsosok és dr. Szily Kálmán államtitkár tesznek majd vallomást a rágalmazási perben.

Orvosolta a polgármester a városi kádfürdővel kapcsolatban a közönség panaszait

Több oldalról panasz merült fel, hogy a városi kádfürdő ára nagyon magas és a kötelező orvosi vizsgálat, illetve javaslat kikérése is pénzbe kerül és megnehezíti a kádfürdő használatát. A másik panasz az volt, hogy az uszoda vizének és levegőjének hőmérséklete nem mindig megfelelő a fürdőző közönségnek. A város vezetősége most mérlegelve ezeket a panaszokat, azok orvoslása érdekében több intézkedést tett. Leszállította a kád-

Különösen hangzó hírek,

amikor gazdasági krízis idején takarékoskodásról beszélünk, Ne feledjük el azonban, hogy csak primitív, vad népek nem gondolnak jövőjükre, de a kulturnemzetek még a legnehezebb időkben sem mellőzhetik a takarékoskodást. Hogy állításunk helyességéről meggyőződünk, érdeklődtünk a Kölcsonos Segélyező-Egylet Kossuth uccai heti befizetési pénztáránál, ahol köztük velünk, hogy január 1-én kezdődő új ötvenedik évtársulatba már eddig is 1031 tag 4925 törzsbetétet jegyzett s heti 50 filléres könyvek 100 pengőnél nagyobb tökézt biztosítanak a befizetőknél. A szövetkezet egyébként szívesen ad felvilágosítást azoknak, akiket a szövetkezet befizetési rendszere közelebről érdekl.

Amit ma megvehet, az csak Del-Ka cipő lehet!

1-90	2-90	3-90	4-90	8-90	8-90	58 fillér
házi cipő	estélyi cipő	estélyi cipő	trottőr cipő	divat cipő	férfi cipő	la zokni

az a Debrecenben megjelenő „Uj vetés” címmel megjelenő ifjusági folyóirat tavaly május hónapban megjelenő számába egy cikket közölt le „Ez hát a MEFHOSz?...!” címmel. A cikkben a Budapesti „Bajtárs” című folyóiratnak egy cikket idézgeti, amelynek állításai rendkívül sértőek a MEFHOSz-ra és annak vezetőire. Az inkriminált cikkben

azzal rágalmazták a MEFHOSz-t, hogy jóhiszemű, nemeszívű adakozóktól gyűjtés útján és más módon 18 ezer pengőt kitevő összeget szedett össze, amelyből 4 pengőt fordított csak segélyezésre, a többit eladminisztrálta.

Ezt a hírt találta fel, éles kritikával kísérve az „Uj vetés” inkriminált cikke. Kifogásolta azt a vád tárgyává tett cikk, hogy a mikor az ifjuság a MENZA kosztján tengődik, ugyanakkor a vezetők négy-öt pengős ebédeket és vacsorákat számolnak fel. Hangsúlyozta a cikk, hogy az egyetemi hallgatók sorából ellen-tábor alakult és felszólította a vezetőséget, hogy a helyüket önként hagyják el. A cikk szerint a legutolsó zárszámadásban, amelyet a vezetőség jóváhagyott sok ezer pengőt eladminisztráltak és segélyezésre nem jutott semmi. Pedig a főcél a segélyezés lenne s ezért ebbe a botrányba már a belügyminisztérium is beleszólt.

A MEFHOSz vezetősége által sérelmes szövegében szó van nyomorult, éhező diákról, akinek haragtól és szegénytől borul el az arca s összecsikorgatott foggal, öklöbbszorult kézzel, fűtetlen lakásban dőregeve olvassa a cikket, mely a MEFHOSz gazdálkodásáról szól.

egyetemi hallgatóság jóhírnevének lerombolását

és nem engedik, hogy a zifjuságra nézve nem éppen hizelgően foglalkozzanak a zavaros ügyekkel a napilapok.

Dr. Acsay Tihámér budapesti ügyvéd a cikk leközlése és annak kommentálása miatt tette meg a feljelentést dr. Karácsonyi Agoston Kornél ellen és vádiratában, melyet a debreceni törvényszékhez nyújtott be, sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt kéri a cikk szerzőjének megbüntetését, annak hangsúlyozásával, hogy valótlán tényeket hirtelt, illetve állított, amely hírek

valóság esetén bünvádi vagy feyelmi eljárás megindításának okai is lehetnének.

A vizsgálat során dr. Karácsonyi Agoston bejelentette, hogy az inkriminált cikket képviselőinek vádirata szerint nem fedti a valóságot.

A szokatlanul érdekes bűnügyben a debreceni törvényszék már kitűzte a tárgyalási napot is és Jenei Sándor dr. tanácsa 10-én tartja meg a főtárgyalást. A tárgyalás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Nem csak az egyetemi hallgatók érdeklődnek a pör kimeneteléről, hanem a közönség minden rétegében kíváncsian várják, milyen eredményre vezet annak a bizonyításnak, melyet a vádlott nevében dr. Acsay István védő jelentett be a törvényszékhez. Ugy a vád, mint a védelem a tanuknak hosszú sorát vonultatja fel a maga állításának igazolására.

Országos nevű ifjusági vezéreket magasállású köztisztviselőket

fognak majd kihallgatni az ügyben. Egye-

fürdő 1 pengő 60 filléres árát, másrészt gondoskodott arról, hogy a közönség orvosi javaslat nélkül is használhassa a kádfürdőt, végül aziránt is intézkedett, hogy az uszoda vizének hőmérséklete úgy a vízben, mint a levegőben a közönség kívánalmainak megfelelő legyen.

Ez intézkedésekről a polgármester a következő hirdetményt adta ki:

A közönség tudomására hozom, hogy a városi nagyterdei fürdőtelepen a hőforrás vizéből a kádfürdőt bárki orvosi vizsgálat vagy javaslat nélkül igénybeveheti.

A kádfürdő ára személyenként lepedővel: 1 pengő 20 fillér.

A fedett medencében a délelőtti viz hőmérséklete 37-38 C-fok.

A délutáni uszoda 28-29 C-fok.

A nagymedence levegőjének hőmérséklete a víz hőmérsékleténél általában 2 C-fokkal magasabb.

Az öltöző helyiségek hőmérséklete 24-26 fok.

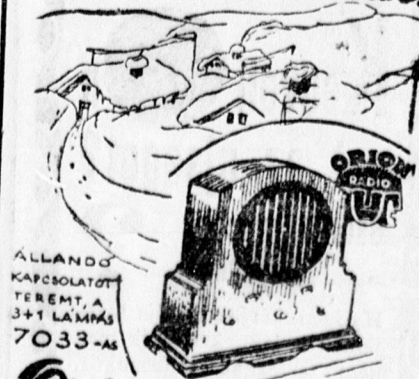
Debrecen, 1933 január 28.

Polgármester.

Sok a hortobágyi legelőbérhátralék. Dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok bejelentette a polgármesternek, hogy igen sok és nagy összegű legelőbérhátralék áll fenn a gazdák terhére. A polgármester elrendelte, hogy a hátralékosokat újból a legerélyesebben fel kell hívni tartozásaik megfizetésére és amennyiben a hátralékosok ennek a felhívásnak sem temének eleget, bírói úton kell érvényesíteni a város követelését.

— Letartóztatták egy püspökladányi kereskedő betörőjét. Kellner Sándor püspökladányi kereskedő csüörtökön jelentést tett a csendőrsőn, hogy üzletét feltörték és onnan többszáz pengő értékű árut elloptak. A csendőrsőrs megindította a nyomozást és rövidesen sikerült is elfogni a tettest Sztocsek Tivadar püspökladányi cipésmester személyében. Sztocsek beismerte, hogy ő követte el a lopást, mire szombaton délelőtt behozták a debreceni ügyészségre, ahol azonnal kihallgatta Preineszberger Jenő dr. vizsgálóbíró. Kihallgatás után a cipésmestert a vizsgálóbíró letartóztatta.

Nincs elárva a világtól aki rádiózik.

Orion-rádió

Telefon 12-44 Telefon 12-44

7 NAPOS TÉLIVÁSÁR

PETRIK-nél

Szent Anna u. 5.

Női oroszka és kötött kabát	4.90-től
Férfi kötött mellény	5.— „
Bélelt téli nadrág, női és férfi, kitűnő minőség	3.50 „
Gyermek oroszka, kötött kabát és szvetter	2.50 „
Női gyapju lélekmelegítő	1.50 „
Férfi oxford ing	3.90 „
1 mtr. mosott sifon	—78 „
1 mtr. tennisz flanel	—55 „

Női férfi és gyermek harisnyák, kesztyűk, flanel takarók, női férfi és gyermek pijamák, gyermek ruhák és baba kelengyéknel nagy árengedmény.

Agy és fehérenemű vásznak, sifonok megbízható jó minőségben.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Szilágyi Sándor földmunkás, leány: Julia. Török Károly napszámos, leány: Emma. Török Géza ujságárus, leány: Erzsébet. Tóth Lajos napszámos, leány: Irma. Olajos Sándor gazdálkodó, fiu: Sándor. Gál József földmunkás, leány: Julia. Zsuga Antal napszámos, fiu: Imre. Székely József napszámos, fiu: László. Hoffmann Lajos szőfő, fiu: Győző. Vitéz Csonka Imre földmunkás, leány: Olga. Nemes József napszámos, fiu: Sándor. Nagy Sándor honvéd tizedes, fiu: Sándor. Kecskés Sándor földmunkás, fiu: Sándor és 4 törvénytelen ujszülött.

Házasságok: Zsadányi István—Győri Eszter. Dr. Padrah Zoltán—Horog Gizella. Nagy Béla—Koczka Jolán. Uj Pál—Kiss Julia.

Halálozások: Bujdosó Julia ref. 64 éves, Fancsics u. 19. Buzás Lajos ref. 6 éves, Pallag 27. Alberti Sándorné Schloupek Laura r. kath. 60 éves, Kolónia.

Kedveli Ön ezt az ujságot?
Barátja Ön ennek a lapnak?

Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

MüSORONKIVÜLI KÜLDÖTTISÉG

Jrta: Ordas

Sziveinken az öröm suhan át,
Ma üdvözölhetjük Gömbös Gyulát
Debrecennek és falai között,
Hová most a boldogság költözött.
A mai nap nem lehet kietlen
Hisz' társaságában jön gróf Bethlen
S a kormánypart egész pereputtya.
Szemünket a kéjtől könny beutja:
Viiigyázz! Tisztelegj!
Itt van már az excellenc!
Ki a mell, be a has!
(Az adó, de magas...)

Nem akarok ünneprontó lenni,
De úgy érzem mégis fel kell menni
Küldöttséggel a kormány fejéhez,
Hadd szóljak a szivéhez s eszéhez.
Küldöttséget szervezek ezennel,
Gyűljenek a polgárok özönnel.
Soraaakozz! Trará! Trará! Egy-kettő!
Hab' acht, Névtelen Adófizető:
Viiigyázz! Tisztelegj!
Itt van már az excellenc!
Be a has, ki a mell!
(De csunya a tranzfer...)

Tábornok ur, im Ön elé állunk
S bajainkról számadást csinálunk.
Igy formázzuk meg kérésünk ebből:
Paradicsom legyen Debrecenből!
Volt már elég szegénység és nyomor.
Ne korogjon ezután a gyomor,
Nap ragyogjon ott, ahol most éj van
És tyuk fíjjon mindenik fazékban.
Viiigyázz! Tisztelegj!
Itt van már az excellenc!
Jobbra nézz! Balra nézz!
(Beh' fáj az árverés...)

Fújom a debreceni riadót:
Szállítsa le a sok magas adót.
S rögtön tisztább lesz erre az ájer,
Ha eltörli kölcsönét a Speyer.
Induljanak az építkezések,
Nőjjön ezer új családi fészék
S hogy a sorban ne maradjunk hátrább:
Építsék fel az új városházát.
Viiigyázz! Tisztelegj!
Itt van már az excellenc!
Jobbra át és balra át!
(Törjön le a kamatláb...)

Adjon pénz s köveztesse a város,
Hogy ne legyen a külsőség sáros.
Tegyék a Nagyerdőt sokkal szebbé,
Építsék ki nagy fürdőteleppé.
S hol eddig csak Mauthner-hotel állott:
Emeljenek tíz hatalmas szállót,
Fedettusodát is még vagy huszat,
Ahol a deficit vízbe csuszhat.
Viiigyázz! Jobbra nézz!
Fő csak a kincstári ész!
Nieder! Auf! Nieder! Auf!
(Nincs pénz? Akkor — laul!)

Hortobágyon szikteltnitsenek
S rája narancserdőt ültessenek.
Kápráztassák el a nagyvilágot:
Parcelláztassák a délibábot
És ha mutat hegyet-folyót szépet
Büvölje a debreceni népet
S miután az nem kerülhet sokba:
Tolassák be ide a városba.
Viiigyázz! Jobbra nézz!
Ne légy olyan csenevész!
Kettősrendbe szakadozz!
(A forgalmadó rossz...)

Debrecennek nyujthassuk a pálmát:
Teljesítse polgárai álmát,
Okuljon az ellenzéki szóról
És mondjon le a rut pótdóról.
A közgyűlés rendben-csendben üljön:
Ruffy Vargha Györkivel béküljön,
Hegymegi Vaytól puszikat kapjon
S Borcsa Fejér ölebe szaladjon.
Lieber herr General!
Az élet nem szuperál.
Huzd ki magad! Jobbra nézz!
(Életünkben nincsen méz...)

Javítsák meg a közlekedést is,
Tarifáját szállítsa le HÉV is,
Hisz' amily gyorsan fut a villamos
Busás pénz már a jegyért egy hatos.
S aki gyorsaságot akar, végre
Ülhessen taxirepülőgépre,
Viszont ki nincs jóban konflistóval,
Száguldhasson egész nap autóval.
Csuf civilbagázs
Ne érjen ma blamázs!
Erre fordulj! Arra fordulj!
(Öres gyomrom te ne mordulj...)

Kötelezzék a hentest s a péket:
Ingyen lássák el a szegény népet.
Cipész cipőt, szenes szemet adjon,
Senki a hidegben meg ne fagyjon.
A halastó osztogasson pontyot
S Gömbös adjon még vagy ötszáz pontot.
A szülésnél mellőzzék a gölyát
S a csecsemő kapjon ingyen pólyát.
Viiigyázz! Retíralj!
Csak a fal mellé állj!
Halt, wer da? Ott ki jár?
(A váltóm ma lejár...)

Publikumunk hozzák kulturlázba,
Minden este járjon a színházba,
Igy valósulhat meg e vízió:
Kardossnak nem kell a szubvenció.
Moziknál ne lássuk béke jelét,
Tapossák ki csak az egymás belét
Addig-addig versengenek, míg végre
Két fillér lesz majd egy páholy bére.
Einz, zwei, drei! Links um!
Koldus már a publikum!
Einz, zwei! Kanyarodj!
(Az adón ne nyavalyogj...)

Adósnak kell a moratórium,
A halottnak a krematórium
A hóhányóknak pediglen hó kell!
Iványinak négy jó Jolly Jocker,
Anyós hátból hasitsanak szijjat,
Fényesnek adják a Nobel-díjat
S hogy Vásárynak a kedvét töltsük:
A bankokat kanál vízbe öljük.
Viiigyázz! Balra át!
Nem tőrjük a panamát!
Svájci magyar borház!
(Az életünk kórház...)

Teába hordóval öntsünk rumot.
Radó Rudi kapjon mandátumot
Hadd árulja el a tisztelt Házban,
Mit nem végzett el a kamarában?
Akinek nincs, kapjon sarokházat,
Rimanóczy ne számlázzon gázát
S a víztelep ingyen adjon vizet,
Hisz' az Isten jó és majd megfizet.
Rechts schaut! Sorakozz!
Destrukiót ne okoz!
Ne légy soha békétlen!
(Meddig birjuk még étlen?...)

Vigan végezze mindenki dolgát
S aki akar vadászhasson bolhát
Smaragdvizű kincseshegy tóban,
Amiről most a lapokban szó van.
Elláthatnánk Páris, Londont, Berlint,
Hogy ha vennék egy szekér Sacherlint,
Szárzaföldön, amivel azonnal
Szerezhetnénk bolhát száz vagonnal.
Örség, fegyverbe!
Kijutunk a tengerre!
Vivat olasz barátság!
(Fiumét visszaadják...)

Kartell keresse az agrárolót,
Cucilisták kapják vissza Hollót
Mutassanak iránta jószágot,
Hadd csináljon újabb adósságot.
S mert tudjuk a szeretet mit mivel:
Magoss forrjon össze versényivel,
Mondjanak egymásnak ezer bóko:
És váltsanak egy fuzió csók.
Jobbra sétal! Balra sét!
Felkerültsz a kartotéokra!
Mi a pártállásod? Semmi?
(Zsebláz ellen mit kell szedni?...)

URAMI
Hasznait, kopott térflruhá-
jat becserélem divatos
gyapju zövetre. N ill üzlet
REGYI, Hívásra lövök
Sas ucca 4.

Hogy ne égjünk majd le a tavasszal
A hírneves Bocskay csapattal,
Szerződtessék újból vissza Orthot,
Igy kaphatunk prima futballsportot,
S hogy a publikum szerencsés legyen
Minden virslibe löpátkót tegyen
A hentes és ha ez még nem elég:
Gyurjon be négylevelű lóherét.
Kniet! Auf! Einz-zwei! Mars!
Költségvetés óh beh' fals!
Nálunk fő a fegyelem!
(Hocknak nem jut kegyelem?..)

Kegyelmes miniszterelnök Gömbös,
Remélem, hogy mindaz nem közömbös
Amít kértem Debrecen nevében
Névtelen Adófizetőképen.
De boldoggá tenné ezt a várost,
Ha teljesitené mindezt már most.
Nem veszne a fáradsága kárba:
Mind belépünk az egységes pártba.
Viiigyázz! Hátra arcl!
Szünjön meg mára a harc!
A küldöttség elvonul.
Agyó kormányelnök ur!

Letartóztattak két hajduhadházi csendőrt, mert veresreverték egy tégla dísznókereskedőt

Megdöböntő és szinte példátlanul
álló ügyben indította meg a nyomozást a
debreceni csendőriugyészég.

Egy téglási dísznókereskedő, Sala-
mon Lajos, akit súlyos sérülésekkel ke-
zelnek a debreceni sebészeti klinikán,
előadta, hogy egy vásáron dísznókat vett
és azokat este hazafelé hajtotta. A tég-
lasi országon összetalálkozott két
csendőrrel, akik felelősségre vonták,
hogy honnan szerezte a dísznókat. Azzal
vádolták meg, hogy lopta a dísznókat, de
a kereskedő természetesen erőlesen tilt-
akozott a vád ellen. Salamon előadása
szerint a csendőrök nekitámadtak, puska-
tussal verni kezdték és az egyik csendőr
ugy fejbévigta, hogy eszméletlenül ro-
gyott össze. Közel egy óráig feküdt esz-
méletlenül, míg végre magához tért és
bevánszorgott a faluba. Testéből ömlött
a vér, úgy hogy az országuton hosszú
vörös csík jelezte utját. A községi orvos
beutalta a debreceni klinikára, ahol keze-
lés alá vették.

Salamon Lajos életveszélyes állapotban
fekszik még most is a klinikán. A nyo-
mozó hatóságok megállapították, hogy a
kereskedő valóban ütésektől szenvedte
sérüléseit. A csendőriugyészég azonnal
megindította a nyomozást és megállapí-
totta, hogy a durva eset résztvevője két
hajduhadházi csendőr, Molnár Sándor
és Hájnal János volt. A két csendőrt
az ügyesség azonnal őrizetbe vette és
fogságban maradnak mindaddig, amíg
fény derül az ügyre.

— **Felhívás!** A piaci árusokhoz,
uccai árusítási engedéllyel bírók-
hoz, zsbárusokhoz, vassátorban
árusítókhoz és vásári kereskedők-
höz! A Debreceni Vásári Keres-
kedők és Piaci Árusok Társulata
felhívja fentnevezett árusokat,
hogy saját érdekükben, fontos
ügyben hétfőn estig multhatalanul
jelenjenek meg a Debreceni Vá-
sári Kereskedők és Piaci Árusok
Társulata Csapó ucca 19. sz. alatti
helyiségében. Keresztéjlet.
Szombat, vasárnap és hétfőn
egész nap hivatalos óra.

Mi
Me
190

Egy
nehéz
Függe
a tart
a sajt
hogy
delés,
tudom,
Nézem
nak a
rdnak
szé vis
szehér

volna, a
a papir
keskeny
fej, a c
Ijedten
1908. jan
baj, álmi
1908. j
tendő. E
nemzetek
világok

1908. j
ról, a ré
vegő, má
áradna f
és csárd
néje muz
tűnjék el
29. lapja
klarinetot
elnyomja
ellenállha
agya, a l
dülést, a

Hunyju
egy pillan
a huszonö
tük és ós
Ime az u
Szerda, 19
sőbb sor,
cim keske
betükből,
Debreceni

Pártoktől
Ez alatt h
ár, a szer
adó laptul
és Kronov

AVAS

HARISNYAHÁZ

TÉLI VÁSÁRJA

január hó 31-én, kedden reggel 8 órakor kezdődik.

Arakkal megjelenő hirdetésünket e lapban 1. hó 31-én, kedden figyelni sziveskedjék.

Mellőzni kívánjuk a hangzatos reklámozást, csupán arra hívjuk fel a m. t. vásárlóközönség figyelmét, hogy az idei téli vásáronk ugyanolyan, mint minőségben olyat nyújtunk, ami mindenki számára felejthetetlen lesz

Óh, drága szép békevilág...

Mi minden történt 25 évvel ezelőtt? Meghatott tallózás a Független Ujság 1908 január 29-i számában

Egy sereg ember egész napi fárasztó nehéz munkája van a kezében, a Független Ujság mai száma. Ismerem a tartalmát, tudom mi van benne, még a sajtóhibák helyeit is tudom, tudom, hogy készült az irás, a szedés, a torzítás, az öntés, a nyomás, még azt is tudom, hogyan készült a sajtóhiba. — Nézem, nézem s lassankint összefolyó a betűk, fekete fehér sorok maradnak csak meg, a gondolatok megszűnnek visszazárlnak. Lassankint az előbb fehér papírok mintha megsárgultak

kiadóhivatal helye: Debrecen, Piac ucca 47. és 49.

Nyomdatechnikai szempontból persze nem szabad összehasonlítást tenni. De, pardon, félre ne értsük egymást, a huszonöt éves lap olvashatóbb. Egyrészt mert nem zsúfolt, másrészt mert nagyobb betűtípusokkal készült. Ki lát ma lapot, amelyben ugynevezett ciceró betűt, a lap szövegében használt legna-

dolgos erők összeválogatása a cél, Márton Imrécék előretolták a pártközi politikájukat... Pedig Márk Endre munkásságára bizony-bizony szükség van a városnál. Nevezetes tárgy következtét ezután: a Stenczinger-ház megvételének az ügye. Ez a Stenczinger-ház, amely körül még sokáig voltak „viharak”, a Csapó ucca sarkán állott, ahol most kis parkrész és egy kis házikó áll nyáson és tavasszal virágozó bokrok, illatos virágok és lombos fák közt. Csuf, öreg, rozoga patkányfészek volt ez a ház. A város azért akarta megvenni, mert az akkori városépítési érdek nélkül volt vezetőség is csunyállotta ott ezt a ronda fészket s azzal érvelt, hogy az ott nyerdő téren állítják föl a Kossuth-szobrot. (Szerencsére nem így történt sok év múlva.) A Független Ujság attól félt, hogy Juhász Ignác, aki a város közügyeiben a legszigorubb takarékoság elvét képviselte, ellene lesz a tervnek, azért lojálisan kijelentette, hogy előző véleményével szemben a legnagyobb örömmel állapítja meg, hogy Juhász Ignác nem lett kerékkötője az ügynek, sőt az ő indítványára összeg megnevezése nélkül fölhatalmazást adott a közgyűlés a tanácsnak, hogy akár 230,000 koronán felül is vegye meg a házat és pusztítsa el.

Ekkor szavazta meg a közgyűlés, hogy 99,000 koronával hozzájárul a diószegi uti, dohánygyár mellett lévő vasúti felüljáró építéséhez. A polgármesteri titkár (ma h. polgármester) olvasta föl az elnöki székben a koalíció kormány főispánja, Weszprémy Zoltán ült, aki talán az egyetlen Andrássy-párti ember volt Debrecenben. Talán ő volt az egyetlen főispán, akit szerettek, jól is főispánkodott, pedig pártja sem volt. Köszönetet mondott a közgyűlés Thaly Kálmánnak a városnak adott muzeális ajándékaiért. Márton Imre, aki akkor még hatalom volt a törvényhatóságban, még pedig nagyhatalom, megtámadta a tisztságot, hogy a „Város” című lap, amely a város adott ki, éles támadást intézett Márton Imrécék ellen a város- szabályozási kérdésben. A támadásra Vecsey Imre főjegyző, aki nemrégiben hunyt el, kijelentette hogy ő ugyan főszervezőként szerepel a lapon, de nem tudja, mi jelenik meg abban. — Koncz Akos, a főlevéltáros, aki a lap felelős szerkesztője és a cikk szerzője volt, erre kijelentette, hogy ő azt ír a lapjába, amit akar és amíg vissza nem

Allandóan friss anódtelepek, rádió-csővek kaphatók „METEOR” CSILLÁRGYÁR R. T. debreceni fiókiüzletében Piac u. 9. sz. Telefon 21-70 Saját érdekében! függeszse fel rádió-készülék vásárlását, amíg bennünket megkérdez!! Olcsón Jót!!

Elmaradhatatlan része volt rendszerint a lapnak a „rovat alatt”-i rész: a tárcsa. E napon „Telepátia kétszáz év előtt” hozott egy valahonnan „nyirt” tárcsát.

Politika. Ezzel több helyen is találkozunk. A politikai világot a boldog koalíciós korszakban a házszabályok izgatták. Az első politikai cikk erről szól. (Ma már nem érdemes erről írni. Hát fontos a házszabály? Ki beszél ma házszabályról?) „Harc a Házszabályok miatt” főcím és „Új fordulatok” alcím alatt. Megtudjuk, hogy Justh Gyula, a házelnök, a házszabályrevíziós tervet a jövő héten küldi szét s a pártközi értekezleten a disszidenseket Lengyel Zoltán és Farkasházy Zsigmond képviselik. A konferenciára meghívott kapott olyan párt is, amelyet Trianon megszüntetett: a nemzetiségi párt, amelyet Mihályi Tivadar képviselt volna. A revíziós javaslattal kapcsolatban Nagy Emilnek (a későbbi igazságügyminiszter) és Kmetty Károlynak, a híres közjogi egyetemi professzornak is voltak javaslatai. A lap megjegyzi, hogy a konferencia meddő lesz. De a koalíció kormányának sürgős volt a revízió s így rövidesen, a delegációk után (Ez is hol van már?) tárgyalatni akarta. Szüksége volt rá. (Hiába, betyárból lesz a legjobb pandur!), mert már nagyon erősen folyt az obstrukció a revízió miatt.

MA CONGORILLA URÁNIA

volna, a nyomda fekete festőke fako. a papír keményebb, törékenyebb, a keskeny hasábok kiszélesedtek, a lapfej, a címbetűk megkeskenyedtek... Ijedtem nézem a lapfejet, a dátumot: 1908. január 29. Mi ez, álmodom? Nem baj, álmodjam hát tovább. 1908. január 29. Huszonöt kerek esztendő. Egy negyedszázad, amely alatt nemzetek lettek és nemzetek veszték, világok változtak. 1908. január 29. Az ócska papirosról, a régi sorok közül mintha más levegő, más hangok, más zene ritmusa áradna felém. 1908. január 29. Hallgató és csárdás, bus és vig magyar dal zenéje muzsikál. És... Egy pillanatra tűnjék elébem ismét az 1933 január 29. lapja. A hegedűt, a cimbalmot, a klarinetot, de még a katonabandát is elnyomja a jazz szédítő zenéje, amely ellenállhatatlan ritmussal beleőrli az agyba, a lélekbe a narkotikumot, a szédülést, a gyors, a pillanatnyi kábulatot. Hunylik be tehát ismét a szemünket egy pillanatra. Így tűnjenek elő ismét a huszonöt éves sárga lapok, fakult betűk és ósdi emberek, ósdi dolgokkal. Ime az ujság. VI. évfolyam 23. szám. Szerda, 1908. január 29. Ez a legfelsőbb sor, a fejezeten vonala felett. A cím keskeny betűkből, olyan keskeny betűkből, hogy egy sorba belefért: Debreceni Független Ujság. Alatta: „Pártoktól független politikai napilap.” Ez alatt három rovatban az előfizetési ár, a szerkesztő, Sipos Béla és a kiadó laptulajdonosok neve: Hoffmann és Kronovitz, végül a szerkesztőség és

gyobb betűt találná? A mai lapnál sohasem elég a hely, igyekszik mindent összezsúfolni, apró betűvel szedve, hogy minél többet preléshessen a lapba. Jó Sipos Bélaék örültek, ha nyolc oldalas lapjuk még ciceró szedéssel is megtelt. Ezért a cikkek és hírek is nagyrészt ciceróból szedődtek, nemcsak a vezércikk. Apró, vezércikk. Ezzel kellett kezdődnie a lapnak. És még ha — horribile dictu — el is maradt a vezércikk, a helyében megjelenő cikkeknek olyan „fej”-et irtak, amely olyan hosszú volt, mint egy vezércikk és olyan hangnemben tartották és természetesen ciceróból szedették. Ez történt 1908. január 29-én is. Egy hasábos szerény címbetűkkel ezt találjuk: Viharos közgyűlés. (Ez a főcím.) Alatta: Debrecen közügyei. Harmadik alcím: Választások. — Sajtóügyek. — Ha nagyon keressük, a sorokban, a cikkben vihart, akkor sem nagyon találjuk meg. — Az első vihar, mondja a tudósító, a városi zálogház létesítése körül keletkezett. A vihar abból állott, hogy Józsa Vince, évek előtt elhunyt temperamentumos bizottsági tag külföldi mintára városi zálogház létesítését kívánta, amit Juhász Ignác, a közgyűlés egyik legtisztelendőbb tagja, támogatta. Ezt fűzvé az indítványhoz, hogy csinálják meg a városi takarékos és annak egyik ágaként a feltétlenül olcsó kamattal dolgozó zálogházat a szegény embereknek. Azóta ez az idea megvalósult. Megvan a városi takarékos, a városi zálogház és főként megvanak, hisz ez a főcím számomra a szegény emberek. Igen megröjja a cikk a közgyűlést, hogy a sajtóügyi bizottságba nem választották be Márk Endrét, mert „sajnos, hogy fontos bizottságoknál, ahol nem annyira a pártérdek, mint a

vonják a megbízást, ő bizony mindig fog írni éleshangú kritikát. (Derék, bátorhangú kollégánk, fogadd tiszteletünket odafenn a mennyei levéltárban. — Koncz Akos írásait különben a Debreceni Független Ujság is hosszú időn át évekig közölte. Munkatársa volt a lapnak.) Márton Imre, aki azóta már régen megbékélt odafönn éleshangú bírálójával s bizonyára együtt nevetnek a földi tanakodások hívságán, erre fenyegető hangon jelentette be, hogy Koncz Akos kijelentése alkalmas arra, hogy a közgyűlés és a tanács között fennálló összhangot megszüntesse. — Tetszik érteni? És ez nem kis szó volt, mert Márton Imre jelentette a közgyűlési többséget. Majdnem, sőt így is beszélhetett: Sic volo, sic jubeo! Juhász Ignác is kifogásolta, hogy a többségi pártot sértse meg a városi lap. „A törvényhatóságnak — mondta — joga van megszüntetni ezt a lapot, amely törvénytelenül jött létre.” Még Józsi bácsi is, Kovács József, a polgármester, felszólt és kijelentette, hogy a lap ezután is fog bírálni, de — bár ő is ahoz a párthoz tartozik, amelyik állítólag meg van sértve, kéri, ne vegyék sértésnek a cikket és az ilyen támadásokat sem most, sem a jövőben. Egyébként ő nem olvasta a cikkben az abderita kifejezést. (Mondhatta volna nyugodtan azt is, hogy az egész cikket sem olvasta, sőt nem is látta a lapot, ami igaz is lett volna.) Bizottsági tagokat választott azután a közgyűlés, persze a többségi párt szava ize szerint, ép úgy, mint most. Kiseb ügyek alcím alatt azután tíz sorban befejezte a Független Ujság a két oldalra terjedő városi tudósítását.

A következő cikk, közel két hasábos, rendőri eseményt hoz. Ugy látszik, szenzációs volt. Címe a következők: „Elhozták a szökött lengyelt. Letagadta önmagát. Vissza a debreceni fogházba.” (No, éjszakai szerkesztő ur, ha te ma ilyen cikknek ilyen címet mernél adni, már másnap kicserélnék!) A cikk arról szól, hogy Brecsinszky Franciscsek, aki templomokba tört be, a nyíregyházi ügyesség fogházából megszökött, de Debrecenben ismét elfogták. A fogoly tagadta, hogy ő volna a „szökött lengyel”. A keresztkérdések alatt is tagadott, mint a lap igen kedves sajtóhibával írja: „... vallotta, hogy ismerje be mai személyazonosságát, de a vakmerő rab mindig fogadott.” Újból politikai cikk következik. Címe: „A választói reform. Nagy a zavar. A komplikált Erdély.” Az általános választói jog kidolgozásán dolgozott a belügyminisztérium. Magyarországra vonatkozóan rendben volt a dolog, csak Erdélyben volt baj, ahol még az elektoros, közvetett választás volt gyakorlatban. Ezt azért akarták fenntartani, hogy kevesebb nemzetiségi képviselő kerüljön be. Am Széll Kálmán maga tiltakozott ez ellen, mondván, hogy általános választói jogot nem lehet megszükitő intézkedésekkel csinálni. Ellenben azt tervezték, hogy néhány kerületet magyar kerületbe osztanak be s inkább legyen Erdélynek kevesebb képviselője. Istencem, ma! — Hol vagy Erdély, hova kildöd ma képviselőidet? Érdekes eseményről számol be a kö-

Önnek is fogytán a pénze?

Tekintettel a hónap végére, ma
vasárnap és hétfőn

féláru szelvényes napot tart a

Vigszínház és Apolló

VIGSZINHAZ
2 sláger

APOLLÓ
2 sláger

**Ezüst Sas és
Charley nénye**

**Aranypók és
Öldöklő verseny**

Előadások kezdete:

2-fél 5-7-fél 10-kor

2-fél 5-7-fél 10-kor

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.
FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
VIGSZINHAZ vagy APOLLO
január 29. és 30. bárm. előadására.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.
FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
VIGSZINHAZ vagy APOLLO
január 29. és 30. bárm. előadására.

vetkező cikk. Arról, hogy newyorki távirat szerint előző napon megtörtént gróf Széchenyi László (a mai washingtoni magyar követ) és Vanderbilt Gladys esküvője. 100 rendőr tartotta fenn a rendet a Vanderbilt-palota előtt, ahol fényes lakodalmi ebéd volt. Ott voltak Hegenmüller báró osztrák-magyar nagykövet, Bright angol nagykövet, Eszterházy Pál herceg, Sigray Antal gróf és az amerikai plutokrácia képviselői. Az esküvőre a pápa táviratilag áldását küldte. A lakodalmi vendégeket 35 asztalnál vendégtelték meg. A fiatal pár délután 3 órakor egy mellékajton szökeve távozott, hogy az

sával.) A második hír a katonatisztek tervezett fizetésemeléséről szól. A hír beszámol arról, hogy a magyar delegátusok ellene vannak a tervnek. Harmadik hír beszámol arról a kombinációról, hogy az új belügyi államtitkár Hoitsy Pál, Bizony Ákos vagy Holló Lajos lesz, de esetleg egy negyedik, aki Andrassy embere. Negyedik hír közli, hogy a katolikus főgimnáziumban megtartják a csütörtöki felolvasó estet. Kedves a szedő és korrektor közös kis műve a műsorban: „Opera részletek Verdítől. Cuberán és gintáron adják...” És a többi hír: Gulyás István tanár ablakán belőttek, a Ma-

dött a papának a civilista (Tetszik még tudni, mi volt ez? A király fizetése.) terhére. A kormány tagadja. Hamburgban Schmith egyetemi tanár előadás közben hozzátért a villamos vezetékhez. Az áram megölte. Zágráb. A hivatalnokok kimondták, nem engednek a presszionak, hanem lelkiismeretük szerint szavaznak a választásokon. (Szabad nevetni?) Pétervár: Meggyilkoltak egy törvényszéki elnököt. Grác: Egy canonok nővére ráborult a petróleumlámpára, a nő összeégett, meghalt. Lissabon: Nem igaz, hogy a helyzet veszélyes. A városban csend és rend van. Szekszárd: Vastagh István föld-birtokos agyonlőtte a feleségét, mert az nem akart veleélni. Eszék: Letartóztatták Jonanovits Markót, aki 100 ezer korona értékű váltót hamisított. Budapestön öngyilkos lett Papp Elek, mert a férje féltékenységevel üldözte és amikor gyermeke érdekében egy iskolában járt, akkor is megta-
marta.

A törvénykezés rovat. Budapesten perbe fogták Paragó Jenőt, mert a Magyar Figaróban (Hol van már az is?) „Huszárszerelém” címen „viány-novellá”-t írt. Az édes Debreceni Független Ujság szedői megint brillíroztak: „... a szerzőjéről a királyi ügyészség megállapította, hogy félve őrzött közszemérem ellen súlyosan vétett.”

A regénycsarnok a következő rovat, amelyben a „Küzdelem a becsületért” folyik 85-ik folytatásban.

A terménytözsde a határidőüzletet közli. Érdekes. októberi buza 12.32-12.33, áprilisi buza 10.62-10.63. Rozs 10.63-9.17, zab 8.10, tengeri 6.92.

Most következik a hirdetési rovat. Knöpfler Izidor üveg, tükör, porcellán, zománcozott edényeket hirdet. Fái és Bosgyik új vasöntő és gazdasági gépjárat hirdet, Tóth Sándor ó és új hegyi borokat kínál. Angyal pemetefü-cukorkáinak hirdetése ravaszul hasonlít a Réthy pemetefü-cukorka hirdetéséhez. A Bankgyesület minden-

ÖRÖM

AZ EMBER ÉLETE,
HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE

ARTIN

AZ ENYME-BIRTOS ÉS
OLÉGO MASHAJTÓ

Globin a legjobb és legfinomabb cipő-tisztítószer. Elhisszük neki.

Apróhirdetés szerényen volt. Ara 10 szóig 40 fillér. Kevés volt, de volt bennük huncut is. Mindjárt az első: „Uraim! akadna-e olyan vidéki uriember, aki egy szép, fiatal, egyedülálló uri leánynak kelemes kis barátja tudna lenni. Levelek „Franczi” jellegre kórtnek a kiadóba.” Nem édes? Igaz, hogy ma ezért első sorban a rendőrség érdeklődne. Kaiser Salamon azt hirdeti apróban, hogy nála ne vegye kézpénzért, mégis olcsóbb, mint máshol az alsóruha és Jäger ing, kép, tükör és butor. Alkalmazottat keresek, írgatant akarnak eladni, Rosenberg Béni bácsi már akkor iskeresett uraságoktól levettetett. — Lakáskereses, örökbe fogadás és még néhány üzleti jellegű, adás-vételii apró teszi ki a rovatot.

Ez volt a lap elejétől végig 1908. január 29-én. És mi van ma, 25 év múlva? Panasz, keserűség, nyomorgás, keresése a kivezető utnak. Vezérik? Minek és kinek? Hát érdemes fejtegetni valamit? Van, akinek türelme lenne elolvasni? Hol vegyük a pat-hoz a vezércikk hangjához? Ma a nagy zürzavarban csak közbeszólunk egy-egy szót, egy mondatot. És ennek talán, mert rövidebb, gyorsabb is, találabb és éppen ezért mélyrehatóbb. Ma, a mai lap... De minek mondjam? Olvassák el.

Posch Dezső.

MOST VÁSÁROLJON! Szédítően olcsó DUMPING ÁRAKON

Óriási mennyiségű tiszta gyapju ruhaszövet sok színben és mintákban 2-90 P

- Crepe de chine színekben — — — — — 3.20 P
- Kabátszövet különlegesség — — — — — 7.80 P
- 150 széles dívat kabátszövet — — — — — 4.80 P

ÉS MÉG RENGETEG CIKKET TALÁL MÉG OLCSÓBBAN A

KLEIN Divatházban

uccal tömeg elől eltiñhessen. Megírja még a cikk, hogy a fiatalok február 4-én a Kaiser Wilhelm II. luxushajón utaznak Európába. Nem rossz a cikk címe. A főcím: „A Vanderbilt-Széchenyi-nász.” Első alcím: „Vége a komédiának.” Második alcím: „A fiatalok elutaztak.”

A következő cikk egy 19 hónapos kislány szerencsétlenségéről számol be. A kislány ruhát a többi gyermek játék közben gyufával meggyújtotta. A gyermek súlyos égési sebet szenvedett, amint az akkori rendőri riportert (sokan nem különbözve tőle a maiak sem) írta: „végzettség vátható sebet szenvedett”.

E cikk után a Színház rovatát találjuk. Nézzük, min mulatott akkor a debreceni jó közönség. A műsor szerint három napon át a „Varázskeringő” ment, utána a „Nők az alkotmányban” vasárnap délután, vasárnap este az „Acélkirály”. A műsor után a nem jelzett rövid kis színházi tudósításban a színházi referens arról számol be, hogy a Varázskeringőben új Franciában volt alkalma gyönyörködni a közönségnek. E szerepben először lépett föl Zsigmondy Anna. A színházi tudósító szerint Zilahy azért osztotta két szubrettre ezt a szerepet, hogy mind-egyik „saját egyéni alakításával hódítson meg a közönséget”.

A színházi rovat után a hírek következtek „Ujdonságok” rovatcímével. Első hír: A polgármester vacsorája címen arról számol be, hogy Kovács József polgármester a törvényhatósági bizottság tiszteletére a Bikában fényesen sikerült vacsorát adott, ahol sok felköszöntő hangzott el. (Hol vannak ezek az idők, amikor még a polgármester megvacsoráztatta a közgyűlés tagjait? Bár hiszen, ahogy Kovács József polgármestert ismertük, úgy kellett neki ez a vacsoraadás, mint a fogház. Most egyébként érdekes lenne egy ilyen vacsora a mai bal-és jobb-oldal és a közbeeső részek összeho-

gyar Mérnök és Építészegylet felolvasó ülésén Fischer Mór mérnök felolvasást tart az angol munkásjóléti intézményről, a Szent Erzsébet nőgyelet a szezon egyik legnagyobb báljára készül, csak a rendőrség 250 tagból áll. Veres Géza tanonc öngyilkos lett, hasbalötte magát, meghalt. A postások táncestélyt rendeznek. Egy kassai diák öngyilkos lett. Vámospécsen elfogtak egy tolvajt. Ujpesten két síheder megtámadott egy úgynököt, összeverte és elrabolta 40 koronáját. A rablókat elfogták. Elfogtak két munkást, akik a Dégenfeld-birtokon 19 akácát kivágtak. Szatmárnémetiben egy ember kirabolt egy házat és egy 3 éves gyermeket a kilincse akasztott. Nos és most egy hír. Mintha ma írták volna: „Londoni jelentés szerint egy munkanélküli csoport, amelyben 1000 ember lehetett, Manchesterből London felé haladtában Birminghamben összeütközött a rendőrséggel (őh édes elírás), akik közül négyet letartóztattak.” A halálozásokról szóló hír után reklám hírek következnek: Percel Karola gyakorlott zongoristát keres tánciskolájába, a Varázskeringő zongorára kapható Antalfynál, Kontsek Géza Barthalovits-féle eszéki szilvóriumot kínál, a Szabó-féle pármái ibolyaszappan 80 fillért a felsorolt cégeknél kapható, Gyórfi Sándor kötszerész gummi különlegességeit kínálja.

A delegáció üléséről számol be ezután egy tudósítás szerint, amely szerint Holló Lajos, Nagy Ferenc beszélnek nagy elismeréssel Achrenthal közös külügyminiszterrel és expozéjéről s helyeslik a hármas szövetség megerősítésére vonatkozó politikáját. Bakonyi Samu, a debreceni képviselő, Szivák Imre, a később öngyilkos lett politikus, Sággy Gyula, az egyetemi professzor szólaltak még föl.

A táviratok sorozata jön. A Reichsratban kifogásolják, hogy az osztrák kormány a Ferenc József feigygyulása alkalmából egy millió koronát kül-

féle banküzletre ajánlkozik. Egy régi híres cég hirdetése tűnik föl: a Donsján és Somossy-cége. Villamos-világítási és erőátviteli berendezéseket ajánl a Ganz-féle villamossági rt., Schön Sándor, a mai nevezetes, ismert cég keztyűit és egyéb áruit hirdeti. A hölgyközönség figyelmét hívja fel főzőre, divatos reform- és cipőfőzőre özv. Fodor Józsefné, Kulcsár József bronzműves gyönyörű csillárait hirdeti, Moskovits József, az ismert úri szabó szabóműhelyébe csábítja a rendelőket. És azután szép keretes hirdetésben a nagylépai takarékpénztár teszi közzé zárszámadását és mérlegét, amely szerint a 100.000 koronás alaptőke mellett 21.999 korona 84 filléres tiszta nyereséggel zárta évét. Zalai Márk tanár 3 havi könyvviteli tanfolyamot hirdet, Geller és Németh mechanikai üzletet, a Központi Női Felöltő Áruház a legkivánatosabb, legmodernebb, legújabb, legelegánsabb és legizlésebb női ruhaneműket, a Mezőgazdasági Bank, mint szövetkezet, kölcsönöket kínál (Szent Isten, nézzük meg megegyszer! Valóban. Itt áll nyomtatva, nagy betűkkel: Kölcsönöket folyósít!), Fazekas Imre villamos világítást és erőátvitelt, Nánassy Lajos vaskereskedő kályhát, vasárkat, Márkus Sándor vagonzámra meszet és végül azt olvassuk, hogy a

Nincs miből adót fizetnie,

mert régen kiadatlan az üres lakás. Nem is talál lakót, ha nem a Független Ujságban hirdet.

A Független Ujság apróhirdetési eredményt hoznak

Vásáry polgármester óva intí a városi tisztviselőket a mulatóhelyek látogatásától és a rendszeres kártyázástól

Dr. Vásáry István polgármester most igen érdekes rendeletet bocsátott ki a tisztviselő karhoz, amelyet rámutatva a mai nehéz helyzetre, óva int attól, hogy nyilvános mulató helyeken túl sokat forduljanak meg és különösen, hogy a nyilvános helyeken rendszeresen kártyázzanak. A polgármester körözüvényében, amelyet tulajdonképpen az ügyosztályokat vezető fő-tisztviselőkhöz intézett, azt mondja, hogy értesülése szerint a városi szolgálatban álló tisztviselők nyilvános mulatóhelyeken aránylag igen gyakran és rendszeresen jelennek meg s hogy nyilvános helyeken rendszeres kártyajátékos folytatók. A polgármester a mai gazdasági körülmények között nem látja lehetőségét annak, hogy az életszükségletek kielégítésén felül az ilyen életmód költségeit a tisztviselők gondtalanul teremthessék elő s az ilyen életmód, amikor százezrek és százazrek a mindennapi megélhetés eszközeit is alig tudják maguknak biztosítani, pszichológiailag is kifogás alá esnek. Felkérte tehát a hivatalvezetőket, hogy a tisztviselőkkel közöljék ezeket a szempontokat és figyelmeztessék a tisztviselőket arra, hogy a mai szomorú körülmények között nem utolsó fontosságú az életmód mikéntjének megválasztása még akkor sem, hogyha az

Lemondott
Hin denbur
Schleicher
Berlin, ja
nok, birod
tásan beny
lemondásá
gáda a
Schleichert
vábbvitelvé
A birodal
felhatalmaz
felosztásá
jelentette, h
helyzetben n
hatalmazást
A beszélg
nök Papen
fogadta kih
hogy folyt
tokkal, anna
vajjon korm
alapon lehets

PA
VAN
Kérjük
Jónak t
jük tud
még ne

DARMOL

Kérje eredeti csomagban

utakkal való ellátása a maj nehéz viszonyok között talán túlzott követelés is lenne s maguk a külsőségi lakosok is inkább csak kérik, hogy a főbb utvonalakat kövezzék ki legalább, hogy a teherforgalmat kevesebb állatkinzással és kevesebb költséggel bonyolíthassák le.

A vámszedés a kertiségek és telepek nagy sérelme

A kerti és telepi lakosságnak nagy sérelme még az a vámszedés, amely a város többi polgáraival szemben aránytalanul sújtja őket és fokozott adóztatással szedi ki zsebükből a pénzt. Évek óta folytatnak harcot azért, hogy az ugynevezett

városi vámházakat helyezték ki a városnak legszélösebb pontjaira, mert ma már ezek a vámházak tekintetben a rohamosan fejlődő városra, nem a város szélein fekszenek többé, hanem

egyik-másik vámház az aszfaltozott városi utcáktól 500 lépésnyire van. Így a vámpérecsi, hajduböszörményi mikepércsi, diószegi uti, pozsonyi ut városi vámházak mielőbbi kihelyezése egyik legfontosabb érdeke a külsőség lakosságának.

A vámházak azt jelentik a mai elhelyezkedésükben, hogy a jármű után — legyen az kerékpár, kocsis vagy autó, — vámot kell fizetni, mégpedig autó után 1 pengőt, szekerek után pedig 84 fillért, ha

Az epreskerti faraktártól a köntöskertig kétszer kell megfizetni a vámot

Olyan, felette kellemetlen eset fordult elő, amit S i p o s s Imre központi lelkészi hivatal vezetője, panaszolt el nekünk. A nagytiszteletű ur a városi faraktárban téli tüzelőt vásárolt s ez már azal járt, hogy 84 fillérrel többet kellett neki fizetni, mintha a Pesti uccai vagy a pályaudvari fakereskedőktől vásárolta volna a tüzelőt. A fát haza szállította köntöskerti lakására és ezzel

ujabb 84 fillért kellett fizetni, mert a Gyermekmenhely közelében lévő vámháznál visszatérő fuvarosnak ismét meg kellett fizetni a vámot. Ez semmiképpen sem igazságos és nem jogos terhelése a külsőség lakóinak, hiszen ők is megfizetik a kövezeti adót épüget, mint a belvárosi lakosok.

A bérautósok és bérkocsisok kenyérkeresését is rendkívül megnehezíti, sőt lehetetlenné teszi ezen a területen a lehetetlen vámszedési mód,

mert például a takszisnak, ha kívül megy a vámon, 1 pengőt kell fizetni, csak ugy térhet ismét vissza a városba. Így

a kertési és telepi lakos nem csak a nagy távolságért járó díjat fizeti meg, hanem még külön 1 pengővel is ráfizet a fuvarra.

Természetes, hogy az 1 pengővel drágult fuvarral oly magasra rug a szállítási díj, hogy csak a legszükségesebb, legkritikább esetben tudják igénybe venni a külsőség lakói a bérautósokat és bérkocsisokat.

Bánki Ferenc, az egyik debreceni bérautós, akinek a Szotyori-telepen van háza, keservesen panaszolta el, hogy a bentfekvő vámházak miatt mennyire lecsökent és mennyivel kisebb területre zsugorodik össze a kereseti lehetőség. Jól kövezett utak sürünlakott, zsufolt uccasorok rekesztettek ki bentfekvő sorompók miatt a vámszentes közlekedésből.

Bánki Ferenc bérautós mesélte el, hogy egyik társa, K i s s István bérautós

HITEK REVIZORI VIZSGÁRA
állandoan vidéken tartózkodókat i
garanciával készíti elő az **OECONOMIA** első revizori szakvizsgát
Bpest, IX Lónyay u. 15 (86-3-38)

kat kövezzék ki legalább, hogy a teherforgalmat kevesebb állatkinzással és kevesebb költséggel bonyolíthassák le.

azok befelé jönnek a városba. Ez nem jelent mást, mint azt, hogy például

a Pavillon-laktanya mellett felejtett vámház miatt azok, akik a városi faraktártól hordatnak fát, 84 fillérrel kénytelenek megtoldani a fuvarbért,

mert különben nem engedi át a sorompós a szekeret. A városi faraktár nem fekszik a városon kívül, hiszen a faraktáron túl terül el a Máv. műhelyi Kolónia, több ezer lakosával és körültekintő telepeknek is van vagy 5 ezer lakosa. — Semmiképpen nem indokolt tehát, hogy ilyen helyen fennállhasson továbbra is egy vámház és minden járművet megadóztassanak. Majdnem ilyen joggal bátran lehetne felállítani egy vámsorompót a Kossuth ucca és a Batthyány ucca sarkán is. A telepi lakost nem csak a fuvarozásnál érintik súlyosan a bennfelejtett és eddig még ki nem helyezett vámházak, hanem a kerékpározásnál is, mert — ha befelé jön a városba, már vámot kell fizetni a jármű után.

nem viszi haza hetelig az autóját a Suhajda telepen lévő házához, mert nem tudja megfizetni az 1 pengős vámot

és inkább a Pozsonyi uti Grósz-féle fa-telep előtt hagyja autóját és maga úgy sétál át a sorompó tulajdonán lévő házába. Hosszas utánjárással sikerült elérni az autósoknak és fuvarosoknak azt, hogy napi kétszeri közlekedésre a vámházon át egy ingyen utat engedélyeztek, de ha többször is át akarja lépni a sorompót, már fizetnie kell a magas vámot. Természetes, hogy rendkívül érzékenyen érinti a fuvarozókat ez az állapot, hiszen vannak napok, hogy egy pengőt sem keresnek, tehát annyit sem, hogy ebédidőre hazaszaladva megfizethessék járművük után a vámot.

A város törvényhatósági bizottságában sürgették már sokszor a vámházak kihelyezését, de a felszólalásoknak a jogos panaszoknak eredménye nem lett mind ezideig s

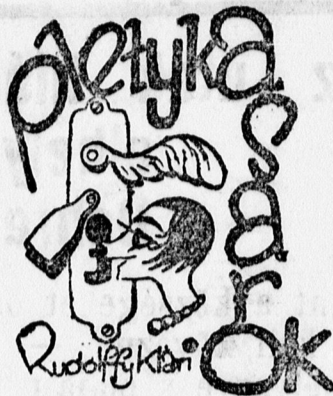
maradtak helyükön a bennfelejtett vámházak s szedik a súlyos összegeket a napról-napra szegényebbé váló lakosság zsebéből.

A sokszor kifogásolt vámszedés érvényben maradása szükségszerűleg kitermelte a vámszalókat, akik a leggyafurtabb módokat eszelik ki, hogy kijátszák a sorompós éberségét. Sokan csempészutakat találtak és a sorompó megkerülését járnak be a városba s különösen a kerékpárosoknak vannak rejtett ösvényeik, amelyeken vámszentesen közlekednek annyiszor, ahányszor csak akarják napjában. Így visz csalásra sok embert a lehetetlen, de érvényben lévő intézkedés, amelyet, ki tudja mikor változtat meg végre Debrecen városa!

(b. m.)

Vásároljon hirdetőinknél.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Drága Fincikém! Főcímnem ideirhatnám: Egy nap Lillafüreden. Alcímnek írhatnék egy egész csomó mindent. E helyett azonban inkább a tárgyra térek. Tévedések elkerülése végett felvilágosítalak, hogy én voltam egy napig Lillafüreden. Némi feltűnést is keltem. — Na, ne tarts azért elbizakodottnak, — a feltűnést csupán az okozta, hogy egyedül mentem, szokásom ellenére, senkivel sem flörtöltem és végül egyedül jöttem vissza. Egész megbotránkoztak emiatt a különböző párok — ott ugyanis csak ilyen alakulatok léteznek, kivéve, amikor két pár összeül bridgezni. A Palota Szálló tele volt érdekes emberekkel, de én a debreceniek kedvéért mentem és sikerült is felfedeznem párat, különösen kettőt, akik Téged is érdekelnek. Pedig szegényeknek egyéb gondjuk sem volt, mint, hogy fel ne fedezzem őket. Hajnalban indultak sielni, a hetedik határban ebédeltek, este holtfáradtan surrantak szobáikba — és mégis! Hát bizony Finci mégis megláttam őket. Az igazság kedvéért megjegyzem, hogy a kettőnek semmi köze egymáshoz, csak egy máshoz. A debreceni hölgy egy nyíregyházi urral, a debreceni ur egy budapesti hölgygel osztozik a tél örömeiben. De nem is lehet ott sokáig egyedül kibírni, a példa nagyon is vonz. Gyorsan hazajöttem. Végeredményben itthon is vannak kötelességeink. Kötelességek, amiket olyan szívesen mulasztott el mostanában egy nagyon magas állású, deresedő haju családapa. A tisztos öreg ur, reméljük most már visszatér kötelességeihez, miután megtalálta a módját, hogy egész nap együtt lehessen szíve hölgyével — hivatalosan.

Porig lesújtva jelentheti neked egy bájos, magas, barna hölgy, hogy régi, jólápolott flörtje a napokban kimult. Nem szószerint. De kimult, vége lett. Pedig ilyen hosszú szerelemre a legöregebb debreceni sem emlékezett még. A hűtlen férfi magyarázata egyetlenegy mondat volt: Helyet a fiataloknak!

Báli krónikám e héten szünetel. Pihenünk. Azaz nem mindenki. Nem pihen például az a jókedvű társaság, amelybe — a hangulat tetőfokán — egy ismerte pesti, autós fiatalember csöppent be. Itt még nincs semmi hiba. Az azután jött. Amikor ugyanez a fiatalember hevesen kezdett udvarolni egy jelenlévő, nagyon szép kislánynak. Hogy a kislány már titkosára volt, ezt igazán nem tudhatta. A szintén jelenlévő jövődöbeli vőlegény azonban nem tudta tovább nézni ezt a versenytempóban induló flörtöt és magából ki-

Milliók kedvelik és logyasztják a kitűnő ízű Blokmalt cukorkát!

Megkímélt meg az utazástól, ha valódi Blokmaltot kéri és csak eredeti csomagban fogadja el!

kelve távozott. A mama kétségbe volt esve, lánya kevésbé és ma már a változatosság kedvéért az autós fiatalember menyasszonya — titokban, Cseberből — vederbe.

És végül Fincikém megegyezzen Éva Syl-ről, aki azóta már újra Szaplonczay Éva lett, ugyanis eddig még felderíthetetlen okokból visszatért Berlinből és jelenleg Budapestben bázilik.

Bokros teendőimnek tulajdonítom mai levelem rövidségét. Jövő héten már több újdonsággal fog szolgálni szerető barátod!

Pletykássy Klarissz.

A francia és angol követ magyarazatot kér a magyar külügyminiszteriumtól a hirtlenbérgei olasz fegyverszállítások ügyében

Budapest, január 28. A budapesti francia követ ma délután felkereste Khuen-Héderváry Sándor grófot és kérdést intézett hozzá az Olaszországból Hirtlenbergbe érkezett fegyverszállítmányokra vonatkozólag. Khuen-Héderváry Sándor gróf azt válaszolta, hogy a magyar kormány az esetről közvetlen értesülései nincsenek. Ezután megjelent az angol követ, aki ugyanez ügyben érdeklődött és hasonló választ kapott.

Mellbeszurta társát az Arpád-téren egy részeg napszamos

Véres szurkálás történt szombaton a késő esti órákban az Arpád-téren. Két napszamos, Komáromi Béla és Pataki István együtt tartottak hazafelé, de utközben valamin összeszólalkoztak és verekedés kezdődött. A verekedés hevében Komáromi előrántotta zsebkését és beledöfte Pataki mellébe. A napszamos eszméletlenül rogyott össze, de ekkorára már odaérkezett néhány járőrként, akik értesítették a mentőket és Komáromit átadták a közelben posztoló rendőrnek. A mentők első segélyben részesítették a sérült napszamosot, majd beszállították a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy a szurás a tüdőbe hatolt és életveszélyes. Komáromit a rendőrség őrizetbe vette és holnap délelőtt fogják kihallgatni.

VENNI
AKAR
VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kívánt tárgyhoz.

Hatal

SI

ME

KE

AL

PA

v

m

AN

er

AN

le

LEN

vá

Cs

Meg

kor

Paris, jar

a szombati

bukott. A p

vazattal 19

kormány ja

adót a de

százelekkal

a kormány

Paul-Boncou

telődött.

Bethl

ismer

a

Budapest,

előtt Bethl

Imre debrec

Tóth Lajos

tag megjelent

nőmél és át

ros közgyűlé

feliratát. Bet

debreceni adó

kat, kiméletet

soknál s kérte

ralékosok hos

2 FEHÉR-HÉT

JANUÁR 30-TOL

Hatalmas vászon és fehérárukészletünket a „Fehér Hét“ tartama alatt hihetetlen olcsó árakon árusítjuk. **MINDENKI MOST VÁSÁROLJON!**

Vászon és damasztárak

- SIFFON mindre alkalmas 0.68 **0'58**
- MOSOTT SIFFON prima minőség 0.96 **0'72**
- KELENGYE VÁSZON mosott 1.20 **0'96**
- ALSÓLEPEDŐVÁSZON teljes szélességben 1.80 **1'30**
- PAPLANLEPEDŐ vászon 180 cm. széles prima minőség 3.20 **2'88**
- ANGIN párnatoknak hőerős minőség 1.10 **0'95**
- ANGIN finomszálú különleges jó minőség 1.40 **1'20**
- LEN ALSÓLEPEDŐ vászon 140 cm. széles 4. **3'50**

- AGYNEMÜ DAMASZT csodaszép mintákban 1.98 **1'80**
- AGYNEMÜ DAMASZT selymfényű maccó fonalból 2.80 **2'60**
- KANAVASZ ágyneműre szép színekben 0.98 **0'78**
- SEFIR ág és fehéreneműre pazar választékban 1.10 **0'98**
- OXFORD férfi inganyag a legprimább minőség 1.50 **1'10**
- PUPLIN férfi ingre gyönyörű színekben 1.80 **1'50**
- KÖPPER alsónadrágra prima minőség 1.30 **1'20**
- RAYE KÖPPER cércnacsikkal különleges minőség 1.40 **1'10**

Asztalneműek

- DAMASZT ABROSZ 6 személyes mintás és kockás 5.50 **2'98**
- ABROSZ szép beszövött mintával garantált színtartó 3.90 **3'20**
- KAVÉSGARNITURA 6 személyes fehér, színes bordúrral 9.80 **6'50**
- KAVÉSGARNITURA 6 személyes prima színes damaszt 12.80 **7'—**
- ÉTKEZŐ GARNITURA 6 személyes selymfényű damaszt 12.— **10'80**
- ÉTKEZŐ GARNITURA 12 személyes a legjobb minőség 38.— **26'80**
- DAMASZT SALVÉTA 70/70-es nagyság virágos és kockás 1.20 **0'78**
- POHARTÖRLŐ prima fél-len színes kockával 0.66 **0'45**

Törölközők, zsebkendők

- DARAZSFÉSZKES TÖRÖLKÖZŐ kiváló minőség 0.69 **0'58**
- HAZI SZÖTTES törölköző rojtos és szegett 1.08 **0'78**
- FROTIR TÖRÖLKÖZŐ egész nehéz minőség 1.98 **0'98**
- DAMASZT TÖRÖLKÖZŐ prima minőség szép mintákban 1.30 **0'88**
- HAZI SZÖTTES szakajtó ruha különböző nagyságban 0.88 **0'78**
- NŐI ZSEBKENDŐ linon batisztból ajour széllel 0.48 **0'20**
- FÉRFI ZSEBKENDŐ ajouros és szegett 0.36 **0'30**
- GYERMEK ZSEBKENDŐ színes széllel vagy babás 0.16 **0'12**

Csillag Testvérek, Piac- és Simonffy u. sarok.

Megbukttatta a parlament a francia kormányt, mert öt százalékkal emelni akarta az adót

Páris, január 28. A francia kormány a szombatra virradó éjszaka megbukott. A parlament többsége 391 szavattal 192 ellenében elutasította a kormány javaslatát, amely szerint az adót a deficit fedezése céljából öt százalékkal emelni kell. A szociálisták a kormány ellen szavaztak és ezzel a Paul-Boncour kabinet sorsa megpecsételődött.

Boncour utódja Daladier eddigi hadügyminiszter lesz, aki a radikális szocialista párt balszárnyához tartozik. Hir szerint Daladier a szociáldemokratákat is be akarja venni a kormányba és ha a szociáldemokraták erre nem volnának hajlandók, akkor polgári koncentrációs kormánnyal fog próbálkozni.

Bethlen gróf, Györki Imre és Tóth Lajos ismertettek Gömbös miniszterelnök előtt a debreceni súlyos adópanaszokat

Budapest, január 28. Szombat délután Bethlen István gróf és Györki Imre debreceni képviselők, továbbá Tóth Lajos egyetemi tanár, felsőházi tag megjelentek Gömbös miniszterelnök és átnyújtották Debrecen város közgyűlésének 10 pontban foglalt feliratát. Bethlen gróf ismertette a debreceni adópanaszokat és kivánságokat, kiméleteket kért az adóvégrehajtásokról és kérte azt is, hogy az adóhatalékosok hosszabb időre szóló részle-

tekben törleszthessék a tartozásukat. Gömbös miniszterelnök Imrédy pénzügyminiszter társaságában fogadta a küldöttséget s hozzájárult ahhoz, hogy központi közegek menjenek le Debrecenbe és vizsgálják meg a helyzetet. Györki Imre képviselő azt kérte ezután, hogy a központi közegek ne bürokratikus uton kezeljék a kérdéseket, hanem az érdekképviseletek, az ipartestület, a mezőgazdasági kamara, stb. bevonásával tárgyalják le az ügyeket.

Be kell vonni Vásáry polgármestert is, miután a panaszok legnagyobb része hozzá fut be. Györki a helyzet jellemzésekképpen megemlítette, hogy

például legutóbb elárvereztek egy tönkrement iparost adótartozásért, holt olyan szegény, hogy az inségmunkából kellett részletetni.

A Görbe Éjszaka lesz az idei szezon legpompásabb mulatsága

Az újságírók hagyományos Görbe Éjszakája, amely az idén február 11-én, szombaton lesz megtartva az Arany Bika disztermében és a kisteremben, a farsang legkiemelkedőbb eseménye lesz. A város közönségének körében máris olyan nagy érdeklődés nyilvánul meg a Görbe Éjszaka iránt, ami már maga is biztosítani fogja a bál mulatság sikerét. Az újságírók ebből az alkalomból külön újságot fognak kiadni humoros és érdekes tartalommal.

A Görbe Éjszaka rendező bizottsága már napok óta a gazdag program összeállításán dolgozik, hogy a közönség minden egyes tagja megtalálja a maga szórakozását s hogy ezen az éjszakán mindenki felejtse el gondját, baját. Szépségverseny, táncverseny, léggömb-csata, virslis sátor, konfetti- és szerpentin-csata s ezeken kívül különféle mókák fogják tarkítani az idei Görbe Éjszakát. A rendezőség, hogy mindenkinek lehetővé tegye a Görbe Éjszakán való részvételt, a jegyek árát a legminimálisabban szabta meg: belépőjegy egy személyre egy pengő ötven fillér.

A tiszteletjegyek átadása is most van folyamatban. A rendezőség a debreceni Újságíró Club pecsétjével ellátott íveket bocsátott ki s a szintén bélyegzővel ellátott tiszteletjegyek átvevőit felkéri, hogy az átvételt ezeken az íveken aláírásukkal nyugtázzák.

A Görbe Éjszaka alkalmával a különböző versenyszámok díjazásával kapcsolatban Debrecen város iparos és kereskedő társadalma máris igen sok felajánlást tett, amelyeket legutóbbi közleményünkben már felsoroltunk. Most a következő újabb megajánlások történtek: az „Erzsók“-kalapszalonn egy sapka és sál garnitúra s egy modern tavaszi kalapot, „Piri“ hölgyfodrász (Péterfia uca 56.) öt számból álló előfizetési jegyet, Kokron József (Hódmezővásárhely, kötszövőgyár) három darab svájci sapkát. A rendezőség ezuton is köszönetet mond a felajánlásokért.

A Görbe Éjszaka női szépségverseny győztese részére Laborfalvi Márkos Lujza Rákóczi uca 41. szám alatti divatszalonja egy gyönyörű estélyi ruhát ajánlott fel.

MEGNYILT!

Piac ucca 56.
MENETIEGY IRODA mellett az új
Nőikabát és szőrmeáruház
 Tekintse meg rendkívül olcsó árait!

hírek

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
 telefonszámai:

Szerkesztőség és kiadó-
 hivatal 19-20 és 32-12
 Szerkesztőség éjjel 32-12

Mindentudó

Ma: Vasárnap, 1933 január 29. Prot.: Adél, kath.: Szal. sz. Ferenc. ógörög: jan. 16, izr. 5693 sebat 2. Nap kél: 7.31, nyugszik 16.56.

Holnap: Hétfőn 1933 január 30. Prot.: Mártonka, kath.: Martina, ógörög január 17. Antal, izr. 5693 Sebat 3. Nap kél: 7.30, nyugszik 16.58.

Hivatali fogadások. Dr. Baltazár Dézső püspök fogad: 10-12. Lindenberger János apostoli helynök fogad: 9-12, 3-5. Báró Vay László főispán fogad: d. e. 10-től, dr. Vásáry István polgármester fogad: szerda és szombat kivételével d. e. 10-1.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak: Kigyó, Piac u. 33. Muraközy, Piac u. 72. Sas, Hatvan u. 70. Csillag, Árpádtér 1. Nádor, Szent Anna 64. Szentháromság, Homokkert, Hungária, Vargakert, K. Tóth u.

IDŐJÓSLÁS:

Igen erős éjjeli lehülés és ködképződés, nappal helyenként a köd ritkulásával derültebb idő, a hideg fokozatos mérséklődése.

A BUDAPESTI RADIÓ MŰSORA

VASÁRNAP, január 29.

9.00: Hírek, kozmetika. — 10.00: Szentbeszéd az Egyetemi templomból: dr. Tóth Tihamér. — 11.15: Unitárius istentisztelet. Prédikál dr. Csiky Gábor. — Utána: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — Majd: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. — 2.00: Gramofonhangverseny. — 3.00: Székács Elemér: Időszerű gazdasági tanácsadó. — 3.45: 1. Dr. Horn József: Az ember és a gép. 2. Időszerű ap-ságok. — 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Az 1. honvédegyalozred fúvózenekarának hangversenye. Indulók és keringők. — 5.45: Vidám történet. Novella. Irta és felolvassa: Moly Tamás. — 6.15: László Imre magyar nótákat énekel Pertis Jenő cigányzenekarának kíséretével. — 7.30: A kutya. Novella. Irta és felolvassa Kosztolányi Dezső. — 8.00: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. — Operett, hangosfilm és tánc. — Utána, körülbelül 10.00: Időjelzés, sport- és ügétversenyeredmények. — Majd: A Pátria jazz-zenekar és Bodrics Béla cigányzenekarának hangversenye a Pátria kávéházból Herczegh Béla énekszámával.

HÉTFŐ, január 30.

9.15: Virány László szalonzenekarának hangversenye. — 12.05: A rádió házikóntettjének hangversenye. 3.30:

MELÁK (leül a törzesszálhoz).
 PINCÉR: Aszolgájavanszrencsém, Melák ur! Mit tetszik parancsolni?
 MELÁK: Hozzon egy zóna adag velőt, azután egy nagy nyelvet és végül zöldseget.

PINCÉR: Nem lehet, Melák ur.
 MELÁK: Mi az, hogy nem lehet? Talán nincs?

PINCÉR: Van, kérem, de ez lesz éppen a menü a mai kormányparti banketten és pont annyit készítettek belőle, ahány résztvevő jelentkezett a lakomára.

MELÁK: A csuda vinné el azt a bankettet! Hát akkor hozzon egy adag kefét.
 PINCÉR (csodálkozva): Kefét, Melák ur?...
 MELÁK: Miért mereszi a szemét? Persze, hogy kefét hozzon.

PINCÉR: De miért éppen kefét?
 MELÁK: Mert úgy látszik, hogy ma a közönségnek ezt kell bevenni.

PINCÉR: Melák ur mindig csak tréfál. (El.)
 GERŐ (belép a kávéháza): Jónapot, Melák! Mit szól hozzá, hogy Gömbös Debrecenben van?

MELÁK: Egy szót sem. Hát lehet hozzá szólni? Még a Gazdakört sem engedték elébe.

GERŐ: Igaza volt a rendezőségnek. Utóvégre Gömbös is tagja a SÉIT-nek.
 MELÁK: Mi az a SÉIT?
 GERŐ: Ez a legnagyobb magyar társadalmi egyesület. Nyolcmillió tagja van. A SÉIT ennyit jelent: „sirni én is tudok”.

MELÁK: Ahá, már értem. Nagyon szellemes vicc, mondhatom. Hát az lehet ugyan, hogy Gömbös tagja a SÉIT-nek, viszont nem tagja az SCsNVJ-nak.

GERŐ: Hát az mi?
 MELÁK: SCsNVJ annyit jelent, hogy „sirni csak nekünk van jogunk”.

GERŐ: Jó lesz vigyázni, A falaknak is van füllük.

MELÁK: Mondja már! Legfeljebb visszamondják neki.

GERŐ: Ne hetvenkedjen, mert megjárhatja. Nem emlékszik mit mondott Gömbös a mult héten?
 MELÁK: Mit?
 GERŐ: Azt mondta, hogy nem bánja, ha csipkedik egyszer, ha csipkedik kétszer, de harmadszor már visszaut.

MELÁK: Akkor tényleg jól lesz, ha másról beszélünk, hiszen 34 centi a differencia köztünk és közte.
 GERŐ: Magasságban?
 MELÁK: Nem. Mellbőségben. Legjobb a mai világban csendben maradni. Én már például az álláshalmozásaimat is megszünttettem.

GERŐ: Hát maga álláshalmozó volt?
 MELÁK: Igen. Volt három üveg allaschom és tegnapi mind megittam.

GERŐ: Hallja, hagyja abba a blödségeit, mert beprotesszálom a fogyasztási adóhivatalba főnöknek.
 MELÁK: Ez egy fenyegetés, Gerőkém? Hisz' az egy remek pozíció.

GERŐ: Jó-jó, de abban a pozícióban addig síkíthat, amíg beleőrül.
 MELÁK: Rémes, hogy magának milyen fekete jóslatai vannak... Hej, pedig, de rám férne egy kis kereset.

GERŐ: Hogy mer panaszkodni, Melák? Hallom, a mult héten 3000 pengőt keresett egy házközvetítéssel Miskolcon.
 MELÁK: Na, egy picinyke túlzás van a dologban.
 GERŐ: Hogy-hogy?
 MELÁK: Először is nem Miskolcon, hanem Pécsen, másodsor nem a mult héten, hanem tavalyelőtt, harmadszor nem 3000 pengő volt, hanem 500 és negyedszer: nem kerestem, hanem vesztettem.

GERŐ: A fene egye meg, maga ezt egy picinyke túzásnak nevezi? Mondja Melák, hány óra van?

MELÁK: Fél 10. Gerőkém, magának nincs órája?
 GERŐ: Elromlott.
 MELÁK: Nem akar ingyen egy jó órát?
 GERŐ: Hogyne.
 MELÁK: Akkor gyalogoljon ki Palagragra. Az egy jó óra.
 GERŐ (dühösen): Hallja, ha szemtelenkedik, eltapodom, mint egy hangyát.
 MELÁK: Az képtelenség, Gerőkém.
 GERŐ: Miért lenne képtelenség?
 MELÁK: A kormány nem engedi.
 GERŐ: Megörült?
 MELÁK: Dehogy. A kereskedők már évek óta el akarják pusztítani a Hangyát, de nem bírják.
 GERŐ: Én itthagynom magat, gazember! Nem engedem az idegeimet szétroncsoltatni!
 MELÁK: Mikor jön be újra?
 GERŐ (fuldokolva a haragtól): Azért is maradok! Jusz se hagyom kiszekirozni magamat! Mondja, mi a véleménye, hogy Kánya került a külügyminiszteri székbe?
 MELÁK: Biztosan nyitvahagyták az ablakot.
 GERŐ: Elment az esze? Miket beszél?
 MELÁK: Hát hogy került oda?
 GERŐ: Berlinből jött.
 MELÁK: Jött? Talán repült?
 GERŐ: Dehogy repült. Nagyon rendszeren végzte a dolgát.
 MELÁK: Nem értem, miért beszél olyan elismeréssel róla? Köztudomásu, hogy a kánya védtelen tyukokat szokott megtámadni.
 GERŐ: Mondja, honnan veszi ezeket a gyalázatosságokat? Kánya egy nagyon rendes öreg ur és boldog családi élet él.
 MELÁK: Gerőkém, maga ugrat engemet? A kánya a ragadozók csoportjába tartozik.
 GERŐ: Tébolyodott, hát maga a mádról beszél? Kánya Kálmánról, a volt berlini nagykövetünkről van szó.
 MELÁK: Óh, pardon, ezer bocsánat, félreértés volt, Gerőkém. Tudja mit? Menjünk most el a kormányparti bankettre.
 GERŐ: Miért?
 MELÁK: Hallgassuk meg a Böskét, a Lenkét, az Édykét és a Sárít.
 GERŐ: Hát nők is beszélni fognak ott?
 MELÁK: Hogy képzeli ilyet?
 GERŐ: Hát akkor kit hallgassunk meg?
 MELÁK: Gömböskét, Bethlenkét, Imrédykét és Vásáryt.
 (Függöny.)

MELÁK: Mondja már! Legfeljebb visszamondják neki.

GERŐ: Ne hetvenkedjen, mert megjárhatja. Nem emlékszik mit mondott Gömbös a mult héten?
 MELÁK: Mit?
 GERŐ: Azt mondta, hogy nem bánja, ha csipkedik egyszer, ha csipkedik kétszer, de harmadszor már visszaut.

MELÁK: Akkor tényleg jól lesz, ha másról beszélünk, hiszen 34 centi a differencia köztünk és közte.
 GERŐ: Magasságban?
 MELÁK: Nem. Mellbőségben. Legjobb a mai világban csendben maradni. Én már például az álláshalmozásaimat is megszünttettem.

GERŐ: Hát maga álláshalmozó volt?
 MELÁK: Igen. Volt három üveg allaschom és tegnapi mind megittam.

GERŐ: Hallja, hagyja abba a blödségeit, mert beprotesszálom a fogyasztási adóhivatalba főnöknek.
 MELÁK: Ez egy fenyegetés, Gerőkém? Hisz' az egy remek pozíció.

GERŐ: Jó-jó, de abban a pozícióban addig síkíthat, amíg beleőrül.
 MELÁK: Rémes, hogy magának milyen fekete jóslatai vannak... Hej, pedig, de rám férne egy kis kereset.

GERŐ: Hogy mer panaszkodni, Melák? Hallom, a mult héten 3000 pengőt keresett egy házközvetítéssel Miskolcon.
 MELÁK: Na, egy picinyke túzás van a dologban.
 GERŐ: Hogy-hogy?
 MELÁK: Először is nem Miskolcon, hanem Pécsen, másodsor nem a mult héten, hanem tavalyelőtt, harmadszor nem 3000 pengő volt, hanem 500 és negyedszer: nem kerestem, hanem vesztettem.

GERŐ: A fene egye meg, maga ezt egy picinyke túzásnak nevezi? Mondja Melák, hány óra van?

MELÁK: Mondja már! Legfeljebb visszamondják neki.

GERŐ: Ne hetvenkedjen, mert megjárhatja. Nem emlékszik mit mondott Gömbös a mult héten?
 MELÁK: Mit?
 GERŐ: Azt mondta, hogy nem bánja, ha csipkedik egyszer, ha csipkedik kétszer, de harmadszor már visszaut.

MELÁK: Akkor tényleg jól lesz, ha másról beszélünk, hiszen 34 centi a differencia köztünk és közte.
 GERŐ: Magasságban?
 MELÁK: Nem. Mellbőségben. Legjobb a mai világban csendben maradni. Én már például az álláshalmozásaimat is megszünttettem.

GERŐ: Hát maga álláshalmozó volt?
 MELÁK: Igen. Volt három üveg allaschom és tegnapi mind megittam.

GERŐ: Hallja, hagyja abba a blödségeit, mert beprotesszálom a fogyasztási adóhivatalba főnöknek.
 MELÁK: Ez egy fenyegetés, Gerőkém? Hisz' az egy remek pozíció.

GERŐ: Jó-jó, de abban a pozícióban addig síkíthat, amíg beleőrül.
 MELÁK: Rémes, hogy magának milyen fekete jóslatai vannak... Hej, pedig, de rám férne egy kis kereset.

GERŐ: Hogy mer panaszkodni, Melák? Hallom, a mult héten 3000 pengőt keresett egy házközvetítéssel Miskolcon.
 MELÁK: Na, egy picinyke túzás van a dologban.
 GERŐ: Hogy-hogy?
 MELÁK: Először is nem Miskolcon, hanem Pécsen, másodsor nem a mult héten, hanem tavalyelőtt, harmadszor nem 3000 pengő volt, hanem 500 és negyedszer: nem kerestem, hanem vesztettem.

GERŐ: A fene egye meg, maga ezt egy picinyke túzásnak nevezi? Mondja Melák, hány óra van?

Istentiszteleti rend

vasárnap, 1933 január 29-én.

Nagytemplom délelőtt 10 óra: dr. Módis László; délután 5 óra: Kiss Antal. Kistemplom délelőtt 9 óra: Kolozsváry Kiss László; 11 óra: Siposs Imre; délután 5 óra: vallásos est: Uray Sándor. Kossuth ucca délelőtt 10 óra: Mezei Béla; délután 5 óra: Baja Mihály. Árpádtér délelőtt 10 óra: Magyar Bertalan, délután 3 óra: Nagy Sándor, Ispotály délelőtt 10 óra: Moinár Ferenc, délután 5 óra: vallásos ünnepély: dr. Farkas Pál. Homokkert délelőtt 10 és délután 3 óra: Kalas Ferenc. Szegényház délelőtt 10 óra: Kovács József. Nyilastelep délután 3 óra: vallásos ünnepély: dr. Juhász Nagy Sándor. Csapókert délelőtt 10 óra és délután 3 óra: Halász András. Nyulás délelőtt 10 óra: Murányi Árpád th. Sámsoni uti iskola délután 4 óra: Nagy Dezső th. Kismacs délután 3 óra: Kántor

MELÁK: Fél 10. Gerőkém, magának nincs órája?
 GERŐ: Elromlott.
 MELÁK: Nem akar ingyen egy jó órát?
 GERŐ: Hogyne.
 MELÁK: Akkor gyalogoljon ki Palagragra. Az egy jó óra.
 GERŐ (dühösen): Hallja, ha szemtelenkedik, eltapodom, mint egy hangyát.
 MELÁK: Az képtelenség, Gerőkém.
 GERŐ: Miért lenne képtelenség?
 MELÁK: A kormány nem engedi.
 GERŐ: Megörült?
 MELÁK: Dehogy. A kereskedők már évek óta el akarják pusztítani a Hangyát, de nem bírják.
 GERŐ: Én itthagynom magat, gazember! Nem engedem az idegeimet szétroncsoltatni!
 MELÁK: Mikor jön be újra?
 GERŐ (fuldokolva a haragtól): Azért is maradok! Jusz se hagyom kiszekirozni magamat! Mondja, mi a véleménye, hogy Kánya került a külügyminiszteri székbe?
 MELÁK: Biztosan nyitvahagyták az ablakot.
 GERŐ: Elment az esze? Miket beszél?
 MELÁK: Hát hogy került oda?
 GERŐ: Berlinből jött.
 MELÁK: Jött? Talán repült?
 GERŐ: Dehogy repült. Nagyon rendszeren végzte a dolgát.
 MELÁK: Nem értem, miért beszél olyan elismeréssel róla? Köztudomásu, hogy a kánya védtelen tyukokat szokott megtámadni.
 GERŐ: Mondja, honnan veszi ezeket a gyalázatosságokat? Kánya egy nagyon rendes öreg ur és boldog családi élet él.
 MELÁK: Gerőkém, maga ugrat engemet? A kánya a ragadozók csoportjába tartozik.
 GERŐ: Tébolyodott, hát maga a mádról beszél? Kánya Kálmánról, a volt berlini nagykövetünkről van szó.
 MELÁK: Óh, pardon, ezer bocsánat, félreértés volt, Gerőkém. Tudja mit? Menjünk most el a kormányparti bankettre.
 GERŐ: Miért?
 MELÁK: Hallgassuk meg a Böskét, a Lenkét, az Édykét és a Sárít.
 GERŐ: Hát nők is beszélni fognak ott?
 MELÁK: Hogy képzeli ilyet?
 GERŐ: Hát akkor kit hallgassunk meg?
 MELÁK: Gömböskét, Bethlenkét, Imrédykét és Vásáryt.
 (Függöny.)

MELÁK: Mondja már! Legfeljebb visszamondják neki.

GERŐ: Ne hetvenkedjen, mert megjárhatja. Nem emlékszik mit mondott Gömbös a mult héten?
 MELÁK: Mit?
 GERŐ: Azt mondta, hogy nem bánja, ha csipkedik egyszer, ha csipkedik kétszer, de harmadszor már visszaut.

MELÁK: Akkor tényleg jól lesz, ha másról beszélünk, hiszen 34 centi a differencia köztünk és közte.
 GERŐ: Magasságban?
 MELÁK: Nem. Mellbőségben. Legjobb a mai világban csendben maradni. Én már például az álláshalmozásaimat is megszünttettem.

GERŐ: Hát maga álláshalmozó volt?
 MELÁK: Igen. Volt három üveg allaschom és tegnapi mind megittam.

GERŐ: Hallja, hagyja abba a blödségeit, mert beprotesszálom a fogyasztási adóhivatalba főnöknek.
 MELÁK: Ez egy fenyegetés, Gerőkém? Hisz' az egy remek pozíció.

GERŐ: Jó-jó, de abban a pozícióban addig síkíthat, amíg beleőrül.
 MELÁK: Rémes, hogy magának milyen fekete jóslatai vannak... Hej, pedig, de rám férne egy kis kereset.

GERŐ: Hogy mer panaszkodni, Melák? Hallom, a mult héten 3000 pengőt keresett egy házközvetítéssel Miskolcon.
 MELÁK: Na, egy picinyke túzás van a dologban.
 GERŐ: Hogy-hogy?
 MELÁK: Először is nem Miskolcon, hanem Pécsen, másodsor nem a mult héten, hanem tavalyelőtt, harmadszor nem 3000 pengő volt, hanem 500 és negyedszer: nem kerestem, hanem vesztettem.

GERŐ: A fene egye meg, maga ezt egy picinyke túzásnak nevezi? Mondja Melák, hány óra van?

MELÁK: Mondja már! Legfeljebb visszamondják neki.

GERŐ: Ne hetvenkedjen, mert megjárhatja. Nem emlékszik mit mondott Gömbös a mult héten?
 MELÁK: Mit?
 GERŐ: Azt mondta, hogy nem bánja, ha csipkedik egyszer, ha csipkedik kétszer, de harmadszor már visszaut.

MELÁK: Akkor tényleg jól lesz, ha másról beszélünk, hiszen 34 centi a differencia köztünk és közte.
 GERŐ: Magasságban?
 MELÁK: Nem. Mellbőségben. Legjobb a mai világban csendben maradni. Én már például az álláshalmozásaimat is megszünttettem.

GERŐ: Hát maga álláshalmozó volt?
 MELÁK: Igen. Volt három üveg allaschom és tegnapi mind megittam.

GERŐ: Hallja, hagyja abba a blödségeit, mert beprotesszálom a fogyasztási adóhivatalba főnöknek.
 MELÁK: Ez egy fenyegetés, Gerőkém? Hisz' az egy remek pozíció.

GERŐ: Jó-jó, de abban a pozícióban addig síkíthat, amíg beleőrül.
 MELÁK: Rémes, hogy magának milyen fekete jóslatai vannak... Hej, pedig, de rám férne egy kis kereset.

GERŐ: Hogy mer panaszkodni, Melák? Hallom, a mult héten 3000 pengőt keresett egy házközvetítéssel Miskolcon.
 MELÁK: Na, egy picinyke túzás van a dologban.
 GERŐ: Hogy-hogy?
 MELÁK: Először is nem Miskolcon, hanem Pécsen, másodsor nem a mult héten, hanem tavalyelőtt, harmadszor nem 3000 pengő volt, hanem 500 és negyedszer: nem kerestem, hanem vesztettem.

GERŐ: A fene egye meg, maga ezt egy picinyke túzásnak nevezi? Mondja Melák, hány óra van?

MELÁK: Mondja már! Legfeljebb visszamondják neki.

GERŐ: Ne hetvenkedjen, mert megjárhatja. Nem emlékszik mit mondott Gömbös a mult héten?
 MELÁK: Mit?
 GERŐ: Azt mondta, hogy nem bánja, ha csipkedik egyszer, ha csipkedik kétszer, de harmadszor már visszaut.

MELÁK: Akkor tényleg jól lesz, ha másról beszélünk, hiszen 34 centi a differencia köztünk és közte.
 GERŐ: Magasságban?
 MELÁK: Nem. Mellbőségben. Legjobb a mai világban csendben maradni. Én már például az álláshalmozásaimat is megszünttettem.

GERŐ: Hát maga álláshalmozó volt?
 MELÁK: Igen. Volt három üveg allaschom és tegnapi mind megittam.

GERŐ: Hallja, hagyja abba a blödségeit, mert beprotesszálom a fogyasztási adóhivatalba főnöknek.
 MELÁK: Ez egy fenyegetés, Gerőkém? Hisz' az egy remek pozíció.

GERŐ: Jó-jó, de abban a pozícióban addig síkíthat, amíg beleőrül.
 MELÁK: Rémes, hogy magának milyen fekete jóslatai vannak... Hej, pedig, de rám férne egy kis kereset.

GERŐ: Hogy mer panaszkodni, Melák? Hallom, a mult héten 3000 pengőt keresett egy házközvetítéssel Miskolcon.
 MELÁK: Na, egy picinyke túzás van a dologban.
 GERŐ: Hogy-hogy?
 MELÁK: Először is nem Miskolcon, hanem Pécsen, másodsor nem a mult héten, hanem tavalyelőtt, harmadszor nem 3000 pengő volt, hanem 500 és negyedszer: nem kerestem, hanem vesztettem.

GERŐ: A fene egye meg, maga ezt egy picinyke túzásnak nevezi? Mondja Melák, hány óra van?

MELÁK: Mondja már! Legfeljebb visszamondják neki.

GERŐ: Ne hetvenkedjen, mert megjárhatja. Nem emlékszik mit mondott Gömbös a mult héten?
 MELÁK: Mit?
 GERŐ: Azt mondta, hogy nem bánja, ha csipkedik egyszer, ha csipkedik kétszer, de harmadszor már visszaut.

MELÁK: Akkor tényleg jól lesz, ha másról beszélünk, hiszen 34 centi a differencia köztünk és közte.
 GERŐ: Magasságban?
 MELÁK: Nem. Mellbőségben. Legjobb a mai világban csendben maradni. Én már például az álláshalmozásaimat is megszünttettem.

GERŐ: Hát maga álláshalmozó volt?
 MELÁK: Igen. Volt három üveg allaschom és tegnapi mind megittam.

GERŐ: Hallja, hagyja abba a blödségeit, mert beprotesszálom a fogyasztási adóhivatalba főnöknek.
 MELÁK: Ez egy fenyegetés, Gerőkém? Hisz' az egy remek pozíció.

GERŐ: Jó-jó, de abban a pozícióban addig síkíthat, amíg beleőrül.
 MELÁK: Rémes, hogy magának milyen fekete jóslatai vannak... Hej, pedig, de rám férne egy kis kereset.

GERŐ: Hogy mer panaszkodni, Melák? Hallom, a mult héten 3000 pengőt keresett egy házközvetítéssel Miskolcon.
 MELÁK: Na, egy picinyke túzás van a dologban.
 GERŐ: Hogy-hogy?
 MELÁK: Először is nem Miskolcon, hanem Pécsen, másodsor nem a mult héten, hanem tavalyelőtt, harmadszor nem 3000 pengő volt, hanem 500 és negyedszer: nem kerestem, hanem vesztettem.

GERŐ: A fene egye meg, maga ezt egy picinyke túzásnak nevezi? Mondja Melák, hány óra van?

MELÁK: Mondja már! Legfeljebb visszamondják neki.

GERŐ: Ne hetvenkedjen, mert megjárhatja. Nem emlékszik mit mondott Gömbös a mult héten?
 MELÁK: Mit?
 GERŐ: Azt mondta, hogy nem bánja, ha csipkedik egyszer, ha csipkedik kétszer, de harmadszor már visszaut.

MELÁK: Akkor tényleg jól lesz, ha másról beszélünk, hiszen 34 centi a differencia köztünk és közte.
 GERŐ: Magasságban?
 MELÁK: Nem. Mellbőségben. Legjobb a mai világban csendben maradni. Én már például az álláshalmozásaimat is megszünttettem.

GERŐ: Hát maga álláshalmozó volt?
 MELÁK: Igen. Volt három üveg allaschom és tegnapi mind megittam.

Társadalmi események naptára:

VASARNAP, január 29.

— Vallásos estély az ispotályi templomban. Ma d. u. 5 órakor az ispotályi templomban vallásos estély lesz. Imádkozik vitéz Szabó Endre v. o. lelkész. Szaval Fazekas István tk. Előad a Tégláskerti Vegyeskar Borköves Sándor igazgató vezényletével. Imádkozik Kulcsár Dezső segédlelkész.

— A nyilastelepi Népkör közgyűlése. A nyilastelepi Népkör február 5-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel saját helyiségében, Márton Kálmán ucca 40. sz. alatt évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentések. 3. Pénztári jelentés és a számvizsgáló bizottság évi jelentése. 4. Megválasztott tisztviselők betöltése. 5. Esetleges indítványok.

— A Levente-Othon kulturstíjét vasárnap este nyolc órakor tartja a Péterfia ucca 28. szám alatti otthon előadótermében. Műsor: 1. Nyitány. Játssza a levente zenekar. 2. Szavalt: „Magyar vagyok!” Előadja: ifj. Czellar István. 3. Előszó ember. Előadja: Véghe Jucika, Radnai Ernő, Göcs Zsiga, Varga László leventék. 4. Éjjeli vendég. Játssza: Schwarcz, Csillag és Vékony István levente. 5. Hány óra, Zsuzsi? Előadja: ifj. Czellar István és Tar Lajos levente. 6. A nyul. Szereplők: Hencz Bözsike, Péntek Jucika, Schwarcz, Csillag, Tar és Vékony leventék. Műsor után kitűnő zene mellett tánc. G. Suta Gyula főrendező.

— Vallásos ünnepély a Nyilastelepen. Vasárnap délután 3 órakor a nyilastelepi imaházban istentisztelet keretében vallásos ünnepély lesz, melyen Kovács József lelkész, az egyházzsír jelenlegi helyettes lelkésze imádkozik, utána pedig dr. Juhász Nagy Sándor, az egyházzsír főgondnoka tart beszédet. Lesznek szavaltok és énekszámok is. A nyilastelepi leánykör tagjai vallásos kötetemények szavallásával működnek közre.

— A Debreceni Vas- és Fémmunkások Dalkara január 29-én, vasárnap délután 4 órakor a városi zeneiskola növendékeinek közreműködésével a Munkás-Othon dísztermében hangverseny-délutánt rendez. Műsor: 1. Nyitány. Előadja: Nagy Endre és zenekara. 2. Ifj. Lányi E.: Riadó. Énekli a férfiak. 3. Szavalt: Bartha József. 4. Kausóh: Késő ősz van, Hubay: Minék turbékoltok. Énekli: Magyar Emma, a városi zeneiskola növendéke. 5. Ritmikus torna. Bemutatója: Abel János. 6. Sláger dalokat énekli: Nagy Endre, a városi zeneiskola növendéke, zenekari kísérettel. 7. Melodráma. Előadja: Bartha József. 8. Scheu: Munka dala. Énekli a vegyeskar. 9. Hegedű- és banjo-duó. Előadja: Nagy Sándor és Huszár István, a Nagy Endre zenekarának tagjai. 10. Kuruc: Hervadó rózsák között, Bizet: Régi dal. Énekli: Magyar Emma. 11. Lob O.: Májusban. Énekli a férfiak. 12. Schubert: Nap kitűnt. Énekli a vegyeskar. 13. Induló. Játssza: Nagy Endre és zenekara. Belépődíj személyenként 40 fillér. Számozott ülőhelyek.

— A tisztviselői és földmivelők jelentékny része dr. Baltazar Dezső gazdátársat kérte fel arra, hogy a küldöttség szószólója legyen Gömbös Gyula miniszterelnök előtt. Dr. Baltazar Dezső felkéri tehát az érdeklődőket, hogy január 29-én, vasárnap reggeli 9 órakor Debrecenben a Polgári és Gazdakörben (Hatvan ucca 1. szám, a nagytemplom szomszédságában) pontosan jelenjenek meg.

Üzletem áthelyezése miatt tulzsuft raktáromban levő hálók, ebédisk, uriszobák meglepő olcsó áron árusítatnak el
özv. Fenyvesi Emánuelné,
BUTORÓZLET (Kistemplom köz)

— Mesedélután. A Csapó uccai egyházzsír gyülekezeti otthonában, Szappanos u. 16. szám alatt a gyermek mesedélután ma, 29-én délután fél 3 órakor ismét megkezdődik.

— Evangélikus est a Csapó uccai egyházzsír Szappanos ucca 16. sz. a gyülekezeti otthonában. Ma este fél 8 órai kezdettel előadást tart Szabó Gyula hajduböszörményi hitoktató lelkész. Képek az egyházi élet fejlődéséről s annak eredményéről címen felolvasást tart Debreczeny József egyházzsír tanácsos. Szavalt Dobos Margit s az egyházzsír vegyeskara két énekszámot ad elő. Az evangélikus estre belépődíj nincs.

SEGENY FRANCIÁK...

Hahahaha, kérem, majd megrepedek! Jobbra-balra dülöngölve nevetek. Kacagok most Franciaország sorsán, Tegnap éjjel megbukott ott a kormány.

Hallgassák meg, milyen pokoli humor! Adóemeléskor bukott Paul Boncour. Bruhahaha, ilyesmi is létezik? S ki ilyet tesz, az vajjon nem vétkezik?

Nálunk? Jöhet ezer adóemelés, Abból soha nem lesz kormány-temetés. Errefelé a kormány nem alkuszik, Legfeljebb az adófizető bukik.

— A homokkerti egyházzsír január 29-én, vasárnap délután 3 órakor az imaházban vallásos ünnepélyt tart az alábbi műsorral: 1. Kezddének. 2. Bibliát magyaráz Szabó Lajos th. 3. Karének. 4. Szavalt: Kotormán István th. 5. Énekel: Orosz Árpád th., harmoniumon kíséri Szóke Mihály th. 6. Felolvasást tart: Rapcsák Péter th. 7. Énekel Vajda Mariiska, harmoniumon kíséri ifj. Kalas Ferenc. 8. Szavalt: Bacsó Balázs th. 9. Imádkozik és áldást mond: Szabó Lajos th. Belépődíj nincs, perselypénzt a szegények segélyezésére fordítjuk.

ÓZDI SZÉN PRIMA SZÉN
ÓZDI SZÉN FOGALOM
ÓZDI SZÉN JÓL MELEGIT
ÓZDI SZÉN NYUGALOM

Vegyes ózdi szenet olcsón a Népszövetési Hírelszóvetkezettel Szent Anna u. 10. T.: 31-32. és 32-31. Rendelhető a dohánytözsdeknél is.

— Az iparostanonc leányiskola ünnepélye. Az iparostanonc leányiskola önképzőköre 1933 január 29-én délután 5 órai kezdettel az iskola tornatermében előadást rendez. A sikert ígérő, érdekes műsoru ünnepélyen szerepelnek: Ullmann Erzsébet, Tóth Erzsébet, Gombos Kata, Nagy Mária, Moór Gabriella, Szabó Eszter, Gönczy Ágnes, Fehér Éva, Vásáry Mária, Ferenczi Margit, Erky Margit, Tóth Jolán, Tarsoly Ferenc.

HÉTFŐ, január 30.

— A kelmeleltők, vegytisztítók és fehérneműtisztítók szakosztálya hétfőn este fél nyolc órakor az ipartestület helyiségében tisztújító ülést tart.

— A fényképész szakosztály 30-án, hétfőn este 7 órakor az ipartestület helyiségében tisztújító ülést tart.

— Bajnoki bridgeverseny. A Csarnok által rendezendő bridgeverseny nagy érdeklődést keltett a bridgekedvelők sorában, amit csak fokoz a vándordíjra kért résztvevők, mely tanúbizonysága a Csarnok áldozatkészségének. Legutóbb közöltük, hogy a verseny szombaton, 28-án veszi kezdetét. Tekintettel azonban arra, hogy a miniszterelnök debreceni látogatásával kapcsolatban a versenyben résztvevők egy része akadályozva lenne a szombat esti versenyzésben, a verseny-vezetőség a verseny kezdetétől most már véglegesen január 30-át, hétfőt állapította meg. Tehát a bajnoki verseny 30-án, hétfőn este 9 órai kezdettel indul meg.

Miért vegyünk fát és szenet

STARK és KUPFERSTEIN

telepén (Vesselőnyl-ter)

TEL 21-93.

mert olcsu és jó.

— Az ácsiparosok szakosztálya 30-án, hétfőn délután 3 órakor az ipartestület helyiségében tisztújító ülést tart. Tárgy: A tisztviselői évi jelentése és az 1932. évben megválasztott tisztviselőknek a felmentvény megadása, stb.

— Az üveges, üvegesítő szakosztály 30-án, hétfőn este 7 órai kezdettel tartja az ipartestület tanácstermében tisztújító ülést.

SZERDA, február 1.

— Németh László Debrecenben. Németh László, a modern magyar irodalom legkiválóbb kritikus a jövő héten Debrecenbe érkezik, hogy előadást tartson az Ady-társaság ünnepélyén. Ez az ünnepély, amely február 1-én, szerdán 6 órakor lesz a Déri-muzeumban s amelyen több kiváló debreceni író is szerepelni fog, eseménye lesz Debrecen szellemi életének.

— A kollégiumi diákszövetség összejövetele. A kollégiumi diákszövetség február elsején, szerdán délután hat órakor tartja meg összejövetelét az Angol Királynő külön termében. Erdős Károly egyetemi tanár tart értékesnek ígérkező előadást, Oláh Emil zeneakadémiai növendék Szabó Emil zeneiskolai igazgató zongorakísérete mellett háborús és diáknótákat énekli. H. Nagy Lajos igazgató-tanító előadása zárja be az összejövetelt.

KEDD, január 31.

— A mézeskalácsos szakosztály 31-én, kedden délután 5 órakor az ipartestület helyiségében tisztújító ülést tart.

— Eljegyzés. Fruchter Lily (Debrecen), Róna Béla (Mohács) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Schaff tánciskolájában, a Koronában február elsején új tanfolyamok kezdődnek. Gazdálkodóknak 5-7 óráig, iparos és kereskedőknak 8-10 óráig.

— Tegnap volt Csokonai Vitéz Mihály halálának 128-ik évfordulója. Ezelőtt 128 esztendővel, 1805 január 28-án halt meg Debrecenben Csokonai Vitéz Mihály. Debrecen nagy költője mindössze 31 évet és két hónapot élt. A Csokonai-kör ezen a napon minden évben szorosra szokott elhelyezni a költőnek a Hatvan uccai temetőben álló síremlékén. Ennek a kegyeletos kötelezettségének tegnap is eleget tett. A pálmalevelekből és fenyőágakból készült kegyeleti jelet dr. Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai-kör elnöke helyezte el az emlék talapzatán. Jelen volt az egyszerű, de felemelő ünnepélyen a Csokonai-kör elnöksége, titkársága és a választmány tagjai közül többen, így dr. Pap Károly elnök, dr. Sz. Kun Béla alelnök, Csobán Endre főtitkár, dr. Bartha Károly titkár, Baja Mihály, dr. Kardos Albert, dr. Ecsedi István, dr. Boldisár Kálmán, stb. választmányi tagok.

ALTATÓDAL

Vásáry István, mint

Morálprédikátor,

Erkölcselekedet

Adott a javából,

Inti a Városház

Sok tisztviselőjét

Kártyától és bortól

Órissa a bőrét.

Undortól rázkódjon,

Ma látja a piát

És lökje a tűzbe

Az ürdög-bibliát,

Kerüljön el minden

Ricsajos mulatót,

Ne ölgesse ott

Lulut, Babyt, Katót.

Sohas eszen nőért

Szokas pillan vágyba,

Este félkilencekor

Bújjon be az ágyba,

Andersen meséit

Olvasgassa csendben,

Mig az édes álom

A szívére lebben.

És álmodjon szépet

Mesebeli fákról,

Pei anygalkákról

S Vásáry papáról...

— A rögzített kereseti adók felmondása január 31-én lejár. Felhívjuk az összes vásári kereskedő, piaci árus, vásártoráros, zsebarus és uccai árusokat, hogy mivel rögzített kereseti adójuk felmondási ideje január 31-én lejár, saját érdekükben az ezen ügy halaszthatatlan elintéztetése céljából a Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulata Csapó ucca 19. szám, keresztpület alatti helyiségében kivétel nélkül jelenjenek meg, ahol az ügyben vasárnap délelőtt 9-11-ig, hétfőn egész nap felvilágosítást nyerhetnek és a rögzített adó felmondásához szükséges nyomtatvány és vallomási ív rendelkezésükre áll. Az elnökség.

— Retikülje csak úgy lesz jó, ha Feuermanntól való. Piac ucca 26. Gambrinus (Passage).

— Fényárban uszik és zeneszótló hangos a Cserkészpark—Csónakázótavi korcsolyapálya. — A cserkészek kiváló gondot fordítottak eddig is korcsolyapályájukra, tegnap pedig újabb kedves meglepetéssel szolgáltak a korcsolyázóknak. A jégpályát hatalmas fényoszlopokkal és zeneapparátussal szerelték fel és már ebben a pompás miliőben telt a tegnapi nap is a Cserkészpark—Csónakázótavi korcsolyapálya hatalmas jégen.

— Ha fáj a feje és szédül, ha telt-seget, bélizgalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Egy nagy nyomorban lévő rokkant kéri a környülethes embereket, segítsenek a nyomorán. Sem tüzelőanyagja, sem egy falat kenyere nincsen. A legcsekélyebb adományt is köszönettel fogadja és az adományokért örömmel elmegy. Címe Bagi Mihály Mikes Kelemen ucca 21. szám.

— Sokalják a bérkocsisok a standpénzt. A debreceni bérkocsisok a standjuk után 1 pengőt meghaladó helypénzt fizetnek a városnak havonként. A bérkocsisok ezt az összeget soknak találták és ezért, hivatkozva a mai rossz gazdasági és kereseti viszonyokra, azt kérték a várostól, hogy ezt a díjat mérsékelje. A polgármester úgy döntött, hogy a helypénzt nem mérsékeli, amennyiben azonban egyes bérkocsisok anyagi helyzete ezt indokolná, egyenként kérheti a mérséklést és esetenként bírálja el a kérdést.

— Huscarnokom kibővítve, külön növendékmarhahus kg-ként gulyásnak 38 fillér, leveshusnak 52 fillér, peccenyének 68 fillér. Marhahus 38 és 58 fillér. Gyengeborju 60—1.10. Blau huscarnok, Deák Ferenc ucca 20.

— Hazai gyártmányú Onix dísz tárgyak. Szükségét érezzük a közönség figyelmét felhívni azokra a gyönyörű szép dísz tárgyakra, amiknek gyártását a Debreceni Működgyár most kezdte meg s amelyek Engel László ékszerész, Piac ucca 59. szám alatti üzletének kirakatában láthatók. Ha egy magyar gyár képes ily szép munkát csinálni, igazán nincs szükség ezután ezeket külföldről behozni.

— Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapestén a Park Nagyszállóban a keleti pályaudvarral szemben. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

— Influenzával gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűviz használatával által többször és alaposan kitisztítsanak.

— Hol nem lesz villany hétfőn hajnalban? Tisztelettel értesítjük villamos áram fogyasztó közönségünket, hogy villamos telepünkön eszközöndő javítások miatt 30-án hétfőn hajnalban 4 órától 5 óráig a következő utcákban az áramszolgáltatás szünetelni fog: Hunyadi, Deák Ferenc, Piac ucca, Kossuth u. eleje, Dégenfeld tér, Kálvin tér, Péterfia ucca páros oldala, Darabos ucca, Károly Ferenc József ut., Böszörményi ut külső vége, Libakert, Vénkert, Csígekert, Újkert, Sestakert, Sétakert. Wesselényi ucca, Budai Ezsaiás ucca eleje, Vámospercsi ut, Márton Kálmán telep, Bocskai tér, Pacsirta ucca, Lorántffy ucca, Arpádtér, Virág ucca, Csapóker, Katz telep, Kut, Nyil, Homok, Rakovszky, Apafy, Nagy Sándor J., Dobozi, Csillag, Csonka ucca, Kassai ut, Hadházi ucca, Kórház ucca, Simonyi ut páratlan oldala, Nagyerdő és Pa'lag pusztja. Villágítási Vállalat.

SPORT

A KISPEST UJBÓL GYŐZÖTT AFRIKÁBAN.

Rabat, január 28. A Kispest Marokkóban turázó csapata szombaton a rabati válogatott labdarugó csapat ellen szép játékl 5:0 arányu biztos győzelmet aratott.

Felhívás. A DKASE felhívja összes játékosait, hogy ma, vasárnap délelőtt fél 11 órakor az ügetőtéri pályán tartandó tréningben teljes számban jelenjenek meg. Intéző.

Fényképfelvételek a nagyerdei jégpályán. A Debreceni Torna Egyesület jégpályája már egész terjedelmében a közönség rendelkezésére áll, a műkorcsolyázók részére fentartott helyvel együtt most már 10.000 lapszög méter jégen. Vasárnap délelőtt és délután Liener Béla fényképész a jégpályáról fényképfelvételeket fog készíteni, hogy a városnak e szép alkotása, a havas, nagyerdei, csodálatosan szép kerettel együtt megörökíthessék. A hölgy és férfi műkorcsolyázók dr. Naményi Gyula szakosztályi vezető felügyelete alatt gyakorolnak. A DTE tagjai ugyanis nem 40, hanem 20 fillérért vehetik igénybe a jégpályát.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy a budapesti központi kir. járásbíró-ság 40.424—1930—16. sz. végzésével 4800 P és jár. iránt dr. Payer Dezső debreceni ügyvéd által képvis. Magyar Mezőgazdák Szövetkezete javára elrendelt végrehajtás során bíróság lefoglalt és ki nem igényelt 1440.— P becsértékű ingókra a még fennálló tartozás behajtása végett a helyszínrre: Debrecen, Suhajda u. 9. sz. 1933. évi február hó 7. napja délelőtt 12 órájára kintüzetik, amikor készpénzfizetés esetén becsárnak kétharmadéért is eladottnak a lefoglalt traktor és tartozékai elárvereztetnek.

Rápolthy János
m. kir. bir. végrehajtó.

•SZÍNHÁZ•MOZI• •HANGVERSENY•

SZÍNHÁZI MŰSOR.

VASÁRNAP délután: *Amikor a kis-lányból nagylány lesz.* Kosáry Emmy felléptével. Este: *Exherceguó.* Kosáry Emmy és Király Ernő vendég-szereplése.

•SZÍNHÁZI IRÓDA •HIRD•

Ma, vasárnap délután olcsó helyárrakkal Kosáry Emmy felléptével az

„AMIKOR A KISLÁNYBÓL NAGYLÁNY LESZ”

sláger-operett kerül előadásra. Kosáry Emmynek ez a ragyogó primadonna szerepe, amely Budapestén több mint 100 zsúfolt házat vonzott, Debrecenben is a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot. Tekintve, hogy ma, vasárnap este bucsuzik Kosáry Emmy és Király Ernő a közönségtől, így ajánlatos, ha az esti előadásra a jegyeket még a délelőtt folyamán biztosítják, mert a nagy érdeklődésre való tekintettel ez célszerű. Hétfő, kedd, szerda és csütörtök este a legragyogóbb vigjáték, a „DZSIMBI” kerül bemutatásra Jatkó Csiával a főszerepben és a prózai együttes elsőrendű kiosztásában.

Jatkó Csiának már maga a megjele-

	Vasárnap:	Hétfő
Január 29. és 30. VIGSZINHÁZ 2, fél 5, 7, fél 10.	Csak felnőtteknek! AZ EZÜST SAS Jack Holt-tal és CHARLEY NÉNJE	Csak felnőtteknek! EZÜST SAS Jack Holt-tal és CHARLEY NÉNJE
APOLLÓ 2—4—6—8 óra.	ARANYPÓK bűnügyi történet és ÖLDÖKLŐ VERSENY sport-dráma.	SZONET.

VIGSZINHÁZ DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR ZÓNA-ELŐADÁS.

nése, amely egy szigeti bennszülött fiatal lányt visz a színpadra, annyira frappáns és kedves, hogy ez maga kell hogy nagy érdeklődést váltson ki a közönségtől. A kis vad bennszülött leányon megjelenésével a bennszülöttek ruha-hiányosságát lehet szembevetni észrevenni. Maga a darab mulatságos, kedves, nevetető, így siessen jegyét biztosítani a „DZSIMBI” előadására.

Kedden délután zónaelőadás keretében a legkacagatóbb operett, a „NYITOTT ABLAK” kerül színre közönségünkre.

Szerdán ifjúsági előadásul Kardoss Géza felléptével az „IRJA HADNAGY” kerül színre zónahelyárrakkal.

MOZI

CONGORILLA.

Az idei szezon első dsungelfilmjét nagy érdeklődés mellett mutatta be az Uránia. A dsungel rejtelmes élete mindig érdekes az európai ember számára és a természet különös alkotásai előtt csodálatra nyílnak a szemek.

A „Congorilla” expedíciós dsungelfilm. Nemcsak a vadállatokat mutatja be otthonukban, hanem a dsungel furcsa embereit is, törpéket és színes fajokat, a szói igazi értelmében „meztelenül”. Kétségtelenül az emberek különös külseje, szokásai és belső élete jobban érdekli a közönséget, mint a vadállatoké, de azért a gorilla-család küzdelme izgalmas és megható. Ki kell még emelni a csodás tájakat, vizeséseket és gyönyörű tiszta felvételeket, melyek szintén hozzájárulnak a film sikeréhez.

A kísérő műsorban az angol-osztrák futballmérkőzés néhány pompás jelenete a sportbarátoknak hoz örömet.

EZÜST SAS — CHARLEY NÉNJE

Gazdag műsorral kedveskedett közönségének a Vigszinház-mozgó. Két nagy filmet hozott színre tegnap és mindkettő döntő sikert aratott.

„Charley nénje” ugyanis mint film, úgyis mint szindarab ismerős a közönség előtt. Az új feldolgozás maradéktalanul hozza felszínre az ötletek születe pompás helyzetkomikumot és a feltörő harsány kacagások jeleztek a színészek kitünő játékát. A címszereplő végig női ruhában bravuros alakítást nyújt, de a legkisebb szerep is elsőrangú kezében van.

„Az ezüst sas” még megelőző nagy hírenél is többet nyújt. Csupa érdekesség és izgalom ez a film, amelyben tökéletesen vegyül az írói, technikai és színészi rátermettség. Háboru, repülő-bravur, Kína, Sanghai, szerelem, autó és repülőgép versenyfutása, szóval az igazi amerikai film. A színészek régi kedvencek: Ralph Graves és Jack Holt egyformán nagy művészek, szimpatikusak és az igazi férfiaság mintaképei. Legjobb szerepük ez, kiválóan is játszanak; Lila Lee a női főszerepben érzéki szépség, mélyen átérzi szerepét és eleganciája is feltünő.

URÁNIA

1. Fox Híradó.
2. Angol-osztrák futballmérkőzés.
3. Franciaországon keresztül.
4. CONGORILLA, a dsungelfilmek csodája. Előadások: hétk.: 5—7 és 9 óra, vasárnap és ünnepnap: 3—5—7 és 9 óra. Vasárnap d. e. 11 órakor ifjúsági előadás.

A Meteor mozi műsora

Vasárnap:

„SZERELEM SZIGETE”, exotikus történet Leslie Howard főszereplésével. — Megelőzi: „Stan és Pan künn van a vízben”. „Metro Híradó”. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG

ARESÉS A GABONATÖZSDÉN.

Határidőzlet. Buza: március 13.60, 62, 63, 65, 68, 64, 58, 53, zárlat 13.55—54, május 13.97, 99, 14.00, 04, 02, 13.98, 90, 87, zárlat 13.88—89. Rozs: március 6.85, 80, 82, 70, 68, 63, 67, zárlat 6.67—68, május 7.10, 05, zárlat 7.05—07. Tengeri: május 7.85, 80, 77, 78, 80, 76, 73, 65, 67, zárlat 7.68—70, július 8.20, 18, 15, 13, 10, zárlat 8.08—10.

Készárúizlet. 77 kg. 13.90—14.00, 78 kg. 14.05—14.15, 79 kg. 14.25—14.35, 80 kg. 14.35—14.60. Rozs: pestv. 6.25—6.35, egyéb rozs 6.25—6.35, tak. árpa I. 9.15—9.40, tak. árpa II. 8.90—9.15, zab I. 9.00—9.25, zab II. 8.90—9.00, tiszai tengeri 6.80—6.90, egyéb tengeri 6.70—6.80.

DEBRECENI HUSFOGYASZTÁS.

Levágatott: Nagymarha 111 darab, növendékmarha 28 darab, borju 138 darab, 16 5 darab Debrecen részére, juh 328 darab Páris részére. Összesen 610 darab.

Nyersbőrarak: Magyar marhabőr 45 fillér, tarka marhabőr 55 fillér, borjubőr 80 fillér.

DEBRECENI TERMÉNYARAK.

Buza 13.50—13.00 és boletta, rozs 9.00 és boletta, árpa 8.00, zab 7.00, szemes tengeri 6.60—6.30, lucerna 5.80—5.50—5.20, széna 4.30—3.80, lóheret 4.00, alomszalma 1.80, ágyszalma 2.20, cukorrépa 1.20—1.10, takarmányrépa 0.90—0.80, napraforgómag 8.00, tökmag 12.00.

A plébános tizezres és huszonötvezres betétkönyvének öröklési regénye

pörökkel a rokonság részéről a házvezetőnő és fivére ellen. — Hitelsértési pör a Pákh-örökség ügyének legújabb fejleménye

Rendkívül érdekes bűnvádi feljelentés érkezett néhány nappal ezelőtt a debreceni rendőrkapitányságra. A feljelentés vádoltjaként Balogh Aurél városi számlellenőr és huga Balogh Blanka, a nemrég elhunyt Pákh Emil mezőpeterdi plébános gazdasszonya szerepel. A bűnvádi feljelentést hitelsértés címén tette meg ellenük Boda Ödön pesterszabetsi magántisztviselő, néhai Pákh Emilnek egy közeli hozzátartozója az egész rokonság nevében.

Pákh Emil mezőpeterdi plébános 1930-ban halt meg a berettyóújfalui kórházban. Halála hosszas és fájdalmas betegség után következett be, úgyhogy a kezelési költségek jelentős összeget emésztettek fel.

A plébános halála után a rokonság a hagyaték iránt érdeklődött, mert közismeretes volt, hogy

Pákh Emilnek nagyszámú vagyona volt és több ezer pengős takarékbetétei vannak a Debreceni Első Takarékpénztár berettyóújfalui fiókjánál.

A hagyaték iránt való kutatás azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy a rokonságnak már egy fillér sem jutott. Megállapították ugyan, hogy Pákh Emilnek volt egy tizezer pengős betétkönyve, de ezt

a pénzt már az utolsó fillérig kivette Balogh Blanka és Balogh Aurél.

Felőlősségre vonták őket, mire a két testvér kijelentette, hogy a tizezer pengőt Pákh Emil betegsége idején

Balogh Blankának adományozta

hűségese ápolása jutalmául, de különben is ez a pénz már nincs meg, mert elvittek a kezelési költségek. A plébános családja azonban nem nyugodott bele ebbe a válaszbba és bűnvádi feljelentést tett a két Balogh testvér ellen. Megindult a vizsgálat, amely azonban nem vezetett eredményre, mert az ügyészség hitelt adva annak a védekezésnek, hogy valóban Pákh Emil hagyta gazdasszonyára a betéti könyvet, megszüntette az eljárást.

Az ügyészségi határozat után már ugylátszott, hogy az örökösök elestek minden reményüktől, amikor azonban olyan adatok jutottak a család birtokába, amelyek kétségtelenül eldöntötték, hogy sem Balogh Blankának, sem pedig bátyjának nem állott jogában a tizezer pengőt felvenni, tekintve, hogy ehhez

nem adta beleegyezését az elhunyt plébános.

A törvényszék elé került az ügy és dr. Fehér Mór ügyvéd, a család megbízottja, adatokkal bizonyította a két testvér jogtalan eljárását a bíróság helyt is adott a keresetnek és utasította Baloghékat, hogy a betéti könyv összegét fizessék vissza a családnak. Tekintettel azonban arra, hogy a bíróság valóban igazoltnak látta, hogy a tizezer pengőből a kezelési költségre is fordítottak, ezeket leszámítva

7314 pengő és 49 fillér megfizetésére kötelezte a testvéreket.

Időig a történet. Azzal eddig volna csak, ha Baloghék megfizették volna a hitelt és egyúttal száz pengőt. De nem

fizették meg és ebből származott aztán a további bonyodalom. A törvényszék kimondotta ugyanis, hogy ha Baloghék felelősek az ítélet ellen, akkor is kötelesek a pénzt bírót letétbe helyezni. Ellenkező esetben jogos a végrehajtási eljárás. Baloghék be is jelentették felelősségüket,

a pénzt azonban nem helyezték letétbe.

Balogh Blanka ügyvédje ezt azzal indokolta, hogy a lány nagy összeget adott ki kölcsönbe és a pénzt nem tudja hirtelenében előteremteni.

Dr. Fehér Mór ügyvéd erre a végrehajtási eljárást levezette Balogh Blanka ellen, aki ekkor kijelentette, hogy neki semmiféle kiváltsága, akár pedig betétkönyve sincsen.

Eddig rendben is lett volna a dolog, közben azonban történt valami. Mégpedig az, hogy Fehér dr. hosszas kutatás után megállapította, hogy

az az évek óta tartó gazdasági depresszió, mely fölbecsülhetetlen károkat okozott az országban, tovább tart, újabb és újabb áldozatokat követel. Hatalmas vállalatok évtizedek óta fennálló cégek jutottak az összeroppanáshoz s nagy tradícióval bíró vállalkozások fölött kongatta meg a gazdaság romlás a halálharangot.

Az egész országban nagy forgalmat lebonyolító debreceni szövetkezet került az utóbbi időben a pusztulás útjára. Ez a szövetkezet jelenleg 234 debreceni iparos tulajdonosa: a Csizmadia Árucarnok szövetkezet, amely

1876 december 27-én alakult meg Debrecenben.

Hatalmas vállalkozás volt annakidején s 600 debreceni önálló csizmadiamester adta össze pénzét és munkáját, hogy virágzásra lendítsen egy abban az időben még újdonság erejével ható vállalkozást. A debreceni mesterek összeadott pénze és a többszáz ember szorgalmas munkája lehetővé tette azt, hogy a szövetkezet nagyon sikeres vállalkozásnak bizonyult. Nemcsak a Tiszántul vármegyéit látták el a híres nevezetes debreceni csizmadiamesterek alkotásaival, hanem

tömegével szállította az árut a szövetkezetbe tömörült iparosság a Duna-Tisza közére, sőt a Dunántulra is.

A Felvidékre is próbálták áruikat szétteremteni, de ott erős konkurenciával, mis-

Pákh Emilnek egy másik betétkönyve is volt Balogh Blanka nevében, huszonötvezres pengőről és ezt az összeget halála után améltül, hogy ezt bárkinnek is tudomására hozták volna, a két testvér kivette s csupán ezer pengőt hagytak benne.

Ez annál különösebb volt, mert erről a takarékbetétkönyvről sem a lány, sem pedig a bátyja még a büntető eljárás folyamán sem tettek említést, sőt Balogh Blanka azt vallotta, hogy Pákh Emilnek az állítólag neki ajándékozott tizezer pengős betétjén kívül más betéte nem volt.

A feljelentésben előadja Boda Ödön, hogy a család nevében kérni fogja annak megállapítását, milyen jogcímen jutott Balogh Blanka bátyjával a már felvett huszonötvezres pengőhöz és tekintettel arra, hogy a legutóbbi végrehajtási eljárás folyamán a leány letagadta, hogy ezer pengője még van.

Eladó a hajdan híres gazdag debreceni csizmadiaszín, mert súlyos válságba került a Csizmadia Árucarnok-Szövetkezet

57 évi működés, a debreceni csizmadia-ipar felviragoztatása után ma határoz a hirneves szövetkezés sorsa felett 234 kétségbeesett részvényes közgyűlése. — Milliósámra adta el a csizmat az Árucarnok s meghódította az országot a debreceni csizmával. — 11 pengő 55 fillér tiszta évi jövedelem és 13.605 pengő adó.

kolci csizmadiakkal találják magukat szembe.

A Csizmadia Árucarnok Szövetkezet első 54 éves működése nagy vagyont eredményezett azoknak az iparosoknak, akik részvényeket vásároltak. Nemcsak busás osztalékok kaptak évenként, hanem a szövetkezetnek nagyértékű ingatlanokat is vásárolhattak. Megvették a Csapó uccán a Simonffy-féle házat, amelyben nagy költséggel

árucarnokot létesítettek a debreceni csizmadiamesterek számára.

Negyvenöt hold földet is vásároltak s igen tekintélyes készpénzvagyont felett is rendelkeztek. Ez a virágzó s tagjait jóléthez juttatott szövetkezet került most a mindent magával söprő depresszió hatása alá s az egész országban ismert árucarnok, melyből több millió csizma került ki a magyar földművesek és kisgazdák lábára, új gazdára vár és rákerült a felírás a hatalmas épülettömbre is:

Ez a ház eladó.

A szövetkezet telke, az ugynevezett Színházjáráró kétoldalon terül el. Az egyik oldalon van a 400 elárúsító számára épült árucarnok, a másik oldalon pedig a Korona-étetmei és sa volt Uranus mozgó helyiségei fekszenek.

A csapóucai fronton bérlakások vannak, az udvaron több üzlet és lakás. Ezt a nagyértékű ingatlant, vagyonának megmarad: részzeit kénytelen most áruba bocsátani a nagy multtal bíró szövetkezet,

mert nem bírja a rászuló terhet, a súlyos adókat, a forgalom hiányát.

A szövetkezet készpénz vagyont a hadikölcsönkötvények vitték el.

Szántóföldjeit is el kellett adnia, hogy forgótőkét tudjon magának ismét teremteni. Nem maradt más, csak a Csapó uccai nagy telek, amelyről a legutóbbi közgyűlés kimondotta, hogy nem tartható meg tovább, a legtöbbet ígérőnek el kell adni. A szövetkezet működése olyan nagy nehézségekkel került szembe az elmúlt években, hogy tagjai részére már osztalékok sem tudott fizetni. Azok az iparosok, akik, görcsös erővel ragaszkodtak szövetkezeti részvényeikhez, egyre többen kérik részvényeiknek beváltását.

Egy részvény ma 400 pengős áron van a mérlegben feltüntetve.

Ifj. Meggyesi János, a szövetkezet alelnöke a legsötétebb színekkel festette előttünk le a nagy multu szövetkezet jelenlegi helyzetét. Elmondotta, hogy

a legutóbbi országos nagyvásár alkalmával a sokszáz raktaeron levő csizmából alig tudtak eladni néhány darabot,

pedig az árakkal is nagyon leszálltak és 8-10 pengőért adták párját a csizmának. És még így sem akadt vevő.

Termelni tudunk, mondotta az alelnök, de nincs hol elhelyezni, hol értékesíteni munkánk eredményét. Régebben az erdélyi magyar megyék, különösen a Szilágyság, úgy vásárolta a csiz-

Orthodox kóser

husmérés kedden, 31-én megnyitják
CSAPÓ UCCA 35. SZAM.
Ipariskola épület, ahol 1 klgr. rituális költséggel 85 fillér. Ugy-szintén borjúhús a legolcsóbb árban kapható.

hitelsértés címén bűnvádi feljelentést tett ellene.

Balogh Aurél városi számlellenőr hugával együtt volt kötelezve a pénz megfizetésére, így hát ellene Fehér Mór dr. fizetésetiltítási kérelemmel adott be. Ez azonban nem járt eredménnyel, mert rövid idővel ennek a kérelemnek benyújtása előtt Balogh Aurél bejelentette a városnak, hogy

fizetésének mindenkor lefoglalható részét átengedményezi

ifj. Ormos János debreceni lakosra, akinek 3060 pengővel tartozik. Így tehát Boda Ödön, illetve a plébános családja elesett attól a reménytől, hogy valaha is pénzhez jusson Pákh Emil hagyatékából. Tekintettel azonban arra, hogy e között az átengedményezés és az ügy között a család összefogást látott fennforogni, Balogh Aurél ellen is megindították a bűnvádi eljárást hitelsértés címén.

Hétfélművelés!
ST SAS
Holt-tal és
LEY NENJE

ONET.

ADAS.

allmérközés.
resztül.

dszungelfilmek
: 5-7 és 9 óra,
-5-7 és 9 óra.
ifjúsági előadás.

zi műsora

GEETE', exoti-
ward főszerep-
, Stan és Pan
Metro Híradó'.
órakor.

ASÁG

NATÓZSDÉN.

március 13.60,
53, zárlat 13.53
, 14.00, 04, 02,
3.88-89. Rozs:
70, 68, 63, 67,
7.10, 05, zárlat
us 7.85, 80, 77,
zárlat 7.68-70,
10, zárlat 8.08

13.90-14.00, 78
g. 14.25-14.35.
s: pestv. 6.25-
6.35, tak. árpa
II. 8.90-9.15.
II. 8.90-9.00,
egyéb tengeri

OGYASZTÁS.

ha 111 darab,
ab, borju 138
breccen részere,
szére. Összesen

ar marhabór 45
55 fillér, borju-

MÉNYARAK.

boletta, rozs
8.00, zab 7.00,
10, lucerna 5.80
10-3.80, 16hért
ágyszalma 2.20
takarmányrép-
g 8.00, tökmá-

mát, hogy a szövetséget raktárai néha bizony majdnem kiürültek. Ma már nem vihetjük áruinkat ezekre az elszárazított területekre s a megmaradt terület népe már annyira elszegényedett, hogy a zónköltségi áron kínált csizmákat se tudja már vásárolni. A béke-években 900-nál több csizmadamester dolgozott Debrecenben, a legtöbbje segédekkel. Szorgalmas munkával a mestereknek több, mint hetven százaléka kis házat, szőlőt szerzett magának a városban.

A dolgozók béke-évek gyümölcsei manapság egymás után hullnak ki a kártársak kezéből. Eltűnnek a szőlők, idegenkézre kerülnek a házak s földönfutó lesz a szorgos iparos.

A 900-nál több debreceni csizmadia iparos száma 350-re zsugorodott össze, de ezek közül is igen kevés dolgozik már segédekkel, a legtöbb csak maga küszködik egy-egy tanulóval. Sokan vannak, akik beadták ipart, amelyet megtartani nem bírtak tovább. A szövetséget 1925-ben ünnepelte fennállásának 50-ik évét és akkor nagy lelkesedéssel kimondták a közgyűlés tagjai, hogy

ujabb ötven évre alakítják meg a szövetséget és gazdag programot terveztek, hogy régi fényére, virágzására emeljék közös vállalatukat. A tervekből nem lett semmi, keresztül huzta a számításukat a kegyetlen idő és bizony már ott tartunk, hogy nem tudunk hinni abban, hogy megéri-e a szövetséget a második 50 évet. A mérlegünk rendkívül elszomorító adatokat mutat.

Az elmúlt év nyeresége 11 pengő 55 fillér csupán, de adóba befizetünk 13.605 pengőt.

A tradíciókhoz híven az árucarnok napjai minden kedden és szombaton zselesre tárnak és várják a vevőket, de hiába várják. Sok mester visszatért a régi módhoz, a vándorsátorozáshoz és egy próbálja elhelyezni áruját a Tiszántul szóles területén. Pölpakolják a kibérelt, ekhós szekerekre a nagy csizmával telt ládákat, gyékénysátrakat, karókat,

a nagyközségekben rendezett országosvásárokon felülük a sátor, kirakosgatják a csinos csizmákat a rudakat.

Igy mennek helyébe, messze vidékre is, a vevőnek. Akad vásár, bár sok fáradság árán, mert hire van még ma is a debreceni csizmadának. A szövetséget most, vasárnap, 29-én délután 2 órakor tartja saját disztermben az 57-ik évi rendes közgyűlést. Elé tárjuk a részvényeseknek a mérleget s

őszintén megmondjuk, mi a helyzet s mi vár a mai világban a szövetségre.

Eddig tartott ifj. Meggyesi János nyilatkozata s az őszbecsavarodott haju mesterember szeme könnyelábadt, ahogy elmondta 234 iparos társa szomorúságát a patinás hírű árucarnok lejtőrejutásának történetét.

— Tessék elhinni — mondotta végül, — hogy elfacsarodik az ember szíve, ha látja a zúj gazdát kereső cédulát a régi tulajdonosok falán, 57 évi küzdelem, fáradtság eredményének utolsó értéke körül idegen kézzel. Ha ez is elvész, ki tudja, lesz-e valaha idő új hajlékot teremteni a debreceni csizmadiaáknak?

Beneze Mihály.

A FUGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

A debreceni gyermekgyógyászati klinika lett Európa legszebb és legmodernebb gyermekszanatóriuma

A gyermekklinika a dr. Bókay Zoltán egyetemi professzor által tervezett üvegszobákban védelemzik a beteg gyermekeket a fertőzések ellen. Az üvegszoba rendszer óta kevesebb a gyermekhalálozás aránya

Nemcsak szakkörök, de a laikus közönség körében is élénken tárgyalják azokat az érdekes átalakítási munkákat, melyek dr. Bókay Zoltán egyetemi professzor egyéni elgondolásai alapján a debreceni gyermekgyógyászati klinikán nemrégiben nyertek befejezést. Ezek az átalakítási munkák, nemcsak nagy összegeket emésztettek fel, de a klinikát valamennyi európai gyermekgyógyászati klinika színvonala fölé emelték. A debreceni gyermek klinika ma nemcsak riged tudományos intézet, de Európa egyik legmodernebb gyermekszanatóriuma.

Bókay Zoltán dr. egyetemi professzor a híres Bókay orvos-professzor család harmadik hajtása. A tudós orvos-professzor közel harminc éve szolgálja a gyermekgyógyítást szép feladatát. Ma negyvennyolc éves. Tudós, hosszú praxis és klinikai munka áll háta mögött és a hosszú munka alatt olyan megfigyeléseket végzett, amelyek után szükségesnek találta a debreceni gyermekgyógyászati klinika egyrészének átalakítását. Hosszu buvázkodás után jött rá dr. Bókay Zoltán, hogy

a gyermekek, különösen a klinikán beteg fekvő gyermekek néha nemcsak egymást fertőzik, de néha ugynevezett házfertőzésnek is áldozatul esnek.

Éppen ezért olyan megoldást keresett, mely a klinikára felvett beteg gyermek megfertőzését teljesen kizárja. Mint egy mérnök, ceruzával és vonalzóval kezében ült munka asztala mellé és gondolatait rajzokba öntötte és a rajzok alapján már

alkészültök a csecsemő-osztály üvegszobái, melyekben a beteg gyermekek teljesen bacillusmentes levegőben, minden fertőzési lehetőség kizárása mellett részeseznek gyógykezelésben.

Hogy milyen nagy bordenéji a dr. Bókay Zoltán új rendszere, arra csak annyit említhetünk fel, hogy a gyermekhalálozási arányszám a Boxok elkészülte óta 30 százalékkal estek.

De nézzük csak meg a gyermekgyógyászati klinika átalakított részét.

A tudós professzor, kalauzol. A nagy gyógyterem ajtaja előtt gyolcs-vászon darabkát köt orra és szája elé. Az újságíró is megkapja fertőzés akadályozó kötelékét és csak ezután léphetünk be a tágas, ragyogóan tiszta és világos terembe. A terem két részre van osztva. Közepén folyosó, jobbra és balra kirakat-üvegek-ből falak. Az így ketté választott részt apró cellákra osztották üvegfalak ügyes alkalmazásával.

Minden egyes ilyen üveg boxnak külön ablaka nyílik a friss levegőre. Külön fűtőtestek is fűtik mindet.

Ilyen elkülönített boxokban pedig pirinkó ágyacskák, a régi kosarak helyett. Az ágyacskákban vézna, súlyos betegek.

Fertőző betegek, de egyik a másikat nem fertőzheti,

mert mindegyik elől elrekeszti a másik betegségének bacillusait az üvegfal. Az üvegszoba alkalmazásának történetét dr. Bókay Zoltán professzor így mondja el:

— Régen tudott dolog, hogy

a klinikákon és kórházakban kezelt gyermekek halálozási arányszáma jóval nagyobb az otthonukban kezelt gyermekénél.

Ennek oka három tényezőben kereshető. Egyik: a klinikákon nem egy gyermeket kezelünk, mint otthon, hanem többet. Másik ok: a klinikákon a gyermekeket legyek is fertőzhetik. Harmadik ok: az előforduló fertőzések. A három féle súlyos veszedelem leküzdésére a következőket vezettük be:

— Először is: a klinikáról

az iskoláztatlan ápolószemélyzet elbocsátottam,

helyükre kitünően iskolázott magyar gyermekápolókat alkalmaztunk. Ezeket a Stefánia igazgatóság jelöli ki számunkra s a kijelöltek itt még külön két éves tanfolyamot kötelesek lehalgatni. A két év alatt minden fél évben házi vizsgákat tartunk és akik ezeken nem felelnek meg, azokat visszaküldjük a Stefániához, akik pedig sikeresen teszik le ezeket a fél éves házi vizsgákat, azokat külön vizsgáztatjuk le is

az állam által is elismert diplomákkal alkalmazzuk.

Ezek a magyar döcsök, a magyar uri középosztály gyermekei, mindegyiknek hat középiskolai végzettsége van. Klinikánk már elérte, hogy abszolút elsőrangú ápoló személyzettel rendelkezik, amely hivatás-szerűen végzi szép és magaslatos feladatát.

— Második főkérdés az infekciók elleni védelem. Elértük, hogy a klinika egyrészének

a közös fürdőszobák feláldozásával és két másik terem átalakításával lehetővé tettük az ágylétszám emelését.

Az egyik kórterem teljes átalakításával nyertük az elkülönítő üvegszobákat, melyekben három ágynak is volna helye, de csak két ágyasoknak rendeztük be azokat. Az összes eddigi boxrendszerrel szemben ennek a boxrendszernek előnye az, hogy mindegyik kis box külön szellőztethető, külön fűthető és a nagyobb üveg lapok alkalmazásával tökéletesen elkülöníthető. Tágas voltuk a kellemetlennek érzett ketrecszerűség tökéletesen elfelejteti. Ezek

a mi üvegszobánk ma már egyedül állók. Modernebbek a szegedi, kölni, avagy a düsseldorfi klinikákon levőknél.

— Magától értetődik, hogy maga az orvos és ápolónő is terjeszthet náthát, influenzát. Éppen ezért október 1-től május 1-ig a csecsemő osztály orvosainak, ápolóinak és dajkáinak, valamint a látogatóknak is

csak az orrot és száját tökéletesen elfedő, a fejét két pánttal rögzített, négyzetes gyolcs maszkkal van megvédve a látogatók,

vagy a munka. A szülőknél hetente háromszor szabad meglátogatni gyermekeiket, hogy ne hozzanak be kívülről influenzát, kanyarot vagy más fertőző betegséget, amelyek a maguk, de a mások gyer-

mekeinek számára is veszedelmet jelentenek.

— Ezekkel az óvintézkedésekkel eltűnt aztán, hogy

a klinika halálozási arányszáma harminc százalékkal esett.

Ez a története annak, hogy a debreceni gyermekklinika most már apró üvegszobákban fekszenek a gyógyulásra váró gyermekek s hogy a debreceni egyetem ismét egy okos, ügyes és modern berendezéssel lepte meg az orvosi tudományt.

Maizner János.

KÖNYVESHAZ

Az „UJ IROK” sorozat első kötete

Az álírodalom, giccsművészet, füzetes ponyva uraimának idején, egy példánul mély és szívós gazdasági válság napjaiban, üdítő, reménykeltő az a bátor vállalkozás, amelyből megszületett és a napokban a könyvpiacon került „Uj irok” címmel egy tiszta és jó irodalmi könyvsorozat első példánya. A kiadó az érdem, hogy a kor artikulálatlan zivajából kihallotta egy szerényen és gyengé hangon kiáltó, de mégis valószínű és szükséglet követelését, felismerte a százéves közönségi sportviadalok és hangos operett-sikerek fórumává vedlett „szórakozási” piacon túl a nemes művészet elszórt, de lelkes híveinek csoportját és belátta, hogy ezeknek épenugy oltósóvá kell és lehet tenni szellemi szükségletük kielégítését, mintahogy a tömegprodukció mai formájában viszonylag oltósóvá lett mindenfajta szórakozás. Ebből a felismerésből született meg az új, nemes, irodalmi „nyil”-sorozat terve és most, hogy ez a terv Nagy Károly és társai cégnek, az új debreceni irodalmi intézetnek izléses kiadványa formájában, valóra vált, valóban az irodalom közönsége számára is „oltósóbb”, hozzáférhetőbb lett — az irodalom. Aki eddig, szűkülő jövedelme arányában szorítva le szellemi vágyának kielégítési mértékét, tesszem évi két könyv vásárlása erejéig jelentkezett az irodalmi vásár piacán mint vevő, az most az új kiadvány-sorozat megteremtőinek jószándéka és ügyessége folytán kevesebb pénzért tisztelegni foghat. Mert nagy szó, hogy egy-egy teljes regényt, elbeszélést — vagy verskötetet csayt megvehetünk 70 fillérért és ezért a pár garasért szápen nyomott, izlésesen borítékolt, jó papíron kiállított, valódi irodalmat kapunk.

Nem tudom, mi a titka az új vállalatnak, hogy ennyi pénzért olyan jót és sokat tud nyújtani. Vagy valami eredeti üzleti elgondolás rejtezik a talányosan kicsi egységár mögött, vagy az eddigi, drága irodalmi könyvek kiadó voltak nagyon ismertek, rossz üzletemberek, akik nem ismerték fel az irodalomban a tömeggyógyászás lehetőségét, hogy erre a felfedezésre: „a jó irodalom is tömegcikk, ha oltósó adja” — nem jöttek rá. Most itt fekszik előttem az új sorozat első kiadványa két kitünő debreceni író, Juhász Géza és Kardos László szerkesztői jegyzésével. Ez a jegyzés a legteljesebb értékű garanciája annak, hogy a kiadvány-sorozat a jó és modern irodalom legjavát fogja adni. Az első kötet az ismert, fiatal, magyar írónak, Kodolányi Jánosnak Sötétség című kitünő elbeszélését és Vallomás című novelláját tartalmazza. Kodolányit nem kell bemutatni az irodalmi közönségnek, rangját már évekkal ezelőtt megjelölte az egyértelmű irodalmi kritika, amikor a Nyugatban megjelent elbeszéléseivel egy csapásra az élre került. Azóta egy tucatnyi könyve jelent meg az Athenaeum kiadásában, mindannyi igazi, irodalmi siker. Az Uj irok sorozatban megjelent Sötétség című elbeszélése remek írás Keményre gyurt, szigorú vonalú kompozíció, mesterien összesűritett dialógusok és drámai gyorsasággal bonyolított, érdekesítő cselekmény jellemzik ezt a kis remeket, amely mellett a Vallomás című novella, mint az élesvonalú profil mellé helyezett, szembenéző arc-

Január 29.
delmet jelen
éssekkel elő-
rányszama
esett.
y a debreceni
apró üveg-
gyulárra váró
ceni egyetem
modern beren-
si tudomány.
mer János.
HAZ
SOROZAT

kép, Kodolányi írói arcának lazább, líraibb, változóbb vonásait örökíti meg. A könyv elé Kardos László, a kiadványsorozat társszerkesztője írt párszavas, tömör bevezetést, amely markáns vonalakban, meglevítő erővel rajzolja fel Kodolányi írói jellemét.

A kiadvány nemcsak a kritikák legteljesebb elismerését érdemli meg, hanem számíthat a közönség széles rétegeinek érdeklődésére. A 70 filléres, irodalmi értékű könyvet szívesen és nagyszámban fogják vásárolni, de bizonyára még nagyobb lesz azoknak a táborának, akik a 42 filléres, előfizetői árat igyekezvén elérni, az egész ciklusra előfizetnek. Hogy ezeket sem fogja csalódás érni, azért reál a két szerkesztő kényes irodalmi ízlése, a kiadó üzleti szoliditása és a sorra kerülő írók nevesora: Erdélyi József, Gelléri Andor Endre, Gulyás Pál, Hankiss János, Illyés Gyula, Kardos Pál, Kassák Lajos, Komlós Aladár, Németh László, Sárközy György, Szabó Lőrinc, Szabó Pál, Török Sophie.

F. A.

Scott Mansfield: A láthatatlan utas. — Vidám, előkelő newyorki társaság indul Európába az „Alonca” gőzös fedélzetén. A vendégek közt van egy ünnepeit művésznő is, akinek mesés értékű ékszerei vannak s az utolsó pillanatban csatlakozik a milliomos társasághoz. Mr. Kimball, szintén gazdag és előkelő gentleman, aki — titokban — amatőr-detektív s azért száll a gőzösré, mert a művésznőhöz gyanus uton kerültek a pompás ékszerek.

Az utolsó pillanatban érkezik a hajóra a gőzös tulajdonosának megbízottja, illetőleg helyettese — Mr. Lansdowne —, aki a házigazda szerepét tölti be. Komoly, magába vonult, kissé rideg, de disztingvált ur, aki nem szívesen vegyül el a társalgásban. A gőzöst, még indulása előtt, alaposan figyelik és minden utast szigorúan ellenőriznek a newyorki detektívek, mert az a gyanu, hogy a többszörös rablógyilkos — a kegyetlen Bauchman — ezen a hajón akar átszökni Európába.

Ahogy a hajó elindult, egymást követik a rejtélyes és megdöbbentő események. A művésznő mesés ékszerei eltűnnek: de a művésznő nem meri megmondani, hogy ki, hogyan és mikor rabolta el tőle. Harmadnapra, titokzatos éjszakai dulakodásban, amit vérsnyomok árulnak el, nyoma vesz Mr. Lansdownenak — a házigazdának — és a kettőtört hajókorlát az sejteti, hogy belelőttek a tengerbe. A következő nap hajnalán vérbe fagyva találják meg Hall professzort, az egyetlen embert, aki tanuja volt az előző éjszakai katasztrófának.

Kitört a pánik a gőzösről: — Bauchman, a rablógyilkos a hajón van!... Egészen bizonyos, hogy cinkosai vannak. Gyanus mindenki: a rádióistás, Lathrope, a komornyik, az egyik fűtő és a gépész... ráadásul pedig megjön a newyorki rendőrség rádiogramja, hogy a gőzös azonnal forduljon vissza, mert Bauchman valóban a hajón rejtezik.

A drámai epizódok szédületes gyorsan, lélegzetfelfejtő izgalmak közt követték egymást. A hajó megáll — lövések dördülnek el — s a kapitánynak egyetlenegy revolvere sincs, mert Bauchman cinkosai mind ellopták. Csak Kimballnak van még fegyvere — de mit tehet egy revolver négy-öt fegyveres bandita ellen?... A katasztrófa, ugylászik, kikerülhetetlen: a gőzös visszafordul Newyork felé s az utolsó elszántságra tüzei a rablógyilkost. Leírhatatlan a lelke feszültsége — a rémület hatalmába ejti az egész társaságot — csak Kimball, a kapitány és Lathrope nem vesztik el a fejét. A kibontakozás — illetőleg a bonyodalom megoldása — olyan zseniális, hogy Scott Mansfield valószínűleg remekel vele a modern detektív-irodalomban. Külön érdekessége a szenzációs regénynek, hogy a borzalmas epizódok keretében meghatóan bájos szerelmi történet szövődik.

Házartási alkalmazottat keres!
A leggyorsabban a Független Ujság próbihirdetése útján találja meg.

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

A nagyságos asszony abszolúte boldogtalan

Írta: Farkas Lajos

Azt hiszem, hogy felesleges volna a nagyságos asszonyt önként bemutatni, hiszen valamennyien ismerik, vagy személyesen, vagy látásból. Ugy-e kérem nem tévedek, ha azt mondom, hogy a nagyságos asszony rendkívül csinos, mutatós, elegáns, sőt szépek mondható uridáma? Ha a korzón végigsuhan új kosztümjében — mit is tagadjam — lopva utánasandítunk és úgy befelel, gondolatban, csettintünk egyet és csukott szájjal azt mondjuk: ejjha! A bálban szintén nem kerüli el figyelmünket, elragadtatva nézzük, hófehér karjait, formás keblének hal-mát és meztelen hátát, mely a legújabb estélyi ruhakréciók jóvoltából egészen az alsó csigolyacsontig fedetlen és ambiciózusabb uriembernek táncközben a tenyerükkel bátran anatómiai tanulmányokat végezhetnek rajta. Általában véve a nagyságos asszony nem tartozik a gőgösen elzárkózó hölgyek kasztjához, ha véletlenül egy cukrászdába nyitunk be, ott ül a legdiszkrétebb sarokban hódozó társaságban, ha brizsszalomba kukkantunk be, szintén ott találjuk, amint bemondja a nagy szellemet, de nem hiányzik a kávéházból sem, mert imádja a dzsesszt és kívülről tud legalább ötszáz tangót. Általában ott található mozipremiereken, színházban, fedett uszodában, korcsolyapályán, strandon, tánciskolában, tennispályán, műkedvelő előadásban, étteremben, nyári kiskocsmában. Mindenütt jelen van, ahol két cintányért összeütnek, ahol táncolni lehet, ahol a kacagás, szórakozás vár az emberekre, ahol a kényelem, a jólét kinálja örömeit. Csak éppen aludni jár haza a nagyságos asszony és öltözködni. A nagy taglétszámú társaság, amellyel hol itt, hol ott megfordul a csinosabb bakatiztektől kezdve az ifjú és bohó egyetemi tanárségedeken keresztül egészen a pohos és elveteg kis mérnökig, szinte az egész város szabadonfutó kont-rafékes, épkézláb férfi embereit magába foglalja, csak éppen a férjét nem. No, nem akarok túlzásba esni, a férjével is látható a nagyságos asszony nébe-korba. A férjet könnyű felismerni, ő ül az asztal legrosszabb helyén, ő a legszótlanabb, a legfáradtabb és mikor a fizetésre kerül a sor, akkor a főpincér ő elé csusztatja a számlát.

— Látja, ez egy boldog asszony! — szoktak utalni rá az asszonyok, ha apró-cseprő családi vitába bocsátkoznak a férjikkel. Látja, így kell élni! Micsoda remek ember lehet az ura...
Igy lett a mi nagyságos asszonyunkból egy fogalom, amit a többi asszony forradalmi zászlóként lobogtat meg az ura orra előtt.

Én a nagyságos asszonyt már régóta ismerem. Nagyon ritkán találkozunk, de barátságunk teljesen harmónikus, mert rendszerint nem beszélünk egymással. A férje hajdanában testi-lelki cimborám volt és tulajdonképpen ő a kapocs köztünk. Vidám, derék fickó volt annak idején, szerelemből nősült, az esküvő után önként lemondott a hozományról, amiről kiderült, hogy egyáltalában nincs, de derűsen mondott le, mert imádta az asszonyt. A barátom szorgalmas ember, rendkívül sokat dolgozik, tis hőrmével beparja elő a pénzt a háztartáshoz és házasságának már az első évében észrevette, hogy a

szerelmem szülője gyorsan megsavanyodott nálunk, a barátom megkopott, sziporkázó jókedvét levedlette, az egész lénye fakó lett, mintha valami eltört volna a fiuban. Meleg fészekre vágyott, egy hűsöges kis pajtás-feleségre, két-három pufók gyerekre és arra, hogyha a hétköznapi robotból hazakerül, a tejfűhűtőgépü lámpa szelid fényénél nyugodtan diskuráljon egy órácskát, rádiózhasson, vagy belekezdjen egy jó, okos könyv olvasásába. Ehelyett öregszik, keseredik, egyre idegesebb lesz, redősödik a homloka. Csak férj lett belőle, arbesztier, aki bizonyára úgy érzi belül, hogy az élete lezáródott, bent ül a házasság fegyházának cellájában, ahonnan nincs menekülés és ahol csupán egy kötelesség vár rá, minél több pénzt keresni a nagyságos asszony számára.

A napokban bebóltottam az egyik cukrászdába. Kódós, szürke téli délután volt, még nem gyújtottak villanyt és egyik sarokban tompa háromnegyed homályban ült a nagyságos asszony. Egyedül. Nem volt társaságában sem a szárazos, sem a főhadnagy, sem a hadnagy, sem a sebész, sem az ortász, sem a fülész, sem a szemész, sem az ügyvéd, sem a mérnök, sem a patikus, sem a bonviván, sem a gazdász, sem a rendőrfogalmazó, sem a festőművész, sem a gyárigazgató. Halkan gubbasztott a gesztenyepüré mellett és mikor meglátott, az asztalához invitált.

— Csak egy percet maradok nagyságos asszony — szabadkozott, hátha vár valakit...

— Őh ez egyszer én is csak egy pillanatra ugrottam be, hiszen rengeteg a dolgom, déltől mostanáig ültem a szabónőnél, aztán rohantam a kalapszalonba, de még el kell menni a hajamat rendbehozatni, manikűröztetni, a kozmetikusnál is van dolgom, szemöldököt szedetni, beporcellánosztatni az arcomat, vennem kell az ékszerésznél azokból az ujjajta ebonitnyakláncokból és hatkor már vár otthon a masszírozó, hétkor pedig rohanok mensendiekre.

Mélyen sóhajtott.
— Rettenetes, hogy milyen strapás az én életem...

— Maga boldog asszony — jegyeztem meg könnyedén — ha csak ilyen gondjai vannak.

Hátrakapta a fejét. Aztán, mint aki egy nagy titkot leplez le, úgy közölte velem:

— Hát vegye tudomásul, ha éppen tudni akarja, hogy én abszolúte boldogtalan vagyok.

Idegesen rágyújtott egy cigarettára, aztán nyomatékosan megismételte:

— Igen, én abszolúte boldogtalan vagyok.

Csodálkozva, szinte megütözközve néztem rá. Nem szóltam semmit. Nehány hosszú pillanatig farkasszemet néztünk egymással. Kíváncsi voltam, mi éghet a lelke ajján, milyen tüzek pörkölik belül, milyen lázak dobogtathatják ezt az asszonyt? Olyan volt ez az összenézésünk, mint egy párbaj. Pillantásaink éles kardként csapódtak egymáshoz. Megéreztem, hogy valami füllesztja belül, valami feltornyosodott benne, felkuszott a torkáig, még néhány másodperc és a nyugtalanság

zsilipje széttörök benne és mint az ár, egy zubog ki majd belőle a panaszruhatag.

Nem szóltam egy szót sem. Ha kérdeztem volna, talán visszatörpan, megijed, néma marad és az előbbi kijelentését egy ügyes fordulattal kimagyarázza, jelentéktelenné törpíti.

Leejtette a fejét. Küzködött magával. Aztán lopva az arcomba nézett, Mosolyogtam. Nem értette, milyen mosoly ez. Gunyos, vagy megértő? Az ellenség mosolya, vagy a cinkos rokonlélek?

— Nem hiszi? — kérdezte tapogatózó kíváncsisággal.

Nem feleltem. Csak mosolyogtam tovább.

— Csakugyan nem hiszi? Ujból nem feleltem. Behúzódtam a semlegesség elefántcsonttoronyába.

Ez már bosszantotta a nagyságos asszonyt. Ingerelte. Egy férfi, aki nem a férje és mégsem cimborál vele. Egy férfi, aki nem helyesel neki, nem sajnálja boldogtalanságáért, nem vigasztalja, nem mond neki bőkokat, mégcsak nem is fagatja. Egészen belepirult.

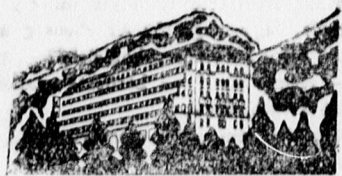
— Hát tudja meg, hogy én vagyok a legszerencsétlenebb nő ebben a városban!

Pulykaméreg öntötte el, kis öklével indulatosan az asztalra csapott. Már fájtak az arczaim, de még mindig mosolyogtam.

— Az uram nem ért meg engemet. Az uram kicsinyes, szikmarku, unalmas, fád, leispolgári lény. Nincs egy nyugodt percem vele. Le akar huzni maga mellé a szűkességbe. De én élni akarok. Nézze, nem azért mondom, de elismert szép asszony vagyok. Mindenki mondja, Százhatvanhat magas vagyok ötvenhárom kilóval, slusszom ötvenhét. Bokám huszonhat, vállaim harminckettő. A hátam olyan, mint az alabastrom. Én nézre meg a nyakamat, még a barátnőim is elismerik, hogy hattyunyakam van. Tennisversenyen a második lettem, az ősszel már golfotartam is, nyelveket beszélek, zongorázom, énekelek és balettezek. A városi kaszinó brizdversenyén ezüstserleget nyertem, az Annabál táncversenyén elvittem egy likőrös készletet első díjként, mert én biguiniztem a legplasztikusabban. Uszom, vívok és ebben a városban én tudok a legerősebben ritmikus-tornászni. A társaságom inád, a legkitünőbb urifukkal jövök össze és mind becéznek, a tenyerükön hordanak, mind kedves hozzám, mindegyik csapong a jókedvtől, ha velem vagyok, de az uram, mint egy vén medve, folyton dörmög és este tizenegykor már ágyban akar lenni. És folyton macerál, hogy az ő élete nem ér semmit, mert ő gyerekeket akart tőlem és nem képes megérteni, hogy az egy életveszélyes dolog, nem egy modern nőnek való, már maga a terheesség, is szén-tetikus és tönkremente az alakom, zétenne a csipőm, meiltartót kellene hordanom. Az uramnak egy rabszolganőre lett volna szüksége, mert már az is baj, hogy a vendéglőből hordatjuk a kosztot, hogy nem tartom rendben a fehérneműit, vagy nem kefélem ki a ruháit, hogy nem otthon mosatunk, hanem mosodában. El-kívánná, hogy egész nap otthon üljek a gyerekekkel, szoptassak és pesztráljak, úgy éljek, mint egy fizetett hávezetőnő és hetente legfeljebb kétszer menjünk szórakozni. És ha rajta állna, teljesen eltöltana a táncról, a fiuktól és mindentől, ami szint, azt ad az életnek. Folyton sopánkodik, hogy nehezek a viszonyok, néha már azt hiszem, hogy betanulja az ujságok vezércikkeit kívülről és azt mondja fel nekem. Rémképekkel traktál, hogy ilyen meg olyan nyomoruság lesz a világon és össze kell egy kicsit húzódni és folyton arról papol, hogy ő nem azért vett el engemet és nem azért kilődök a pénzért, hogy egy tucat idegen uriember

PALACE SANATORIUM
UJTATRAFÜRED
NOVY SMOKOVEC CSR
Egész évi üzem. — A főszezonban is
mérsékelt pánszállarak.

PALACE SANATORIUM

Bővebb felvilágosítással készséggel
szolgálik az igazgatóság vagy Eisner-
drogéria Budapest, VI., Andrássy
ut 37. szám.

számára egy elegáns, agyonkozmetika-
zott szórakoztató hölgypartnert szállított.
Mondom, ilyen sértő, epés, majdnem min-
den szava és valahányszor táncolok, min-
dig botránny következik otthon, mert azt
állítja, hogy tangónál nagyon belépek, a
rumbánál szemérmelenül mosogok és a
biguinél olyan érzékeny riszálom maga-
mat, mint egy keleti hastáncosnő. És ha
néha felutazom Pestre a hugomékhöz, ak-
kor mindig szimatol, bizalmatlankodik,
hogy a társaságom egyik vagy másik
férfitagjának miért pont éppen akkor
vok elintézni való ügye Budapesten és ha
már véletlenül találkozom vele Pesten,
miért kellett együtt mutatkozniuk. Mert
tudja, drágám, amilyen pechem van, min-
dig találkozom ismerősökkel, akik Pesten
voltak és imitt vagy amott láttak enge-
met, ezzel vagy azzal az urral, aki pe-
dig igazán a férjem barátja, mert hisz
én, ugye, tisztességes urinő vagyok, aki-
ről vakmerőség volna még feltételezni is,
hogy nem korrektül viselkedem.

— Nézze, az ellenségeim bármit is gon-
dolnak rólam, mégis szeretem az ura-
mat. Ő úgy élhet tőlem, ahogy akar.
Ha este hazajön és szokása szerint nyö-
szörög, hogy fáradt, én azt mondom neki,
jól van apukám, fekdj le, majd én el-
megyek brizszelni a Pistáékka, vagy el-
megyek színházba a Laciékka, vagy el-
megyek a táncestélyre Gyuriékka. Ő
éljen a kedve szerint, belátom, hogy pi-
henésre van szüksége, de ő nem látja
be, hogy nekem egy kis szórakozásra,
társas életre is szükségem van és mindig
lármát csap, ha éjjel három-négy óra-
kor megyek haza. Pedig hát csak az ő
barátaival vagyok együtt, aranyos ur-
fiakkal és ha néha erőszakkal elrúgá-
lom magammal az uramat, azért nem sza-
bad volna neki dulni-fulni haragjában,
végeredményben egy tisztességes ur-
asszonynak néha a férjével is mutatkozni
kell, nehogy azt higgye a világ, hogy
rosszul élünk.

— Szavamra mondom magának, az
egész életem csupa lemondás. Hányan, de
hányan mondták nekem lánykoromban,
hogy karrieret csinálhatnék a színpadon
vagy a filmen. És lemondtam a nagy jövő
lehetőségeiről, lekötöttem magam egy
polgárember mellé és azóta is csupa le-
mondás az életem, már tavaly is lemond-
tam a Rivieráról, beértem a Tátrával és
a férjem már most a tél közepén annyira
siránkozik, hogy azt hiszem, a következő
nyáron már jó lesz az a rongyos Balat-
ton is. És tudja, ugye spórolok, hogy az
csodal! A fogamhoz verek minden gar-
rast, két éve még rózsalevelű Abdullaht
szívtam, most már jó az a bűdös Coro-
nitas is. Tavaly még Chanelt használtam,
most már jó a Coty is, tavaly még be-
igért az uram egy hosszú perzsabundát,
de az idén belenyugodtam a rövid bíber-
be. Tavaly minden pénteken huszonnégy
személyes vacsora volt nálunk, az idén
redukáltuk tizenkét személyre, tavaly min-

den héten vettünk három új gramofon-
lemezt, az idén már csak egyet vásárol-
tam, Tavaly még Pesten készíttettem a
toalettjeimet és száz pengőt fizettem egy
fazonért, az idén már be kell érnem az
ittthoni ötvenpengős fazonnal. És ez így
megy az egész vonalon, drágám. Direkt
nyomor-szag van nálunk. Szépségemet és
fiatalságomat feláldozom az uramnak és
ezért gorombaságokat, elégedetlenséget,
megnemértést kapok cserébe, sőt mahol-
nap már direkt nélkülözni kell majd
mellette. Nem akarok dicsekedni, de már
valósággal sportot üzök a szerénységéből,
az igénytelenségéből és miután ez mind ke-
vés az uramnak, nem csodálhatja, ha
csakugyan abszolúte boldogtalan va-
gyok.

Gyorsan kinyitotta retiküljét, előrán-
totta illatos kis zsebkezdőjét és a szemé-
hez nyomta. Sirt. Kimondottan sirt. Per-
sze teljesen hangtalanul, ahogy egy
finom, korrekt, igazi urasszonnyhoz illik.
A válla is rákódolt egy kicsit. Irtózat-
osan meghatotta saját magát, nem taga-
dom, én is majdnem sirtam. Talán ez
gyengeség tőlem, de próbálják beleélni
magukat abba a hangulatba, a sötét kis
cukrázsdasarkba, a téli délutáni nyomott
csendbe és az elem tárnó tragédiába,
amelynek viharos tengerén ott faldoklott
szépségének és fiatalságának teljes pom-
pájában az abszolúte boldogtalan nagy-
ságos asszony. Igen, igen, én is majdnem
sirtam, de dühömben, hogy nem élünk a
kőkorszakban, amikor ősapáink bátran
lehuzhattak a megkerült nőstényeiknek
egy-két meleg pofont nyilvános helyen is,
mondjuk valamelyik barlangcukrázsdában,
anélkül, hogy bárki lovagiatlannak tar-
totta őket, vagy provokálhatta volna őket,
vagy kizárhatta volna őket az Óserdei
Kaszinóból.

A nagyságos asszony abbahagyta a szí-
pogást. Zsebkezdőjével alaposan leszá-

ritgatta könnyeit, melyek kissé feketék
lettek a szempillájáról leolvadó testék-
től. A felhők mögül kisütött a nap. A
nagyságos asszony már mosolygott. A
meg nem értett, nyomorult, eltiport,
mártírasszonyok fájdalmas, megtört mo-
solya volt ez.

— Hát most már megérti, drágám,
hogy miért vagyok én abszolúte boldog-
talan?

Bólintottam. Bólintottam több irány-
ban. Először függőlegesen, aztán vízszin-
tesen a végül srégen. Bólintásaimnak ez
az irányvonala tökéletesen kifejezte felfo-
gásomat.

— No ugy-e, hogy igazam van? — ve-
tette fel újból a kérdést, mintegy diadal-
maskodva a nagyságos asszony. Az én
szerencsétlen életem mellett, ugy-e drága
barátom, még azt sem lehetne csodálni,
ha megcsálnám majd azt a komisz ura-
mat?

Ébre már megkockáztattam én is egy
bucskukérdést:

— Mondja nagyságos asszonyom, nem
tévesztette el ön a ragozást?

— Hogy érti ezt?

— Ugy hogy a jövő időben ragozott,
pedig hátha a mult időben kellett volna
ragozni a megcsalt igét?

Egy pillanatig elgondolkodott, aztán az
abszolúte boldogtalan nagyságos asszo-
nyoknak azzal a bizonyos, különös és rej-
telmes mosolyával rámnézett és újfával
tréfásan megfenyegetett:

— Jegyezze meg magának, drágám,
hogy egy komilfó gavalier sohasem lehet
indiszkrét.

Apot fehér kis kezét csókra nyújtotta.
A számat szorosan bezártam és kissé
néhás orromat a kézfejéhez nyomtam.

— Kiszíthand.

És Mamaé 1933 megindult a kozmeti-
kai szalon irányába, a polkáját kápor-
cellánoztatni.

Inséges gyerekek boldog pa- radicsomában az otthoni, szörnyü nyomortanya után

Egy szál klott fürdőruhában ment be a Bethlen-uccai
napközi otthonba a dermesztő januári hidegben egy
inséges gyerek

Kénytelen, vagy kellelten, a mai életem
foglalkozó emberek, gyakran érezzük azt,
hogy a kissé félrevonuló előtt simának
látott felszín alatt óriási, láthatatlan ör-
vény kavarog s viszi le a nyomor fene-
kedlen mélységei felé azokat a szeren-
csétleneket, akik egyszer elcsúsztak. Ha egy-
szer elmondják neki, mindenki belátja,
így van: éppen az a legrosszabb a mai
nyomoruságban, hogy nem bír többé
lábraállni az, aki egyszer nekilendült a
lefelé csuszásnak. Egy véletlen, a főnök
pillanatnyi ellenérzése a bélistázásnál, a
lépítésnél a sors kijelölése elég ahhoz,
hogy a munka adta mérsékelt jósorsból
egyszerre a páriák nyomorának szakadé-
kába kerüljön valaki. Régen ilyenkor
akadt egy másik cég, amelyik alkalmazta
az állásából kiesett, vagy jobbrafordult
a maga cégének a sorsa és kis bőjt után
ismét visszakerült az elbocsátott tiszt-
viselő vagy munkás. Ma nem így van, ma
a társadalom, az élet sima színe alatt ör-
vény kering, elkapja az elesett lábát s
menthetetlenül ott áll a szerencsétlen
előtt az éhség, a nyomor, a koldulás, a
rongyos ruha. Ma nincs megállás, ma
nincs menekülés az örvényből, amely
kényörtelen...

De az örvénynek tulajdonsága az, hogy
egy-egy homokzátanyra kidobja az el-
süllyedt hajó roncsait, aztán vándorló ma-
darak csőréből fű és fa magva kerül a

homokba s egyszerre — Isten tudja,
hogy — a homokzátany szép, erdős, lige-
tes szigetté válik s paradicsoma lehet a
hajótöröttnek. Az élet nagy debreceni ör-
vényének is vannak ilyen paradicsomai,
kis szigetei. És a szigeten vannak az élet-
nek hajótöröttjei, akik pillanatnyi enyhet
adó zugot kaptak a szigeten a nyomor
dermesztő hidege elől.

Akkire a nyomortanyák kietlen
éjszakája után egy boldog nap vár

Azok, akik ennek a boldog, kis szigetnek
a lakói nem is érzik azt, hogy szigeten
vannak. A Bethlen ucca 39. számú városi
napközi otthon kis hajótöröttjei például,
— amint ott hevernek a földre rakott, ha-
talmas szalmazsákokon, végtelen meeszi-
ségnek látják a szemközti falat s távoli,
rozs állomnak a fűtetlen, hideg nyomor-
tanyát, az éhség kínzó fájdalmát. A tele
gyomor és a meleg szoba optimizmust su-
gott az árva, kis lelkeknek s a gyerekek-
kel tele szalmazsákok egyszerre megele-
venednek, amint az idegen — én — a szo-
bába lép. Csupa boldogságtól fényes
szem, csupa mosolyra gömbölyödő arc —
ezek a nyomorgó, debreceni munkanél-
küliek gyermekei, akik még ma reggel
a nyomor keltős közepéből kerültek ide,
a napközi otthonba. Szegény, inséges gye-
rekeket megmosdatják, fésülük, megetetik
itt s a jó, meleg szobában itt töltik el

estig a napot. Ó, milyen boldog, milyen
drága lehet nekik a nappal s milyen sző-
nyű odahaza, a nyomortanyákon a kiet-
len éjszaka.

Egy ruhafár — rongyoknak

A Bethlen uccai, nagy, sárga ház egy
hőföhérre meszelt kis előszobájában a jó-
ságos felügyelőnő, Magyarai Sándoré
siet elém, hogy bevezessen a gyermekek-
hez. Ugyilátszik észrevette megdöbben-
t pillantásomat, melyet az előszoba poicán
feihalmozott kis kabátokra, jobban mond-
va rongyokra vetettem.

— Ez a mi ruhafárunk — mondja szo-
moruan. — Tavaly télen még fel tudtuk
ruházni az összes gyermekeket, ma már
örülünk, ha enni tudunk adni ennyi éhes
kis szájnak.

Bevezet a nagy bolthajtásos fehér szo-
bába, ahol rajta kívül még két kedves
fiatal lány bajlódik a kicsikkel.

— Ez a legnehezebb órája a napnak —
meséli mosolyogva — mert egyik se akar
ilyenkor lefeküdni és bizony egy óra
hosszáig is eltart, míg mind a 45 gyerme-
ket rá tudom venni az alváásra.

A tágas szobában most meg pláne
megmozdult mind, barátságosan tipeg-
nek hozzám, illedelmesen köszönnek.
Örülnek a látogatónak. Egy-két percen
belül már moccanni sem lehet a kis ki-
váncsiaktól, igaz, hogy hely sincs sok,
már le vannak terítve a földre a nagy
szalmazsákok. Még mindig felém pislog-
va, engedelmesen megy azért mindegyik
kijelölt helyére.

Olyan fiatal még ez a rongyos kis
hadsereg, 6 éves még egy sincs köztük,
a legkisebb pedig még kis kocsiban sir-
dogál. Egy ideig kalauz nélkül is mara-
dok, most a kis pályást kellett megvizs-
tatni.

Aki egy szál klott fürdőruhában
került be a napközi otthonban

Mutatok még valamit, ha érdekli —
mondja Magyariné és magához hív egy
szép kis barna fiút. A gyerek csupa élet,
izmos, zömök kis fickó, a ruhája annál
elrettentőbb.

— Ez a mi Janikánk. Két nappal es-
előtt hozták be először a Szepességi uc-
cáról — egy szál klott fürdőruhában. Ezt
a nadrágot és trikót és másikat az egyik
gyerek édesanyjától kapta. Kabátja azon-
ban még most sincs.

És Janika bátran mosolyog, hiszen
most már nincs semmi baj, jó ebédet ka-
pott, a kályhában vörös szoknyás tündé-
rek táncolnak, édes, szép táncért, amit
olyan jó elnézegetni s amitől jó, álmosító
meleg van. Talán most ez a szoba itt az
egész világ számára. Ami ezen kívül van,
arról nem is érdemes gondolkodni, hideg,
nyomor, éhség legalább reggeltől estig
megkíméli a kis zátonyradobottakat, akik
szerencsésebbek, mint sok ezer és ezer
kis testvérük, akiket nyomtalanul nyel el
az örvény, a nyomor.

Bucszás előtt még bevezetnek a ra-
gyogóan tiszta kis konyhába. Kézközmű-
cos edények sorakoznak katonás rend-
ben a polcokon. Két táblán még ott áll
a mai ebéd egyrésze: arany színű gulyás
és izletes káposztás kocka. Egy másik
polcon pedig — mint a Hőföhérke me-
sében — ott állnak a kis poharak, tányé-
rok és evőeszközök. Van belőle elég,
hogy az ujonnan betévedő Hőföhérkének
is jusson majd egy tányér meleg leves.

Csak adjon a jó Istenke pénzt hozzá
az inségakciónak, kedves, szegény gyer-
mekek.

Rudolffy Klára.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetési mindig eredményesek!

Fel a fejfel!

Hogy keletkezett egy sokmillió dolláros vagyon Amerikában a dekonjunktura éveiben

Egy autobuszvállalat jelszava: mi a mai idők viszonyaihoz szabtuk a viteldíjat

Nevin bus (autobusz) közismert márka az Egyesült Államokban. Ha a Nevin nevet hallja az ember, nyomban az is eszébe jut, hogy a Nevin autobusz az, amely legolcsóbban szállítja utasait.

És azzal, hogy Harry Nevin a közudatba verte, hogy az ő autobuszai a legolcsóbbak, — nagy vagyonra tett szert az utolsó dekonjunktúra éveiben, amikor régi milliárdosok vagyona is megingott.

De menjünk csak szép sorjába Harry Nevin élettörténetével. Ugy kezdődik — mint sok olyané, aki Európában látta meg először a napvilágot — és aztán Amerikába került.

Oroszországnak volhyniai részében született, ahol akkoriban még nem volt ritka a pogrom! Harry Nevin szülei is egy ilyen pogrom áldozatai lettek. A fiatal emberke ott maradt, egyedül a kis oroszországi városban, míg aztán rokoni segítséggel áthajózott Amerikába.

Ott bizony — mint minden bevándorló, aki nem bírja az angol nyelvet és ahinek semmi mestersége sincsen — nagyon nehéz munkával kezdte az életét. Pennsylvánia bányáiban vágta a szenet, ami bizony testet, lelket őrli, nehéz munka.

A bányában keresett pénzből a fiatal Nevin megtakarított valamennyit, kocsit és lovat vásárolt, azt felpakolta olyan árucikkkel, amikre a bányatelepek lakosságának szüksége volt és hazálni kezdett.

Ezzel az üzlettel már kis tökélet is gyűjtött — de akkor boldos szívét nem hagyta nyugodni a honvágy. Visszavagyott fehér nyárfás, szép hazájába Volhyniába, ahol pedig szüleit megölték a pogromhősök...

Harry Nevin visszajött Volhyniába — ahol az a sors érte, ami éri a legtöbb embert, aki egyszer vándorbotot vesz kezébe, aki egyszer elindult falujából.

Mikor visszament oda, ahová úgy vágyott, ahová úgy huzta a szíve: nem érezte többé otthon magát. Idegenek voltak régi barátai, furcsák a szokásaik, melyek pedig egykor az ő szokásai is voltak.

Egy évig próbált beilleszkedni a régi életbe, de mikor látta, hogy nem képes erre — újra hajóra szállt és visszatért az Egyesült Államokba.

Most már bírta az angol nyelvet, most már nem kellett bányában kezdeni az életet.

Pittsburgban állt meg, ahol egy életbiztosító társaság ügynöke lett.

Ebben a mesterségben olyan jó nevet szerzett magának, hogy hamarosan nagy üzletkört, kenyéradónál pedig nagy becsületet ért el.

A háborús évek alatt New-Yorkba helyezték át. Ott is nagy sikerei voltak és a sikerekkel arányban nőtt a vagyonkaja is.

A háború végén New-Yorkban nagy lakáshiány volt. És Harry Nevin a lakáshiányból származó konjunkturával kezdte meg igazi karrierjét.

Pénzével New-Yorkhoz közel lakásokat kezdett építeni. Lassan — és persze hitel igénybevételével — 500 házat épített fel.

A területtől, melyet kiépített, távol volt a villamos, de arra számított, hogy ahová 500 család költözik — oda a villamos társaság majd kiépíti vonalát.

Mindenny azonban, hogy New-Yorkban vagyunk-e vagy Debrecenben, a helyi közlekedési vállalatok igazgatói mindennél egyformán gondolkodnak. Lassan, tempósan. A villamos nem épült ki.

Harry Nevin ott állt 500 házzal, nagy adósságtéherrel és azzal a kilátással, hogy képtelen lesz azokat értékesíteni — mert távol vannak a villamosok.

Nevin pedig nem akart elpusztulni vállalkozásával.

Nem sokat gondolkozott, — hanem vásárolt két autobuszt, használta, azokra felültette két fiát soffitörnek s ők szállították a lakókat igen mérsékelt díjért a legközelebbi villamos állomásra.

Az ötlet fényesen bevált, — a házat egymás után eladta s akkorra a villamos társaság is belátta, hogy oda vonatot kell építeni.

Mikor a villamos vasút kiépült, az ő autobuszai feleslegesek lettek. Nevin erre megpróbálta New-York-Philadelphia között az autobuszon való szállítást.

New-Yorkot Philadelphiával számos vasúttársaság vonala köti össze és így sokan vakmerőnek tartották az autobusszal való kísérletezést.

Nevinnek lett azonban igaza, mert

az üzlete remekül ment — ellenben a vasutakon az utasok száma nagyon megcsappant. Mert a Nevin buszok lényegesen olcsóbban szállították az utasokat, mint a vasutak.

A New-York-Philadelphia vonal sikerén felbuzdulva aztán tovább építette autobusz üzletét és az új esztendő meghozta Nevin számára azt az örömet, hogy az Egyesült Államokban közismert, vörösré festett Nevin autobuszok most már New-Yorktól egészen a Csendes tengerig, San Franciscóig közlekednek.

A Nevin-vállalat az utóbbi években nőtt hatalmassá. Sok autobusz társaság van az Egyesült Államokban, nagyobbak is, mint a Harry Nevin — de nincsen még egy, mely olcsóság tekintetében felvehetné vele a versenyt.

A többi autobusz társaságokban — a vasúttársaságokban is van érdekelt-sége és csak jelentéktelenül kevesebbe kerül a vasutakkal rokonságban levő autobuszokon az utazás, mint vonaton.

Nevinél pedig radikálisan csökkentették a viteldíjakat.

Mottójuk: mi a mai idők viszonyaihoz szabtuk a viteldíjat!

És ezt hirdetik, ezt verték a közönség fejébe, így ment át a közudatba, hogy Nevinéknél kell utazni, mert az a legolcsóbb!

Igy lett hatalmas vállalat a Nevin autobusz, így szerezte ma, a dekonjunkturában, milliókat a Nevin-család.

Nálunk nincsenek nagy fizetésű, de csak jövedelmet húzó igazgatók.

Az öreg Nevin a pénzügyminisztere a vállalatnak, az idősebb fiú, aki abbahagyta a nappali tanulást és soffitör lett az első autobuszon, esti tanfolyamon szerezte meg a gépészmérnöki diplomát és ma saját autobuszgyárak vezetője Brooklynbán.

A másik fiú ügyvédnek készült. Amikor autobuszvállalkozásuk megindult, neki is abba kellett hagynia a nappali tanulást. Ma a New-Yorktól Chicagóig terjedő vonalnak az üzemvezetője.

Chicagótól Nyugatra pedig Harry Nevin — leánya az igazgató, aki kitűnően megorganizálta az új vonalat.

Mert a vonatköltés egyharmad részét lehet a vörösré Nevin-buszon utazni, ma sokkal több utasuk van, mint bármely más hasonló vállalkozásnak.

A dekonjunkturából virágzott hatalmas vállalattá Nevinék autobuszvállalata.

Ez az egyik hatalmas üzlet, mely a dekonjunkturában született.

De: odaát a tengerentúl született sok más is.

Az alapelve, a sikerének titka: egyforma. A mához, az 1933. év kereseti

Aprított száraz bülkfa . . . 3.50
Aprított száraz tölgyfa . . . 3.40

Aprított fáink garantáltan elsőrendű színhasábfából készülnek, teljesen dorong- és korhadásmentesek.

Aprított akácfa . . . 2.80

Valódi alacsony darabos szén . 3.20

Kiváló darabos ózdi szén . . 3.80

Ózdi szénünk kimondottan prima kályhaszén.

„Univer”-brikett, 5200 cal. . 4.40

Áraink házhoz szállítva, 5 q vételnél értendők. Nagyobb vételnél megfelelő engedmény.

PROHASZKA ÉS TÁRSA

Bethlen u. 44. Telefon 11-61.

viszonyaihoz alkalmazkodik. A közönség 1933. évi zsebéhez. Elfelejté 1929 előttem kalkulált valódi haszon fejében. Ma 1933. a dekonjunktura negyedik éve van! Ehhez mérlik odakint az üzleti számításokat!

És ezt nem tartják titokban, de minden lehetőséget elkövetnek, hogy ezt a közönség tudomására is hozzák! Soha olyan verseny nem volt a világon — akár szállítási, akár színház, vagy élelmiszer vagy bármely más üzlet terén — a közönség filléréért, a vevőknek az üzletbe hozásáért, mint mostanában.

És az győz: aki a reklám eszközeivel, a becsületes hirdetéssel meggyőzi a közönséget, hogy filléréért ő nyújtja a legtöbbet.

Harry Nevin is ezt tette, így győzött ő a nagy tökélet reprezentáló autobusz-vállalatok felett.

Fáy Fisher Andor.

Uj debreceni polgárok. A múlt hónapban a város a követeléseket vette fel a községi kötelekbe: Dr. Pap Károly egyetemi ny. r. tanár, Nagy József rendőrőtanácsos, Ju hász Árpád gzd. akadémián r. tanár, Schütz Ernő m. kir. honvéd ezredes, Deme Sándor kir. s. mérnök, Noviczky Emil máv. pályafelügyelő, Ju hász Sándor máv. főmozdonyvezető, Vas Márton nyug. máv. s. tiszt., özv. Székely Mihályné állami nyugdíjas, Székely Rozália bírósági díjnok, Szatmári Lajos katonai főszámvevő, Bogdán Lajos patkáló főmester, Tamás József várműormester, dr. Rosner Imre ügyvédjelölt, Rosner Ernő kereskedelmi alkalmazott, Kovács Sándor pincér, Kovács János máv. műhelyi munkás, Koppjári Dezső nyug. vonatkísérő, Szücs Bertalan cipőfelsőrekszészítő, Ujvári András cipészegéd, Neubauer Márton egyetemi hallgató. Összesen 21 új polgárral gyarapodott tehát Debrecen lakossága.

Allampolgársági esküt tett a városi hatóság előtt a múlt hónapban 25 visszahonosított egyén.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betűvel adedett szavak duplán számítanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket tevesz este 8-ig kiadóhivatásunk: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antikvárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Színház-átjáró

Levelelés
Csinos szőke leány mozipartnert keres. „Meg fog szeretni” jeligré. 919

Betöltendő állás
Fehérnemű varró nő javításra munkát kap. Hűvelyes u. 7. 894

Bátor fellépő
Intelligens lányok megjelölést nyújtó munkát kaphatnak a Debreceni Független Ujságnál. Jelentkezni lehet délelőtt 10 óráig, délután 4-6-ig a lap kiadóhivatalában. Piac ucca 49. szám alatt.

Mindenes
szobaleányt február elsei belépésre keresek. Jelentkezni lehet 29-én, vasárnap délután 2-5 óra között Ferenc József ut (Piac ucca) 34. szám, II. emelet 10. szám. 902

Rendszerető
minden háziidőgát végző szolid, árva urileány magános urnőnéi szerény fizetéssel otthon talál. Özv. S. L.-né, Nyiregyháza, Egyház u. 8. 904

Február
1-re mindenes szakácsnőt szobaleány mellé felveszek. — Batthyány 14. 900

Intelligentes
Deutsches Fräulein sucht Stelle in gutes Haus. Adresse und Referenzen. Forray, Kossuth u. 23. 936

Jómegjelenésű,
üzletszerzésben jártas embereket keresünk állandó munkára. Jelentkezni lehet d. e. 10-1-ig és délután 5-7-ig a Független Ujság kiadóhivatalában. 1443

Megbízható,
önállóan főző mindenes kis keresetű családfő felvétetik. — Miklós ucca 21. 939

Bejárónő
ébredkosztal, ügyes leány azonnal felvétetik. Jelentkezés Kossuth ucca 51. szám, kapu alatt balra reggel 8-kor. 879

Házmesternek
középkorú gyermektelen házaspár, nyugdíjas vagy városi altsízt új épülethez április 1-re felvétetik. Barna, színház-átjáró. 3275

Ügynök,
aki háztartásokat látogat, könnyen elhelyezhető cikkekhez felvétetik. Glanz, Vár ucca 7. 3278

Keresek
csányi dinnyést (kertészt), rozsot eladok. Hírlapiroda, Széchenyi 6. 3297

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 azóig, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket felvesz este 8-ig kiadónvatalunk: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antikvárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Színház-átjáró

DIENES JÓZSEF

OFB ingatlanforgalmi irodájának hirdetései.

IRODA: FÜVÉSZKERT UCCA 16.
IRODAI ÓRAK: HÉTKÖZ NAP
8-1 ÉS 2-6 ÓRAIG.

Külföldi, biciklis, felvétetik. Varga ucca 35., fűszerüzlet. 907

Azonnalra
bejárónót keresek. Lusta, piszkos személyek kiméjlenek. — Szücs, Kossuth 53. 945

Főzőnőt,
fiatal, jó bizonyítvánnyal felveszek. Werbőczy ucca 2., II. l. 3240

Keresünk
német vagy magyar, varráshoz értő kisasszonyt gyermekekhez. Cim a kiadóban. 3241

Konvenció
jól fejű tehenészt felveszek. — Kossuth 22. Balognál. 3243

Mindenes
főzőnő felvétetik. Böszörményi ut 3-a. 3249

Hölgyeket
és urakat biztos megélhetést nyújtó népszerű cikk terjesztésére keres. Piac u. 38., emeleten. 947

Jó megjelenésű
urileány azonnal beléphet Kulcsár papirkereskedésébe. Irásbeli részletes ajánlkozás. 927

Házmesterpárt,
gyermektelent, becsületet keresek. Honvédtemető u. 6. 920

Apolónő
nagy gyakorlattal felvétetik. — Széchenyi ucca 21., délután 3-5-ig.

Szerény
igényű jobb nőt kis háztartáshoz keres Deutschné, Miklós ucca 25. 3254

Kötőgépen,
kézhajtású, esetleg Interloch gépen is önállóan dolgozni tudó kötőnőt keresek február 1-6. közötti belépésre. Ajánlatot eddigi működés és fizetési igény megjelölésével kérek. Reismann Pálné kötődéje, Nyiregyháza, Zrínyi Ilona u. 8. sz. 3265

Intelligens
fiatal főző mindenest keresek február 1-re. Varga u. 36. 928

Madárkeresők.

Kisasszonynak,
gyermekasszonynak ajánkózik intelligens leány 6 éves bizonyítvánnyal. Főz, kézimunkázik, kis háztartás egyedül vezetését vállalja. Bakó örnagy címen: Magda Erzsébet, Szent Anna ucca 29. 906

Minden
házmunkában perfect nő elsejére ajánkózik. Varrni tud. — Helpergelné, Hajdunánás, Temesvári ut 54. 896

Beteget,
ha gyermek is, minden pénzfizetés nélkül szívesen ápolok. Hopp Böske tanítónő, Bagolyvár, Hid u. 16. Fia-tér. 911

Anyátlan
gyermekes házba sok évi gyermeknevelési bizonyítvánnyal 27 éves uriaszony bárhova elmenne, háztartást is vállal, 30 pengőért. „Bunné” jellegre kiadóhivatalba. 924

EZREN ÉS EZREN OLVASSÁK A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG APRÓHIRDETÉSEIT.

ELADÓ HAZAK:

55.000.—
Déri-téren
Jókai uccán.

50.000 pengőért:
Szent Anna 66.

48.000.—
Szappanos u. 7.

45.000.—
Thaly Kálmán uccán.
Vilmos császár köruton.

42.000.—
Létai ut 14.

41.000.—
Rákóczi 26. sz.

38.000.—
Simonffy uccán.

36.000.—
Szent Anna 34.
István 45.

34.000.—
Méliusz tér 7.

28.000.—
Apaffy 16.
Kigyó uccán.
Vénkert és adómentes villa.

25.000.—
Rothermere (Darabos) 38.

24.000.—
Nap 25.

22.000.—
Csemete 13.
Komlóssy 43.

21.000.—
Eröss Lajos 5-b.

20.000.—
Csók 3.
Komlóssy 46.

18.000.—
Böszörményi 20.
Vörösmarty 28.
Honvéd 9-k. 1.

17.000.—
Dugovits Titusz 9.

15.000.—
Vágóhidnál, Som 6.
Szegedy Gergely 11.

14.500.—
Böszörményi 79.

13.000.—
Andrássy uton.
Rakovszky 53.
Agárdi 12.
Szegedy Gergely 18.
Szabó Kálmán 30-a.

12.500.—
Doberdó 28.

12.000.—
Teleki 15.
Domokos Lajos 14.
Csonka 10.
István 14.

Péczy 8. (Tiszszázados tisztja jövedelemmel.)

11.000.—
Eröss Lajos 11.
Gróf Vécsey 11.

10.500.—
Kut 56.
Homok 117.
Nádor 24.
Eötvös 94.
Szegényházsor 32.

10.000.—
Kar 30.

9.500.—
Csap 17.
Buday Ézsaiás 36.
Jerikó 42.
Bercsényi 56.

9.000.—
Szigligeti 14.

8.500.—
Honvédtemető 27-a.
Szegfű 33.
Viola 16.
Bihari 7.
Mikes Kelemen 5.

8.000.—
Dózsa 15.
Böszörményi 89.
Vasváry Pál 12.
Csillag 59.
Buday Ézsaiás külső 18.

7.800.—
Szegedy Gergely 2a.
Létai uton, Debreceni-féle.

7.600.—
Pölteberg 4.
Thury András u.

7.500.—
Hegyi Mihályné 32.
Buday Ézsaiás 8.
Létai ucca 26.
K. Tóth 42.

7.000.—
Rázsó Gyula 35.
Huszár Gál 51.
Harsányi Gusztáv 27.
Vendég 37, 54.
Lepke 3.
Dicsőffy 9.

6.600.—
Kuruc 78.

6.500.—
Thököli 3.
Malvin 33.
Homok 18.

6.200.—
Kálmánchelyi 20.
Pozsonyi 31.

6.000.—
Malvin 41.
Honvéd uccán.
Keresztesi 31.
Szegényházsor 30.
Gróf Leiningen 6.
Apaffy 31.
Kálmánchelyi 14.

5.600.—
Bihari 11-b.

5.500.—
Akácfa 17.
Jánosi 59.
Keresztesi 27.
Szegényházsor 30.

5.200.—
Kut 46.
Böszörményi 13.

5.000.—
Móricz 9.
Oláh Károly 41.
Cserei 8.
Szabolcs 13.

4.800.—
Keresztesi 5-b.
Kut 100.
Maróthy György 18.

4.600.—
Margit 16.

4.500.—
Nemes 19.
Biró 10.
Magyar 11.

4.300.—
Kurucz 83.

4.200.—
Mező 12.
Szegfű 41.

4.000.—
Jánosi 78.
Keresztesi 26.
Vulkántelep 7.
Tóth Sándor 7.
Keletisor 3.

3.800.—
Arnold 7.
Dévai 29.
Kuruc 112. (Hegedüs-féle).

3.600.—
Puskástelep 62.
Monostorpályi ut 48-b.

3.200.—
Szabó Kálmán 53.
Malvin u. 8.
Keresztesi 8.
Szép 7.
Malvin 51.

3.000.—
Kemény 9.
Malvin 45-b., 10.
Puskástelep 16.
Somogyi Pál 10., 8-b.
Sárosi 2.

2.800.—
György 29.
Bajnok 50.
Mező 7.
Szép 17.

2.600.—
Szép 1-a.
György 29.

2.500.—
Malvin 33-b.

2.200.—
Pandur 13.
András 12.

2.100.—
Lázár 11.
Magyar 5.

2.000.—
Vágóhidnál, Som 4.

1.800.—
Király Ferenc 1c.

1.700.—
Bajnok 38.
Csalogány 28.

1.600.—
Vulkántelep 8.
Wolffka 17.

1.500.—
Pandur 2.

1.200.—
Vulkántelepen.

1.100.—
Igricz 15.

OLCSÓ KIS HAZAK:
Vulkán telepen.
Olajútóben.

ÜZLETES HAZAK:
Márton Kálmán 10.
Arpádtér 19.
Csap 41.
Borz 28.
Kishegyesi 38.
Sámsoni 25.
György 3.
Ruyser 18.
Székely 20.
Kurucz 108.

TELKEK:
Létai ut 14. alatt.
Egyetemnél.
Tüzérlaktanyánál.
Hangyánál.
Poroszlay 16.
Károly Ferenc József 19.
Vénkertben.
Komlóssy 60., 14.
Kuczik-telep, Gépész 2.
Gyár 10.
Hegyi Mihályné 11.
István uton.
Becerédy 25.
Pozsonyi 18.
Bihari 4.
Rázsó Gyula uccán.
Dévai 49.
Rigó uccán.
Báthory 17.
Halastó 16.

Bajnok 28.
András 12.

FÖLDEK:

Fáy-dűlőben 8, olcsón.
Ondódi állomásnál 3.
Szepeken 5.
Csökmön 360.
Karcagon 232, 162.
Fancsikán 16 hold.

SZÖLÖK:

Hajduhadházon.
Gyepusor 17.
Mikepércsen.
Andrássy 47.

KIADÓ LAKÁSOK:

Tisztviselőtelepnél négyszobás, 2000 négyszögöl gyümölcsös.
Hüvelyes ucca 3. alatt háromszobás uccai.

A hirdett ingatlanok részletes leírása irodámban megtekinthető.

KERESEK

eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket, nagyobb kiadó lakásokat.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET

keresek megbízóim részére évi 10% kamatra, kisebb-nagyobb tételekben.

DIENES JÓZSEF

OFB ingatlanforgalmi irodája,
Debrecen, Fűvészkert ucca 16. szám.

Ingatlan

Parcellázott házhelyek Homokkertben és Simonyi uton Kardos-villa mögött eladó. Dr. Kovács és Papp ügyvédek irodájában, Batthyány u. 14. 3372

Emeletes
bérház eladó. Cim a kiadóban. 821

Eladó
szabadkészből Piac u. 66. számú ház. Érdeklődni ugyanott. 881

Eladó
Hunyadi u. 1. ház, vendéglővel, szállóval, az udvar végig építve. Az egész erős téglapépület. Érdeklődni Teleki u. 55. 3255

Nap
ucca 23. sz. kitűnő családi ház, aki egyedül, kényelmesen akar lakni, azonnal vegye meg. Olcsó. Érdeklődhöz Népszövetségi Hitelszövetkezethél, Szent Anna tiz. 636

Maróthy
György ucca 24. sz. ház, gazdálkodóknak nagyon alkalmas, olcsón eladó. Érdeklődhöz: Népszövetségi Hitelszövetkezethél, Szent Anna tiz szám. 634

Üzlet

Üzletelhelyiség kiadó, minden célra alkalmas. Szent Anna 22. 932

Kapualatti
árusítófülke kiadó. Csapó u. 10.

27 év óta fennálló fűszerüzlet kiadó. Értekezni: Teleki u. 40. 3247

Korcsma,
jó forgalmu jogfolytonossággal kiadó. Kékes 90. 3281

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket telvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: Ferenc József ut (Piac ucca) 40. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antikvárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papírkereskedés, Színház-átjáró

Piac uccai
üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 221

Fűszerüzlet,
jóforgalmu, áruval és berendezéssel átadó. Biztos megéltetés. Vigkedvü Mihály u. 34. 3248

Cipészüzlet
teljes felszereléssel olcsón eladó, helyiség kiadó. Cim a kiadóban. 3267

Kiadó
egy üzlethelyiség. Bádógos ucca 2. Alföldi palota. 840

Biztos
megéltetést nyújtó üzlethelyiség kiadó. Csapó u. 10. sz. Ertekezni az udvari lakásban.

Püspöki palotában
Kálvin tér 5. és Piac u. 37. sz. házban több üzlethelyiség május 1-re kiadó. 3181

Kiadólakások

Kiadó
májusra egy szoba, konyha, speiz, fűszekamara, mosókonyha. Teleki 32. 840

Uccai
kétszobás lakás kiadó. Ugyanott egy üzlethelyiség. Kigyó ucca 37. 912

Simonffy
u. 39. sz. alatt egy uccai 3 szobás, fürdőszobás lakás bármely órában kiadó. 3242

Royal-szálloda
bérbeadó, esetleg felosztva lakásoknak vagy irodáknak. Érdéklődni Deák Ferenc 3. 3244

Önálló
2 szobás, fürdőszobás lakás butorozva kiadó. Teleki 7., keresztépület. 3245

Olcsón
kiadó különbejáratu butorozott szoba február elsejére. Piac 30., cmelet. 3246

Földszinti
butorozott szoba központban kiadó. Piac u. 61., keresztépület. 3272

Kiadó
háromszobás lakás kerttel vagy anélkül. Széchenyi u. 69. Érdéklődni Arany János u. 47. 946

Modern
II. emeleti 3 szobás lakás május 1-re. Arany János ucca 54. kiadó. 318

Háromszobás,
elő-, fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Hajó u. 4. Megtekinthető 12-2 óra között. 931

Kiadó
azonnal modern háromszobás kertés lakás. Hatvan uccai kert, Dófa ucca 17. 925

Csinosan
butorozott uccai szoba különbejárattal azonnal kiadó. Thaly Kálmán u. 11. 923

Különbejáratu
udvari butorozott szoba kiadó. Miklós ucca 26. 919

Május
1-re két udvari szoba, előszoba mellékhelyiségekkel kiadó. Magárdi ucca 9. szám. 937

Uccai
gen csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Széchenyi ucca 27. szám. 3266

4 szobás
udvari lakás villany és gázbevezetéssel azonnala kiadó. Rákóczi u. 8. 836

II. emeleti
5 szobás komfortos lakás május 1-től kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 674

Teljesen
modern 4 szoba, hall és minden komforttal ellátott lakás központi fűtéssel, melegvízellátással, kedvező fizetési feltételek mellett azonnal kiadó. Ferenc József ut 34. számú házban. 1265

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó Arany János u. 14. földszint. 3216

Kiadó
az iparkamara Deák Ferenc és Werbőczy uccák sarkán lévő házában az első emelet 1. és az első emelet 4. számú öt-öt szobás minden kényelemmel, központi fűtéssel ellátott lakásai. Értekezhetni a hivatalban. 3150

Kiadó
csinosan butorozott tiszta különbejáratu szoba. Széchenyi u. 12. szám. 3223 p. sz. v.

Piac
uccai üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értekezhetni: Debrecen, Első Takarékpénztárnál. 224

Cserépkályhás
uccai, szépen butorozott kapualatti feljáratu tiszta szoba esetleg ellátással kiadó. Lorántffy 42. 898

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz. Kut ucca 118. 903

Két
szép uccai szoba, előszoba, konyha, esetleg fürdőszobával május 1-re kiadó. Zrínyi ucca 7. 3274

Különbejáratu
udvari butorozott szoba kiadó. Nyomató 9. sz. 942

Egyszobás
és kétszobás udvari lakás hivatalnak, családnak kiadó. Nyomató u. 9. 941

Szépen
butorozott szoba kiadó. Cimbalom eladó. Honvéd u. 8. 938

Különbejáratu
egyszerű kis butorozott szoba kiadó. Miklós ucca 21. 940

Negyszobás
hallos urilakás és kétszobás, fürdőszobás garzonlakás májusra kiadó. Rákóczi 4. 943

Különbejáratu
butorozott szép szoba 1-2 személynek kiadó. Hatvan u. 2. 3276

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó, esetleg teljes ellátással. Arany János u. 39. szám. 3251

Kiadó
május 1-re modern 5 szobás parkettes uccai urilakás 2 előszobával, teljes komforttal. Értekezni a házfelügyelőnél. Hunyadi ucca 24. 3252

Kiadó
kapualatti különbejáratu butorozott szoba. Szalkai u. 6. 3282

Kapualatti
különbejárattal egy szoba, előszoba butorozatlanul, esetleg butorozva kiadó. Hatvan ucca 70. 3253

3-5 szobás
lakás igen olcsón kiadó. Hunyadi 17. 3256

Egy
szoba, konyha, mellékhelyiségekkel kiadó, Homokkert, Szabó Kálmán 14. 3259

Kétszobás
uccai lakás konyhával azonnal kiadó, Margittal szemben, Páczelt-telepen. 908

Kiadó
azonnala négyszobás, májusra ötszobás elsőemeleti uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 761

Elegánsan
butorozott két szobás, fürdőszobás lakás kiadó. József kir. herceg 35. főútsz. IV. 3262

Uccai
3 szoba, fürdő, előszobás lakás azonnal kiadó. Simonffy ucca 39. 3269

Modern
kétszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Arany János ucca 15. 3270

Kiadó
4 szobás lakás. Károly Ferenc József ut 7. szám. 939

Püspöki palotában
2, 3, 4, 5 szobás lakások azonnala és május 1-re kiadók. 3180

Csinosan
butorozott különbejáratu uccai szoba kiadó. Rothermere ucca 14. 3268

Lakások keresése
három, esetleg kétszobás modern lakást keresek. „Tiszviselő” jellegre kérek. 909

3-4
szobás modern lakást keresek. Miklós ucca 14. Dohánytözsde. 915

Keresek
május 1-ére kétszobás komfortos lakást, szobák szárazak és féregmentesek legyenek. Kérem azon háztulajdonos urakat, kiknek pontos fizető és csendes lakó kell, címüket a kiadóhivatalba leadni. 917

Király kávei
mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeldtér 11. sz. 1310 I. 31

Aprított fa
már 2 P 40 fillérért kapható, házhoz szállítva 12 fillérrel drágább. Nagyobb vételnél engedmény. Alföldi Faértékesítő Vállalat. Cégtulajdonos: Hász Henrik. Pesti u. 2. szám, villamos megálló. Telefon 31-23. 526

Eladó
hálószobabutor. Értekezhetni: Batthyány ucca 24. 899

Ebédő
és hall butor berendezés, rendkívül szép és szolid kivitelben olcsón eladó. — Megtekinthető mindennap délután 2-4 óra között. Ferenc József ut (Piac ucca) 34. szám, II. emelet 10. számú lakásban. 901

Másológép,
függönytartók, gázcillárók és 2 méter hosszú asztal eladó. — Csapó u. 10., udvarban. 1432

88 filléres főzolekek: 10 kg. fehérbab 88, 6 kg. májbab 88, 3 kg. lencse zizsiktelen 88, 3 kg. hámozott borsó 88, 3 kg. köleskása 88 fillér, Kontsek Géza K. Rt.-nál, Kossuth ucca 15. 905

Dívány,
könyveszekrény, székek, asztal, tükrök, íróasztal, ebédőszekrény, Csapó 19. keresztépület. 3232

Férfiöltönyök,
vadászruhákat finom minőségben olcsón eladók. József kir. herceg ucca 27., keresztépület. 889

Ebédőszekrények
olcsón eladó. Cegléd u. 14. 819

Horgonyzott
benzines vashordó 50-60 darab, majdnem új, darabonként is eladó. Értekezni Galamb lerakat, Püspöki palota. 3218

Hálószoba,
modern, olcsón eladó Vajtánál, Kut ucca 10. szám. 944

Olcsó
fajalma 35 fillértől kapható. — Hatvan ucca 4., pince. 3279

Gyógy
villanyozógép eladó. Ferenc József ut 58., szákkereskedésben. 3290

Frakk
középtermetre jó karban eladó. Honvédtemető ucca 6. 915

Antik
siffon, komót, szekrater, vitrin olcsón eladók. Maróthy 3. 934

110
és 160. kg. disznó eladó. Kincseshegy, Szegedy Gergely u. 17. 930

Melegágyi
ablakok, gabonamag eladók. — Szotyori telep, Kálmán ucca 4. 916

Alkalmi
vételi Háló, ebédő, uriszoba, szalon, Wirth-zongora, poroszívógép eladó. Piac 44., a. 3. 01

Elköltözöm,
garantált minőségű szép kivitelű modern butoraim eladom. Cim a kiadóban. 3257

Eladó
új rádió. Simonffy 13. Értekezni házfelügyelőnél. 3258

Tejestej
házhöz szállítva literenként is. Varga ucca 25. Répát veszek. 3261

Egy
sütőde berendezés, üstház üsttel, szénfőjtő, szobajutók, egy 50 kg. mérleg stb. olcsón eladó Zöldfa u. 17. 3271

Pianino,
alig használt, eladó. Megtekinthető 11 órától. Pacsirta u. 64-a. 948

Hízott
zsirimalac, 100-150 kgr. súlyuk eladó. Kertész ucca 4. 929

Sajáttermésű
kitünő borok 36 fillérért kaphatók Kerekestelep, Szávay Gyula uccai Torony tan. án. 3263

Egy
teljesen jókarban levő asztali spór jutányosan eladó. Arany János ucca 15. II. lakás. 3264

P 320
prima hazai szén és vágott fa, kokszt kapható Guttmannál, Salétrom u. 3. Telefon 31-90. 1432

Vétel

Keresek
disznónak való krumplót 100 q-ig Eötvös ucca 53. szám. 792

Használt
könyveket, könyvtárakat magas áron vesz Grünmann Sándor, Piac 69. 926

Elsejétől
15 liter tejet veszek. Rákóczi ucca 26. fűszerüzlet. 3260

Ellátás

Polgári
étkezdé nyílik február 1-én. Lovas, főzolek hussal 30 fillér. Rákóczi ucca 9., az udvarban, 5. ajtó. Jelentkezni egész nap. 892

Pénz

Biztos jövedelmet
nyújtó üzlethez tőke kockázata nélkül társ kerestetik, 8-10.00 pengővel. Érdeklődésért „Rentabilis” jellegre a kiadóhivatal továbbit. 1622

Biztos
megéltetéshez jut eszer pengővel Cim kiadóban. 935

Oktatás

Naményi
gyorsíró-, gépiróskolában felnőtték kiképzése. Államérvényes bizonyítvány. Passaga. Piac ucca 26-b.

Különféle

Autóját,
traktorját motorkerékpárját javíttassa Postariknál, Nyíl ucca 15. 813

Jelműködésőnzés.
A legszebb női és férfi jelműket álarcos bábra vagy estélyekre kikölcsönzők jutányos árban. Megtekinthetők délelőtt 9 órától déli egy óráig. Rákóczi u. 35. sz. 876

Jatzkó
és Apor művésznek ruháit a szobában Kovács-szalonn készítette. Péterfia 11. 3273

Ceinos
tavaszi kalapok olcsón Krausz Erzsébet, Piac u. 42. 3280

Kiégott
villanykörtét becserelek. Knöpfler, Hatvan ucca 2. 1586 v, k, sz

Gondját
felejtí, ha jösnőhöz megy. Kigyó u. 6., ajtó 5. 943

AMERIKAI HÖLGY.
FODRÁSZAT, Piac ucca 04, legolcsóbb árai

Vasondolálás	50 fillér
Vizondolálás	50 "
Manikür	30 "
Hajvágás	40 "
Hajmosás	50 "
Speciális Hennázás legolcsóbban.	
Modern szépségápolás legjutányosabban. Olcsó bérletrendszer.	1571

Husfűstölés
olcsón, kifogastalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt.

A VÖRÖS FOLT

Irta: H. WILLIAM PEARY
Vécsey Leó fordítása

VILÁGVÁROSI ERKÖLCSREGÉNY

(1)

I. RÉSZ.

Az elmaradt bál éjszaka

1. fejezet.

A váratlan vendég

Az intézet asszisztensei már készülődtek, hogy elhagyják a félelmetes híri, komor épületet. Fiatal orvosok lakkcipőben, frakkban, simára beretvált arccal sétáltak a folyosón, kollégáikra várakoztak, hogy együtt menjenek a medikus bálba. Kacagás, vidámszavak zenéje töltötte be az idegenek előtt olyan hátborzongatóan kísérteties házat. A laboratóriumok és az apró orvosi szobák kiürültek, sötétség borult a folyosóra is, csak az inspekción orvos irodájának ajtóhasadékán szűrődött ki keskeny fénypáncsma. A nagy csendben csoszogó léptek zaja hallatszott.

— Persze a fiatalurak bálba mennek, — zsörtölődött a folyosón botorkáló vézna emberke. — Mit törődnek velem? Észre sem veszik már az embert... Otthagyják a boncolóteremben és elrohannak. A villanyt meg eloltják... Kitörhettem volna a nyakam azon a cudar lépcsőn...

A zsörtölődő, hangosan gondolkodó öreg ur időnként megállt, hogy lélegzetet vegyen s amikor jól kifújta magát, folytatta utját.

— Bál kell nekik, nem tudomány. Ma sem vették észre annál a fulladásos halottnál a szív és tüdő elváltozását... Azt mondják alig észrevehető... De miért vannak akkor itt?

Az inspekción orvos szobája előtt megállt és kopogtatott.

— Vakk, vakk — fogadta a belépt egy öklömnyi kis kutya.

— Nikk maradj csendben! intette le egy hang a kutyát.

— Na maguk jól elbánnak velem — szólította meg a zsörtölődő öreg ur az íróasztala mellett székeben elnyújtózó fiatal orvost. A megszólított Ted Goodman dr., a mindig nevető Teddy doktor, az intézet legfiatalabb adjutánsa, most is mosolyogva ugrott fel a helyéről:

— Parancsoljon, professzor ur.

Robinson Raymond, az európai híri öreg tudós a szoba sarkában álló ruhafogashoz csoszogott, felakasztotta nagyszélű fekete kalapját és felöltözt, majd kényelmesen elhelyezkedett a karszékekben.

— Ha akar maga is elmehet a bálba, én majd itt maradok, — mondotta elcsendesülten.

Teg Goodman nagy, bozontos hajú feje visszahőköl, mosolygós ábrázata komollyá vált, fekete szemében meglepődés tükröződött. Nem akart hinni a füleinek. Az, amit hallott épp olyan lehetetlenségnek tetszett, mintha azzal a hírrel lepte volna meg, hogy sorsjegy nélkül nyerte meg a lönyereményt. A mindig zsörtölődő tanár, a hideg, száraz Robinson Raymond, a törvényszéki orvostani intézet igazgatója, aki a véres bűnügyek esküdt-széki tárgyalásain vérfagyasztó higgadtsággal szokta mondani: „gyilkosság történt”, aki senkit és semmit nem becsült, csak a tudományt, aki egész héten át gunyolta az asszisztenseit, hogy bálba akarnak menni, — most

itt ül, fel akarja áldozni nyugalmát és mulatni küldi őket.

— Itt maradok maga helyett, — szól ismét a tanár. — Menjen és táncoljon. Én itt is tudok dolgozni, éppugy, mint otthon.

A fiatal orvos előbb elsápadt, majd elvörösödött a meglepetéstől. Egész héten át tervezte, hogy kitáncolja magát a medikus bálba, amikor megtudta a szolgálati beosztást, toporzékoló mérgében, — most pedig nem tudott örülni a szabadságnak. Az öreg professzor szavaiban valami fájó lemondás volt s ezek a szavak ridegnek tartott szívet is megmutatták. S Teddy doktor, aki örömmel ugrott fel, hogy szaladjon a mulatságba, úgy érezte nem szabad elmennie, nem szabad elfogadnia az öreg tanár áldozatát.

— Köszönöm professzor ur a szíveségét, — felelte akadozva, de nincs kedvem lemenni.

Amikor ezeket a szavakat kiejtette, még nem sejtette, hogy milyen döntő fontosságú lesz életében ez az odavetett pár szó.

2. fejezet.

A vörös nyakfolt.

— Hát így is jó — törte meg később a csendet a tudós és ismét elhallgatott. Kék szeméi elméláztak a vele szemben ülő fiatalember széles vállán, a fehérköppeny ujjai alól is kidomborodó játékos izmain, vastag nyakán, sima, de energikus arcán, gyermekek, csillogó fekete szeméin, hátraférsült bozontos haján, az egész nagy-nagy életerős fiun. Később, hogy tulhosszúra ne nyuljon a csend, megkérdezte:

— Mi ujság, Teddy doktor?

— Nincs semmi, — hangzott a felelet — de szeretnék valamit elmondani. Eddig még senkinek sem szóltam, mert féltem, hogy kinevetnek, vagy tudatlannak tartanak. Úgy érzem méltóságodnak mégis meg kell mondanom... Szerintem különös jelentőségre bukkantam.

A professzor szeméi bátorítólag néztek reá a fiatal orvosra, aki élénken folytatta:

— Az utóbbi hónapokban több hirtelen haláleset történt hatalmas metropolisunkban, az uccákon és nyilvános helyeken. Ebben semmi különös nincs, de nekem felütni, hogy ide hozzánk, a morgue intézetbe hozott halottak között feltűnően sok egészen fiatal ember volt. Én magam is boncoltam több ilyen holttestet. A vizsgálat során megállapítottam a halál okát, mindig ugyanaz volt. Szívkiéregzés következtében történt benuulás. Különösnek tartom ezt fiatalembereknél.

A belső szervek semmi olyan elváltozást sem mutattak, amelyből arra lehetett volna következtetni, hogy bűncselekmény történt volna. Fontosnak tartom azt is, hogy valamennyinek a szervezetében találtam felszívódott narkotikumot. A megvizsgáltak mind 22—26 éves fiatal emberek voltak.

Amikor az egyik ilyen halottat felboncoltam, észrevettem, hogy a tarkója alatt a nyakon egy kis vörös folt,

lencse nagyságu elszíneződés van.

— És megvizsgálta? — vágott szavába szárazon, de nagy érdeklődéssel a tanár.

— Nem tartottam lényegesnek. A halál oka ennél a fiatalembernél is ugyanaz volt: szívbenuulás. Másnap, vagy harmadnap ismét beszállítottak egy uccai halottat. Ez is 25—26 éves fiu volt. Tekintetem a tarkójára esett s a nyakán megláttam a kis vörös foltot. Rémmület szállt meg, engem, az orvost, aki tudományos alapon bizonyítottam be a többi esetben is a természetes halált. A boncolás ennél is a legtermészetesebb, legkétszégbevonhatatlanabb szimptomákat tárta fel. A tudatos orvos a rémképek komolytalanságáról győzte meg bennem a kételkedő embert... De mégis... Ma, amikor elém került egy újabb holttest és megpillantottam a nyakon a vörös foltot, az orvos ismét semmivé törpült bennem és a sötét gyanu fojtogatta a torkomat. Tébohykó képeket láttam. Elképzeltem, hogy valami örült, valami szadista gyilkos prédája lett ez a gyönyörű főváros, aki perverz kedvtelésből pusztítja el azt, aki utjába kerül. Fantáziám orgyilkosok sorozatát színezte ki. Láttam gyanútlan járókelőket, amint vígan, mitsem sejtve haladnak az uccán s egyszer csak kinyulik egy kéz a láthatatlanságból s az előbb még életerős ember holtan bukik fel. Hallottam a képzelt rém szörnyű kacagását, láttam a gyilkos kezét, amint az áldozat ruhájában kutat a zsákmány után és elsurranni véltem mellettem.

— És mit látott az orvos? — szól a tanár.

— Bocsásson meg professzor ur, hogy ennyire megfedkeztem magamról s a tényekhez nem tartozó balsejtelnem rémképeivel untattam. Az orvos ugyanazt látta, ami az előbb eseteknél. Ekkor azonban nem elégedtem meg azzal, hogy magam vizsgáljam meg a holttestet, hanem megkértem Kotsinszka docens urat, nézze meg ő is. Rémképeimről nem szóltam neki, de megemlítettem, hogy piros foltot már több holttesten láttam. Kutatni próbáltuk a folt eredetét, de csupán annyit tudtunk megállapítani, hogy valami vérfelszívódás. A docens ur nem tulajdonított jelentőséget a vörös foltnak s még mosolyogva mondta: „Különös, hogy mindegyiket ugyanazon a helyen érte a csipés”. Az ő kijelentése némileg megnyugtató, de még most sem tudok teljesen hittel adni a megállapításnak. Mint orvos magam bizonyítottam a természetes halált és mint ember nem tudok hinni az orvosnak. Lehet, hogy nevétség vagyok, de szükségesnek tartottam ezt megmondani.

— Miért lenne nevétség? — dörmögte a tudós. — Ha nem lennének kétkedők, nem fejlődne a tudomány. Itt van az a holttest?

— Igen.

— Szeretném megnézni.

Az asszisztens csengetett a szolgáknak s amikor belépett az egyik altiszt, odaszólt:

— 32-esben levő 118-ast vigyék a boncolóterembe, a professzor ur meg akarja vizsgálni.

A szolga eltűnt, az adjunktus pedig tovább lapozott a jegyzékben.

— Itt van nálam feljegyezve, — mondta — négy holttest adata. Mind férfi. Nő nincs közöttük. Meglepi az is, hogy mindegyik jól öltözött, az intelligens osztályból származó volt.

3. fejezet.

„Külsérelmi nyomok nincsenek!”

Néhány perccel később visszatért a szolga és jelentette, hogy a 118-ast a boncolóterembe vitték. Mindketten felálltak, hogy induljanak. A professzor, aki egy ideig szóltanul, elgondolkodva haladt a fiatal orvos mellett, a terem ajtajához érve megjegyezte: — Meglátjuk rögtön, mi történt.

A hatalmas teremben vakítófényű villanylámpák égtek. A márványszerű padozat, az olajjal festett fehér fal, a nikkel csövekből készült műtőasztal és a különböző műszerek vidáman csillogtak. Ollók, csipeszek és kések álltak katonás sorrendben a falak mentén végighuzódó üvegszekrényben. Olyan volt ez a terem, mint valami óriási szanatórium műtőterme, ahol életet öntenek a jajsavzu haldoklóba. Pedig a terembe csak azok kerültek, akiknek ajkán már elhalt az utolsó fájdalomkiáltás. A levegőben nemcsak éter és formalinszag terjengett, hanem nehéz hullaszag is s aggodó apácák helyett durvaarcu munkások lettek a tanár szavait.

A terem közepén álló műtőasztalon emberi test fektült. A professzor közelebb lépett és hosszasan nézte a halottat. Fiatal, 23—24 éves fiu holtteste volt. Aranyszőke haján megvillant a fény, lányos tisztabőrű fehér arcából a sötétkék szemek mereven bámultak a magasba, keskeny ajka fájdalmas mosolyba torzult. Ruhástól fektült az asztalon. A kemény ingmelle töredezett, a szmoking gyűrött, a nadrág sárfoltos volt, de a lakkcipők fényesen meredtek fölfelé. Az egyik lábon spárgára erősített kartonlap függött, rajta a szám: 118.

— Mutassák előbb a rendőri jelentést és azután vetközzessék le a holttestet, — adta ki az utasítást a tanár.

A könyvben az ismeretlen halottak rovatában szarkaláb betűkkel állt:

„Folyó hó 8-án este 10 óra 15 perckor a Byronstreet 19. számú ház előtt egy uriasan öltözött férfi holttestét találtam. A holttest a fal mellett a járdán fektült, külsérelmi nyomok nem látszottak rajta. Ruhájának zsebében pénztárca és abban 142 font volt. Aranyórája és lánc zsebéből kicsuszva a járdán hevert. Olyan irat, mely kilétét felfedné, nem volt nála. Leírása: 172 cm. magas, az arca ovális, szeme kék, szemöldöke fekete, haja szőke. Ruhája fekete és lakkcipő van a lábán. A szükséges intézkedést, Edward W. Peterson rendőr, megtettem”.

Amíg az öreg tudós a rendőr jelentését olvasta, a szolgák hozzáfogtak a holttest vetköztetéséhez. A merev testről csak nagy ügyel-bajjal tudták lefejtetni a ruhát, amit azért adtak a halottra, hogy a nyilvános szemlén könnyebben felismerjék. Bosszusan, durván rángatták az egyes ruhadarabokat, mérgeleődtek, mert kétszeres munkát kellett végezniük. A tanár már felvette fehér köpenyét, felhuzta a gummikétyűt s még mindig nem készültek el.

— Siessenek!

Eltávolították az ingét is és ott fektült a fiu teste meztelenül. A mellkasán hatalmas vágás látszott. A durván, nagy öltésekkel összevarrt seb hely, melyet a bonckés ejtett, véres volt.

— Fordítsák meg!

Helytálló: Debreceni Független Ujság Vállalat.

Nyomatott Nagy Károly és Társai kőforgógépen, Debrecen, Piac ucca 49. sz.